

**Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
«Павлодар педагогикалық университеті» КеАҚ**

**«Павлодар педагогикалық университеті» КеАҚ
қызметі туралы
ЕСЕП
(2022 жылдың қорытындысы бойынша)**

Павлодар қ.

ППУ – дағы жоғары педагогикалық білім беру жүйесінің жай-күйі мен дамуы туралы есеп (2022 жылдың қорытындысы бойынша) университеттің 2020-2024 жылдарға арналған Даму Стратегиясының негізгі көрсеткіштерінің орындалуын талдау, университеттің құрылымдық бөлімшелері ұсынған статистикалық мәліметтер негізінде дайындалды. Есепте Өңірлік жағдайлар мен қолда бар педагогикалық әлеует пен ресурстарды ескере отырып, ҚР Білім беру жүйесін дамыту саясатын іске асыру аспектісінде университеттің жыл міндеттерін орындау жөніндегі жұмысы көрсетілген.

Есеп материалдары жай-күйді ғана емес, сонымен қатар университеттің даму тенденцияларын да білдіреді. 2020-2024 жылдарға арналған ППУ КеАҚ даму стратегиясының негізгі бағыттарына арналған құрылымдық компоненттер ерекше атап өтілді.

**Коммерциялық емес акционерлік қоғам
«Павлодар педагогикалық университеті»**

Басқарма	Телефондар
Басқарма төрағасы – ректор	55-54-34
Басқарма мүшесі, Академиялық мәселелер жөніндегі Проректор	65-16-03
Басқарма мүшесі, Ғылыми жұмыс жөніндегі Проректор және халықаралық байланыстар	65-16-01
Басқарма мүшесі, Тәрбие работе жөніндегі Проректор және әлеуметтік мәселелер	65-16-04
Басқарма мүшесі, Стратегиялық даму жөніндегі Проректор және интернационалдандыру	55-24-76

Мазмұны

1	Кіріспе	5
2	ЖОО қызметін және адам ресурстарын басқару жүйесі	6
	2.1 ЖОО-ның Даму стратегиясы	11
	2.2 Кадрлық әлеует, біліктілікті арттыру	14
	2.3 Білім алушылар контингенті	17
	2.4 Кәсіптік бағдар беру, қабылдау саясаты	19
3	Педагогикалық білім беру мазмұнын жүйелі дамыту және жаңғырту	22
	3.1 Білім беру бағдарламалары. Тәжірибеге және зерттеуге бағытталған білім беру бағдарламаларын жаңғырту	22
	3.2 Оқу процесін ұйымдастыру	28
	3.3 Үш тілде білім беру	29
	3.4 Қашықтықтан білім беру технологиясы	30
	3.5 Дуальды оқыту	30
	3.6 Оқыту сапасы: аралық және қорытынды аттестаттау нәтижелері	32
	3.7 Кәсіптік практика және жұмысқа орналастыру	34
	3.8 М. Қанапьянов ат. ППУ жоғары колледжі	42
4	ЖОО-ның жүйелі дамуы және зерттеу әлеуетін арттыру	52
	4.1 Қаржыландырылатын ғылыми-зерттеу жұмыстары мен бағдарламаларын орындау	52
	4.2 ҒЗЖ нәтижелерін енгізу, өнертапқыштық және патенттік-лицензиялық қызмет	54
	4.3 Ғылымның зияткерлік әлеуетін дамыту: ғылыми іс-шаралар, ғылыми басылымдар мен басылымдар	54
	4.4 Халықаралық ынтымақтастық. Академиялық оралымдылық	56
5	Тәрбие жұмысы мен жастар саясатын жүйелі дамыту	66
	5.1 Студенттік өзін-өзі басқару	66
	5.2 Білім алушылардың бос уақытын ұйымдастыру	67
	5.3 Студенттерді әлеуметтік қолдау	70
6	Ресурстық қамтамасыз ету: ақпараттық және кітапханалық ресурстар, материалдық ресурстар	72
	6.1 Кітапхана ресурстары	72
	6.2 ЖОО-ның сыртқы және ішкі коммуникациялары	76
	6.3 ЖОО-ның Цифрлық инфрақұрылымы	78
	6.4 Қаржы-шаруашылық қызмет. Қаржы ресурстарын тиімді пайдалану	84
7	Қорытындылар және стратегиялық бағдарлар	95

Кіріспе

1962 жылы құрылған Павлодар педагогикалық университеті-монопрофильді жоғары оқу орны; ҚР «Білім туралы» Заңына, Болон декларациясына және жалпы орта білім, техникалық және кәсіптік білім және жоғары білім базасында білім беру саласындағы басқа да халықаралық құжаттарға сәйкес «бакалавр-магистр-PhD докторы» үш деңгейлі моделі бойынша мұғалімдерді даярлауды жүзеге асырады мемлекеттік және орыс тілдерінде, сондай-ақ үш тілді білім беру бағдарламалары бойынша білім беру.

Университет өз қызметін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Ұлттық білім беру жүйесі шеңберінде Жарғы (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті Төрағасының 2020 жылғы 29 мамырдағы № 331 бұйрығымен бекітілген, Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022.09.21 № 58 бұйрығымен өзгерістер енгізілді) және мемлекеттік лицензия (№ KZ52LAA00033312, «Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті» РММ 27.01.2023 ж. берілген) техникалық және кәсіптік білім беру кадрларын даярлаудың 6 бағыты бойынша, 9 - жоғары (бакалавриат) және 11 - жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру (магистратура -7, докторантура - 4).

Құрылымы: 4 Жоғары мектеп - Педагогика, Жаратылыстану, Гуманитарлық ғылымдар, Өнер және спорт, М. Қанапиянов ат. ППУ жоғары колледжі.

Университеттің сақтандыру жағдайы:

НААР-да 5 жыл мерзімге институционалдық аккредиттеу, мамандандырылған аккредиттеу (57 білім беру бағдарламасы), жыл сайын ЖОО «Атамекен» ҰКП өткізетін рейтингте тұрақты жоғары орынға ие. 2022 жылы үздік ондыққа 7 ББ кірді.

«Атамекен» рейтингінің 3 жылдағы нәтижелері

Жыл	ББ саны, топ-10-ға кіргендер	ББ саны, жүлделі орындарға ие болғандар	ББ атауы, орны
2020	6	2	Дефектология (2), Кәсіптік оқыту (3)
2021	10	1	Кәсіптік оқыту (2)
2022	7	1	Музыкалық білім (3) алды

webometrics 23121,
QS EESA 401-450,

НАОКО: 4 орын - ғылыми жарияланымдар бойынша педагогикалық жоғары оқу орындарының рейтингі, 3 орын - педагогикалық жоғары оқу орындарының веб-сайттарының рейтингі

Білім беру жүйесін дамытудың ұзақ мерзімді басымдықтары мемлекетіміздің стратегиялық саясатымен және негізгі стратегиялық құжаттармен айқындалады. Мәселен, Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі ұлттық даму жоспары, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2020-2024 жылдарға арналған даму жоспары, «Сапалы білім беру», «Білімді ұлт», «Цифрландыру, ғылым және инновациялар есебінен технологиялық серпіліс» ұлттық жобалары және т. б. бекітілді.

Осыған байланысты таяу жылдар республиканың білім беру жүйесінде түбегейлі өзгерістермен қатар жүретін болады.

Стратегиялық дамудың мақсаттары мен міндеттеріне қол жеткізу, тұрақты дамуды қамтамасыз ету мақсатында университет уақыттың сын-қатерлерін басшылыққа алды, оның ішінде:

1. Білім беру жүйесінің жаңа күтулері: білім беру бағдарламалары мен қызметтерінің ұтқырлығы мен сапасын арттыру.
2. Білім алушылардың білім беру қызметтерін тұтынушы ретіндегі жаңа күтулері: оқыту жағдайларының жайлылығы мен қауіпсіздігі, ақпараттық ресурстар мен сервистердің қолжетімділігі мен сапасы.

2 ЖОО қызметін және адам ресурстарын басқару жүйесі

ППУ-дағы университет қызметі мен адами ресурстарды басқару жүйесі, ең алдымен, университет бөлімшелерінің әкімшілік бағыныстылығының негізгі бағыттарын анықтай отырып, ұйымдық-Әкімшілік орта негізінде, ұйымдық құрылымды оңтайландырудың әлеуетті бағыттарын айқындаумен қамтамасыз етілді.

Университет құрамында 4 жоғары мектеп (педагогика, жаратылыстану, гуманитарлық ғылымдар, Өнер және спорт), М. Қанапьянов ат. ППУ жоғары колледжі бар. Жоғары мектептер базасында бакалавриат, магистратура және докторантура бағдарламалары бойынша кадрлар даярлау жүзеге асырылады. Оқу процесін білім беру бағдарламаларының басшылары қамтамасыз етеді.

Ұйымдық құрылымды іске асыру және инновациялық менеджмент пен шешім қабылдау жүйесін енгізу шеңберінде есепті кезеңде ППУ да мынадай шаралар қабылданды:

- ұйымдық құрылымның «аудиті» (ЖОО бөлімшелері функцияларының қайталануы мен бұлыңғырлығын жою, құрылымдық бөлімшелер басшылары мен орындаушылардың дербес жауапкершілігін арттыру);
- көлденең басқару негізінде ЖОО-ны басқару тиімділігін оңтайландыру және үздіксіз арттыру.

Ұсынылып отырған шаралардың тиімділігі, шешім қабылдаудың алқалы жүйесін енгізу бөлігінде Директорлар кеңесі, Басқарма, Ғылыми

кеңес, оқу-әдістемелік кеңес, Ғылыми-техникалық кеңес сияқты корпоративтік органдарға ерекше рөл берілген.

Директорлар кеңесінің отырыстары 2021.12.21 бекітілген ППУ КеАҚ Директорлар кеңесінің 2022 жылға арналған жұмыс жоспарына (№4 хаттама) сәйкес өткізілді.

Басқарма-ЖОО-ның ағымдағы қызметіне басшылықты жүзеге асыратын атқарушы орган. Басқарма отырыстары басқарма төрағасы-ректор бекіткен жоспарға сәйкес өтті. Алдын ала зерделеуді, шешім жобаларын дайындауды, жан-жақты талқылауды талап ететін ЖОО қызметінің маңызды мәселелері ЖОО құрылымдық бөлімшелерінің басшыларын, өзге де қызметкерлерін шақырумен қаралды.

Есепті кезеңде басқарма отырыстары ППУ-ның оқу-әдістемелік, ғылыми-зерттеу, әлеуметтік, тәрбиелік, әкімшілік-шаруашылық қызметі мәселелері бойынша оны практикалық іске асыру және ілгерілету контекстінде, сондай-ақ ЖОО-ның даму мақсаттары мен ұзақ мерзімді перспективаларына қатысты өткізілді:

- Білім алушылардың сабаққа қатысуын бақылау нәтижелері туралы. Сессияға дайындық туралы.

- Студенттердің үйлеріне білім алушыларды орналастыруды ұйымдастыру туралы.

- Білім алушылардың білім беру қызметтерін көрсету туралы шартты орындауы туралы. Оқу ақысының барысы туралы.

- ППУ қызметін сыртқы бағалау қорытындылары туралы.

- ҚР БҒМ гранттық және бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру конкурсына қатысуға университет ПОҚ дайындау туралы.

- Жаңа оқу жылына дайындық барысы туралы және т. б.

Басқарма отырыстарында тиісті құрылымдық бөлімшелердің орындауы үшін міндетті хаттамалық тапсырмалар жүргізілді.

Жоғары оқу орнын алқалы басқару нысандарының бірі – Ғылыми кеңес, оның қызметі жариялылыққа, оның құзыретіне кіретін мәселелерді ұжымдық талқылауға негізделген. Ғылыми кеңестің құрамына Басқарма төрағасы - ректор, Басқарма мүшелері - проректорлар, бас бухгалтер, жоғары мектеп декандары, «Ақылдастар алаңы» консультациялық кеңесінің төрағасы, білім беру бағдарламаларының басшылары, профессор-оқытушылар құрамы мен білім алушылардың өкілдері, ЖОО кәсіподақ комитетінің төрағасы кірді.

Ғылыми кеңестің отырыстары бекітілген жұмыс жоспарына сәйкес өткізілді.

Отырыстарда ҚБ мүшелері ЖОО қызметінің негізгі бағыттары бойынша оқу-әдістемелік, ғылыми-зерттеу және тәрбие мәселелері қаралды:

- ППУ даму стратегиясын іске асыру шеңберінде 2022 жылға арналған міндеттер;

- 2021-2022 оқу жылының қысқы емтихан сессиясының мониторингі туралы: қорытындыларды талдау;

- Педагогика, гуманитарлық ғылымдар, жаратылыстану, өнер және спорт жоғары мектептерінің, М. Қанапиянов атындағы жоғары колледжінің стратегиялық даму жоспарын іске асыру жөніндегі қызметі туралы;
- ППУ цифрландыру тұжырымдамасын іске асыру туралы;
- Жас ғалымдардың ғылыми-зерттеу жұмыстары туралы;
- ППУ-да жастар саясатын іске асыру туралы;
- 2021-2022 оқу жылындағы ППУ қызметінің қорытындылары және даму перспективалары туралы;
- Қабылдау науқанының жұмыс қорытындысы және 2022 жылғы индикативтік жалдау жоспарын орындау туралы;
- Бакалавриат, магистратура және докторантураның білім беру бағдарламаларының бітіру жұмыстарының тақырыптары мен ғылыми жетекшілерін бекіту туралы;
- Түлектерді жұмысқа орналастыру: 2021-2022 жылдың қорытындысы;
- ППУ-дағы жастар саясаты: проблемалар, өзекті міндеттер және даму перспективалары.

Барлық шешімдер Ғылыми кеңестің отырыстарында кворум болған кезде қабылданды. Отырыстардың күн тәртібіндегі мәселелер мен қабылданған шешімдер Ғылыми кеңестің хаттамалары мен қаулыларына енгізілді.

2022 жылы ОӘК жұмысы «Университеттің оқу-әдістемелік кеңесі туралы ережеге» және ОӘК жылдық жоспарына сәйкес ОӘК жылдық жұмыс жоспарына сәйкес жүзеге асырылды.

Есепті 2022 жылы ОӘК құрамына: Басқарма төрағасы - мүшесі, академиялық мәселелер жөніндегі проректор; Кеңес құрамы - академиялық мәселелер жөніндегі департамент директоры, оқу-әдістемелік бөлімінің бастығы, Тіркеуші Кеңесінің Басшысы, академиялық мәселелер жөніндегі вице-деқандар, білім беру бағдарламаларының басшылары және жоғары мектептердің жетекші оқытушы-әдіскерлері кірді.

2022 жыл ішінде университеттің ОӘК жұмысы келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

- Өңірлер бойынша және тұтастай алғанда ел бойынша демографиялық, экономикалық және салалық жағдайды ескере отырып, білім беру процесін перспективалық жоспарлауды ұйымдастыру;
- Дайындықтың қазіргі және перспективалық бағыттары бойынша мамандарға қажеттілікті болжау үшін мәліметтер базасын құру мақсатында маркетингтік зерттеулерді ұйымдастыру;
- ЖОО-ның білім беру бағдарламаларын, оқу жоспарларын, оқу-әдістемелік кешендерін әзірлеу, бекіту, сараптау және талдау;
- Білім беру ұйымдарында басым бағыттарды болжау негізінде ББ тізбесін жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізу;
- ЖОО-ның білім беру бағдарламалары бойынша элективті пәндер каталогтарын қарау және бекіту;
- Сапа қағидаттарын іске асыруды және сапаны қамтамасыз ету саясатының мақсаттарына қол жеткізуді талдау;

- Оқыту сапасын, білім алушылардың оқу жетістіктерінің деңгейін талдау;

- Оқу-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік жұмысты ұйымдастырудың білім алушылардың ағымдағы үлгеріміне әсерін талдау;

- Бейінін, дайындық деңгейі мен мүмкіндіктерін ескере отырып, білім алушылар контингентін жыл сайын қалыптастыру бойынша жұмысты әдістемелік қамтамасыз етуді әзірлеу;

- Оқу процесінің оқу әдебиеттерімен, ғылыми-әдістемелік, оқу-әдістемелік әзірлемелермен қамтамасыз етілуіне мониторингті жүзеге асыру;

-Оқытудың жаңа технологиялары бойынша, оның ішінде кредиттік технология және қашықтықтан оқыту бойынша оқу-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік құжаттаманы әзірлеу және енгізу;

- Конкурстарды, жобаларды, олимпиадаларды әзірлеу және оларға қатысу;

-Оқулықтарды, оқу, оқу-әдістемелік құралдарды, ғылыми-әдістемелік әзірлемелерді, жобаларды әзірлеу және сараптау және олардың нәтижелерін оқу процесіне, өндіріске енгізу;

- Нормативтік құқықтық құжаттарды, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мамандықтарының жіктеуішін, мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізу, НҚА жобаларын дайындауға қатысу;

-Оқытудың автоматтандырылған жүйелерін, ақпараттық қамтамасыз ету жүйелерін, ақпараттық-кітапханалық жүйелерді, жаппай онлайн курстарды (МООК) заманауи оқу-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік, дидактикалық материалдар мен бағдарламалық қамтамасыз етуді әзірлеу және оқу процесіне енгізу;

- Оқу-әдістемелік жұмысты жетілдіру бойынша тақырыптық, ғылыми-әдістемелік семинарлар, конференциялар, вебинарлар, кеңестер ұйымдастыру және өткізу;

- Студенттердің, магистранттардың, докторанттардың ғылыми-әдістемелік жұмысының мазмұны мен нысанын ұйымдастыру, үйлестіру, талдау;

- Білім алушылардың оқу нәтижелерін бағалау үшін тапсырмаларды әзірлеу және сараптау;

-Оқу-тәрбие процесін жетілдіруге және ОПҚ-ға практикалық көмек көрсетуге бағытталған әдістемелік жұмыстың әртүрлі нысандарын енгізу мәселелерін қарау;

- Білім алушылардың өзіндік жұмысын әдістемелік қамтамасыз етуді сараптау және талдау;

- Озық педагогикалық тәжірибені жалпылау және тарату және білім беруді ақпараттандыру бойынша іс-шаралар өткізу;

- Жоғары мектептердің академиялық кеңестерінің жұмыс жоспарларын қарау және келісу;

- Құрылымдық бөлімшелердің оқу-әдістемелік жұмысына жалпы басшылық жасау;

- Университеттің ОӘК мақсаттары мен міндеттерінен туындайтын басқа да қызмет түрлері.

ОӘК отырыстарында қаралған мәселелердің нәтижелері бойынша ұсынымдар мен шешімдер қабылданды, олар хаттамамен ресімделді.

ОӘК отырыстарында қаралған мәселелер университеттің оқу процесін әдістемелік қамтамасыз етуге және жетілдіруге бағытталған, ал олар бойынша қабылданған шешімдер міндетті де, ұсынымдық та сипатта болады. Ағымдағы жылы сараптама комиссиясы талдаудан өткеннен кейін ОӘК қарауына оқу-әдістемелік басылымдар, оның ішінде университетте және РОӘК-те басылым үшін электрондық тасымалдағыштарда жіберілді және қаралды.

Ішкі сапаны қамтамасыз ету жүйесі университеттің жалпы басқару жүйесінің ажырамас бөлігі болып қала береді. Есепті кезеңде университеттің құжаттама жүйесін жұмыс жағдайында қолдау бойынша қызмет жалғасты. Келесі құжаттардың жаңа нұсқалары әзірленді және бекітілді:

- Е 05-02-2022 «Студенттер үйінде орын беру тәртібі туралы ереже» (2-нұсқа);

- Е 07-04-2022 «Ғылыми зерттеулер мен коммерцияландыруды қаржыландыру туралы ереже» (2-нұсқа);

ЖОО-ның негізгі процестерінің нәтижелілігін арттыру жүргізілген сауалнама нәтижелерін талдау деректеріне негізделеді.

Университеттің студенттері мен қызметкерлеріне бағытталған ақпараттандыру және кері байланыс жүйесін жетілдіру мақсатында ЖОО-да стейкхолдерлерге (білім алушыларға, оқытушыларға және өзге де мүдделі тараптарға) жүйелі түрде сауалнама жүргізіледі.

Жыл сайын білім алушылардың жоғары білім беру жүйесімен қанағаттануы, ОПҚ-ның кәсіби құзыреттерін дамыту және іске асыру үшін берілген жағдайлардың сапасы, білім алушылардың әлеуметтік әл-ауқатын айқындау, ЖОО-да сыбайлас жемқорлық көріністерінің фактілерін анықтау және т. б. тұрғысынан әлеуметтік сауалнамалар жүргізіледі.

2022 жылдың қаңтар-ақпан айларында ЖОО-да білім беру процесінің сапасына қанағаттану дәрежесін анықтау мақсатында 1701 білім алушыға сауалнама жүргізілді. Нәтижелер оқу процесінің ұйымдастырылуы мен қолжетімділігіне қанағаттанудың жеткілікті жоғары деңгейін көрсетеді (75% - дан астам): оқу процесінде оқу материалдарымен қамтамасыз етілу - 77,7%; кітапхана ресурстарының қолжетімділік деңгейі - 78,1%; компьютерлік сыныптар мен интернет ресурстардың қолжетімділігі - 78%; жалпы оқыту әдістері - 78,7%; оқыту сапасы-80%; объективтілік оқытушылардың әділдігі - 79,5%; студенттерді білім беру бағдарламалары туралы, таңдау бойынша курстар туралы ақпараттандыру арқылы - 79,1%; барлық білім алушылар үшін тең мүмкіндіктер беру арқылы - 83,9%. Студенттердің оқытуға қанағаттану деңгейінің орташа пайызы 92,3% құрайды (толық және/немесе ішінара).

2022 жылдың наурыз айында Павлодар педагогикалық университетінің түлектері жұмыс істейтін жұмыс берушілер арасында сауалнама жүргізілді.

Білім беру ұйымдарының 303 басшысына сауалнама жүргізілді: 59,7% қалалық мектептер, 27,4% гимназия немесе лицей, 10,2% ауылдық мектептер, 2,6% шағын жинақталған мектептер. Сауалнамаға қатысқан жұмыс берушілердің көпшілігі 89,8% жалпы ППУ түлектерінің білім сапасына қанағаттанады. Сауалнамаға қатысқандардың көпшілігі-71% - ы ППУ түлектерінің қазіргі мұғалім иеленуі тиіс барлық талаптарға толық сәйкестігін атап өтті.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы көріністердің мониторингі шеңберінде және білім беру ортасында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу және алдын алу мақсатында сессия кезеңінде білім алушыларға «Таза сессия» сауалнамасы жүргізіледі.

2022 жылғы жазғы сессия кезеңінде сауалнамаға 1322 білім алушы қатысты: 1114 бакалавриат студенті, 187 магистрант және 21 докторант. Білім алушылардың басым бөлігі (1191/ 90,09%) оларға құқық бұзушылық жағдайлары белгісіз екенін атап өтті. Респонденттердің 94,93% - ы ЖОО-да сыбайлас жемқорлық жағдайларына тап болған жоқ.

Есепті кезеңде қол жеткізілген нәтижелер:

- берілген функцияларды, міндеттерді және шешімдер қабылдау құқығын қажетті ресурстармен (кадрлық, материалдық-техникалық, қаржылық) қамтамасыз ету;

- басқару процесінің барлық субъектілері мен объектілерінің мүдделерін реттеу, келісу мақсатында жаңа және қолданыстағы ішкі ұйымдық ережелерді әзірлеу және өзектендіру;

- қабылданған шешімдер үшін жеке жауапкершілікті анықтау, жекелеген бөлімшелерде және жалпы ЖОО-ның ұйымдық құрылымында басқару мен орындаушылық тәртіпті бақылау.

2.1 Университеттің даму стратегиясы

Университеттің 2022 жылғы мақсаттары, міндеттері, бағыттары мен даму динамикасы ППУ КеАҚ - ның 2020-2024 жылдарға арналған даму стратегиясымен айқындалды, оны орындау университет қызметінде басымдық болып табылады. Университеттің даму міндеттері мен бағыттарында жоғары оқу орнына жету қажет сапалық және сандық көрсеткіштер берілген.

2020-2024 жылдарға арналған Стратегияны іске асыру шеңберінде ППУ дамуының стратегиялық басымдығы: ЖОО-да іске асырылатын білім беру, ғылыми-зерттеу, әлеуметтік бағдарланған қызмет өңірдің білім беру жүйесін дамытуға үлес қосуы, білім берудің тартымдылығын, тиімділігін, сапасын қамтамасыз етуі тиіс.

ППУ-дың бәсекелестік артықшылықтары: түлектерді даярлау сапасы, өңірдің білім беру жүйесімен тұрақты байланыстар, заманауи материалдық-техникалық база.

Табыс факторлары: Университеттің кадрлық әлеуеті, сапалы жаңа деңгейде оқытуды ұйымдастыруға мүмкіндік беретін материалдық-техникалық база, компьютерлік технологияларды, білім алушылардың

өзіндік жұмысын ұйымдастыруға арналған мультимедиялық жабдықтарды қолдану арқылы оқу процесін ұйымдастырудың заманауи технологияларын енгізу, ақпараттық, электрондық ресурстарды пайдалану, шығармашылық бос уақытты ұйымдастыру үшін жақсы жабдықталған оқу-зертханалық Үй-жайлар мен алаңдардың болуы, студенттік өзін-өзі басқару ресурстары.

Университеттің даму стратегиясын іске асыру тетігі:

- құжаттың орындалуын тұрақты мониторингілеу;
- стратегияны «ілгерілету»;
- іске асыруды бақылау;
- ресми статистика және мониторинг есебінен стратегиялық ақпаратты мерзімді жаңарту және толықтыру, негізгі көрсеткіштерді түзету.

ЖОО-ның даму стратегиясын іске асыру сапасын бағалау қол жеткізілген нәтижелерді жоспарланған негізгі көрсеткіштермен салыстыру негізінде алқалы талқылау және іске асырудың барлық кезеңдерінде жалпы тану арқылы жүзеге асырылады.

Стратегияны іске асырудың әзірленген тактикасын бағалау, оның жарамдылығын, орындылығын айқындау критерийлері:

- реттілік;
- сыртқы ортаның өзгеруіне бейімделу;
- қолайлылық (күтулерге, тәуекелдерге, әсерлерге, әсерлерге сәйкестік);
- ресурстық қамтамасыз ету.

Есепті кезеңде Стратегияның негізгі көрсеткіштеріне қол жеткізу құралдар жүйесін әзірлеу және қолдану арқылы қамтамасыз етілді, оның ішінде:

- университеттің ішкі ортасын өзгерту және ерекше назар аударуға лайық нәтижелер алу мақсатында университеттің нормативтік-құқықтық базасын жетілдіру және өзектендіру;

- оңтайлы басқару шешімдерін қабылдау және орындау үшін университет бөлімшелері қызметінің тиімділігінің ағымдағы деңгейін бағалау мақсатында стратегия іс-шараларының жауапты орындаушыларын тағайындау;

- күнтізбелік жыл ішінде қаржыландыру қаражатының жұмсалудың жүйелі бақылай отырып, қызметтің қаржылық-экономикалық параметрлерін қалыптастыру.

2022 жылдың қорытындысы бойынша ЖОО-ның даму стратегиясын іске асыруды талдау тиісті индикаторлары мен көрсеткіштері бар 5 стратегиялық бағыт пен мақсат бойынша орындауды көздеді.

Стратегиялық бағыттар:

1. Заманауи менеджмент және сапалы HR
2. Білім беру бағдарламаларының проактивті менеджменті
3. Ғылыми зерттеулер және инновациялық идеяларды коммерцияландыру
4. Әлеуметтік жауапкершілік
5. Инфрақұрылым, қаржылық менеджмент

ППУ дамуының стратегиялық бағыттары оның стратегиялық мақсаттарының құрамы мен мазмұнын анықтайды:

- кадрлық әлеуетті басқару және дамыту жүйесін жаңғырту;
- педагогтарды даярлау жүйесін трансформациялау;
- ЖОО ғалымының имиджін ілгерілету және жалпы қаржы құрылымында ғылыми-зерттеу шешімдерінен түсетін табысты ұлғайту;
- Әлеуметтік және азаматтық жауапкершілікті қалыптастыру үшін оңтайлы жағдайларды дамыту;
- университет дамуының экономикалық тұрақтылығын қамтамасыз ету.

Индикаторлар мен көрсеткіштер асыра орындалды:

- Серпін бағдарламасы бойынша оқитын студенттер саны жоспарланғаннан 132 адамға артық (114%), оның ішінде жаңа оқу жылын қабылдау 3,5 еседен артық және 92 адамды құрады, жоспар – 25 адам.

- «Алтын Белгі» белгісі бар ЖОО – ға түскендердің, халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарының жеңімпаздарының үлесі/саны 3,13%/49 адамды, жоспар-0,89%/16 адамды құрады.

- ЖАО қаражаты есебінен гранттардың үлесі/саны, жұмыс берушілер 0,91%/16 адамды құрады, жоспар-0,53% / 9 адам.

- Жұмыс берушілермен жұмысқа орналастыру және практика бойынша шарттар саны жоспарланғаннан 29-ға артық.

- Жұмыс берушілердің түлектердің дайындық сапасына қанағаттануы 88,2%, жоспар 85% құрады.

-ББ мазмұнындағы тәжірибеге бағдарланған пәндердің үлесі іс жүзінде 18,9/98, жоспар – 18/86.

-Студенттердің жалпы санынан шетелдік студенттердің үлесі/саны 1,83 / 75 адамға дейін ұлғайтылды, жоспар-0,76 / 38.

- 2022 жылғы түлектердің жалпы санының 820 адамға (жоспар-1680 адам) ұлғаюына қарамастан, оқу аяқталғаннан кейінгі бірінші жылы жұмысқа орналастырылған түлектердің үлесі жоспарланған 89,76-дан 95% - ға дейін ұлғайды %

- ЖОО базасында орындалатын 30 қаржыландырылатын білім беру және зерттеу жобасы (8 БҒМ, 13 ЖОО ішілік, 9 шаруашылық келісім-шарт), жоспар-8

- Жоспарланғаннан ЖАО және бизнес өкілдерінің қаражаты есебінен қаржыландырылатын жобалардың саны/үлесі 5 есеге ұлғайды және 10/40,0%, жоспар - 2/28,60% құрады.

- Мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен қаржыландырылатын 8 жоба іске асырылды, жоспар-4.

- Өнертабыстар, патенттер туралы 17 куәлік алынды, жоспар-9.

Университеттің қоршаған ортамен, ресурстармен және ақпаратпен үздіксіз алмасу, университеттің трансформациясы мен даму контурына жана стейкхолдерлерді тарту процесі ретінде ашықтық қағидатын іске асыру перспективалы бағыт болып қала береді.

2.2 Кадрлық әлеует, біліктілікті арттыру

Университеттің кадрлық әлеуетін дамытудың негізгі компоненттеріне университет ұжымының тиімді жұмыс істеуі үшін жағдайлар мен ынталандырулар жасау жатады. Университет қызметкерлерінің кадрлық құрамын арттыру тетіктері қаржылық және ақшалай емес ресурстарды салуды көздейтін бірқатар құралдармен қамтамасыз етіледі:

- бәсекеге қабілетті академиялық орта құру (конкурстық іріктеу, сыртқы және ішкі ресурстар);
- ғылыми және оқытушылық қызметті ынталандыру (жетістіктерді материалдық және моральдық көтермелеу, конкурстар, шығармашылық жұмыс үшін жағдай жасау);
- біліктілікті арттыру процесінде кәсіби өсу, кәсіби құзыреттілікті қолдау және дамыту.

Есепті кезеңдегі барлық кадрлық шешімдер университеттің кадр саясаты шеңберінде іске асырылды, оның ішінде:

- кәсіби қызметті сапалы бағалау;
- кадр құрамын сапалы жақсарту тетіктерін іске асыру (ұжымнан қабілетті қызметкерлерді өсіру және қолдау, өңірдің білім беру ұйымдарынан Үздік педагог–практиктерді тарту);
- университет қызметкерлерінің жалақысын көтеру.

Кадрлық әлеует көрсеткіштерін, біліктілікті арттыру жүйесін талдау ЖОО ОПҚ штаттық құрамының құрылымы мен серпінін сипаттайтын негізгі көрсеткіштерге қол жеткізуді айқындауға мүмкіндік береді.

2022 жылы профессор-оқытушылар құрамының жалпы саны 287 адамды құрады. ОПҚ жалпы санының ішінде 233 адам штаттық болып табылады, оның ішінде 14 ғылым докторы, 24 философия докторы (PhD), 70 ғылым кандидаты. Ғылыми дәрежелері мен атақтары бар ОПҚ үлесі 46,35% құрайды. Штат кестесі бойынша ОПҚ жасақталуы-100%.

ОПҚ-ның басым бөлігінің ЖОО-да айтарлықтай жұмыс тәжірибесі бар (штаттық оқытушылар қатарынан 33% - дан астамы 20 жылдан астам жұмыс істейді), ұзақ уақыт ғылыми зерттеулермен айналысады, әртүрлі деңгейдегі біліктілікті арттыру курстарының сертификаттары бар.

Профессор-оқытушылар құрам орташасы 47 жас құрайды.

ОПҚ-ны жұмысқа қабылдау «Павлодар педагогикалық университеті» КеАҚ Директорлар кеңесінің 2021 жылғы 30 қарашадағы № 3 шешімімен бекітілген «Павлодар педагогикалық университеті» КеАҚ профессор-оқытушылар құрамы лауазымдарына конкурстық орналасу қағидалары негізінде жүзеге асырылды.

Ережеге сәйкес Басқарма Төрағасы - университет ректорының бұйрығымен Конкурстық комиссия құрылды. Конкурстарды өткізу туралы хабарландырулар ППУ сайтында және әлеуметтік желілерде орналастырылды.

ОПҚ лауазымдарына орналасуға Конкурс біліктілік сипаттамаларын ескере отырып, кандидаттардың кәсіби және жеке қасиеттерін бағалау мақсатында бос лауазымға әңгімелесу нысанында өткізілді.

Конкурстық комиссияның шешімі негізінде еңбек шарттары жасалды. Еңбек шарттарын жасасу мерзімдерін Конкурстық комиссия үміткердің біліктілігін, оқу-әдістемелік жұмыс тәжірибесін және ғылыми жұмысқа қатысуын ескере отырып белгіледі. Есепті жылы конкурс бойынша 106 оқытушы сайланды.

Университет басшылығы қызметкерлердің еңбек тиімділігін арттыру үшін қажетті жағдайлар жасады (қажетті кеңсе жабдықтарымен жабдықталған ыңғайлы жұмыс орындары және т.б.), бұл ұжымдағы моральдық-психологиялық ахуалды жақсартуға оң әсер етті. Еңбекті моральдық және материалдық ынталандыру үшін (жұмыстағы жетістіктері мен жетістіктері үшін) түрлі ынталандыру шаралары қолданылды: ақшадан бастап мемлекеттік және ведомстволық наградаларға ұсынуға дейін (2022 жылы барлығы – 2 мемлекеттік наградалар және 50 ведомстволық наградалар).

Жоғары жаратылыстану мектебінің қауымдастырылған профессоры Дария Болатовна Абыкенова «ЖОО-ның үздік оқытушысы 2022» республикалық байқауының жеңімпазы атанды.

Сапалы кәсіби қызметке ынталандыруды ынталандыру және дамыту мақсатында ай сайын «Айдың үздік қызметкері» байқауы өткізілді.

Университет қызметкерлеріне материалдық көмек көрсетілді (баланың туылуына, некеге тұруына, емделуіне, қызметкердің қайтыс болуына байланысты), қызметкерлердің балаларын және ЖОО қызметкерлерінің өздерін оқытқаны үшін жеңілдік берілді.

Қазіргі уақытта біліктілікті арттыру және кәсіби қайта даярлау ерекше маңызға ие. Қызметкерлерге кеше сәтті жұмыс істеуге көмектескен білім, Дағдылар бүгінде өз тиімділігін жоғалтуда. Университет ұжымын бүгінгі және ертеңгі өзгерістерге дайындау қажеттілігі туындайды. Сонымен қатар, оқыту еңбек мотивациясының деңгейін, қызметкерлердің өз ұйымына деген адалдығын және оның істеріне қатысуын арттыруға арналған.

Университетте біліктілікті арттыру, кәсіптік қайта даярлау «Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 37-бабының негізінде жүзеге асырылады (01.04 жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен. 2023 ж.) «Ересектерге арналған қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары» Қазақстан Республикасы Білім Министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығына, «Ересектерге арналған қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 95 бұйрығына 9-қосымшаға сәйкес жоғары оқу орындарының қосымша білім беру қызметтерін жүзеге асыруын және педагогтердің біліктілігін арттыру курстарын өткізу, сондай-ақ педагог қызметін курстан кейінгі сүйемелдеу, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы № 175 бұйрығы.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 17 наурыздағы № 110 бұйрығына сәйкес педагогикалық қайта даярлау курстарын педагогикалық білімі жоқ, тиісті бейін бойынша Педагогтің кәсіби

қызметіне алғаш рет кірісетін кәсіптік білімі бар адамдар үшін ЖОО жүргізеді. Курстардың білім беру бағдарламасының мазмұны психологиялық-педагогикалық пәндерден (30 академиялық кредит) және педагогикалық практикадан (10 кредит) тұрады. Білім беру бағдарламасының пәндерінің тізбесі, мазмұны мен көлемі Педагогтің кәсіби стандартына, педагогке қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес айқындалған. («Информатика», «Химия», «География», «Тарих», «Шет тілі», «Музыкалық білім», «Қазақ тілі мен әдебиеті», «Арнайы педагогика», «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту» білім беру бағдарламалары бойынша).

Университетте қоғамдағы болып жатқан әлеуметтік-экономикалық өзгерістерге сәйкес қосымша білім мен дағдыларды алу үшін жағдайлар жасалған.

Ә. Марғұлан атындағы ППУ қосымша білім беру институтында біліктілікті арттыру курстары, ағылшын, орыс тілдерінің деңгейлік курстары өткізіледі.

Біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламалары жаңа технологияларды, оқыту әдістері мен құралдарын, ғылымда, білім беруде, өндірісте болып жатқан инновацияларды, сондай-ақ оқыту нәтижелеріне құзыреттілік көзқарас, Біліктіліктің кәсіби стандарттарының талаптары негізінде еңбек нарығының қажеттіліктерін ескере отырып әзірленген, практикаға бағдарланған сипатқа ие.

Есепті кезеңде өңірдің білім беру ұйымдарының 1381 педагог қызметкерінің біліктілігін арттыру курстарынан өтті.

Халықаралық деңгейдегі 5 курс өткізілді:

- «Ресейдің кіші халықтарының тағдыры: эвенктердің мысалында» /Санта Истван / Иштван Сантадоктор PhD, профессор, этнография институтының аға ғылыми қызметкері, Венгрия Ғылым академиясының гуманитарлық зерттеулер орталығы, Будапешт қ.;

- «Қазақтар мен қырғыздардың діни дәстүрлері» / PhD докторы, Назарбаев университеті профессорының ассистенті Дэвид Шомфай;

- «Тарих бойынша ғылыми жобаларды еуропалық стандарттар бойынша дайындаудың ерекшелігі» / The specifics of the preparation of scientific projects on history according to European standards / Profesör, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Alpaslan Demir;

- «Білім беру ұйымдарындағы тиімді менеджмент» Профессор, Бизнес-инжиниринг және менеджмент институтының директоры, Рига қ., (Латвия) Денис Щеулов / Deniss Ščeulovs;

- «Қазіргі жаратылыстану-ғылыми білімнің өзекті мәселелері» / Орал мемлекеттік педагогикалық университетінің профессоры, физика-математика ғылымдарының докторы, Сидоров Валерий Евгеньевич.

Жоғары оқу орнының ОПҚ біліктілігін арттыру оқытушылардың сұраныстары мен жоғары оқу орнының қажеттіліктері бойынша жүргізіледі (сағат саны: 36 сағат, 72 сағат). ҚББИ базасында біліктілікті арттырудың республикалық мемлекеттік бюджеттік бағдарламаларымен қатар шарттық

(ақылы) негізде мынадай тақырыптар бойынша қосымша бағдарламалар іске асырылады:

- Білімнің пәндік салаларының өзекті мәселелері;
- Кәсіби және АКТ құзыреттілігін қалыптастыру;
- Инклюзивті білім: нейропсихологиялық аспект;
- Білім беруді дамытудағы инновациялық тәсілдер және т. б.

ҚББИ базасында біліктілігін арттырған ППУ оқытушыларының жалпы саны 169 адамды құрады (2021 ж. – 144). Оның ішінде 13 оқытушы Павлодар қаласының БАО базасында курстан өтті.

Қазақстандық білім беруді трансформациялау аясында «Күміс университеттердің» ашылуы үздіксіз білім беру бағдарламасын («өмір бойы оқыту») іске асыруға толық сәйкес келеді. Осы мақсатта қосымша білім беру институтының базасында «Күміс университеті» ашылды. Бүгінгі таңда мұнда күміс жастағы елуден астам студент оқиды.

Университеттің біліктілік әлеуетін дамытудың негізгі құрамдас бөліктеріне университет қызметкерлерінің тиімді жұмыс істеуі үшін жағдайлар мен ынталандырулар жасау, біліктілікті арттыру, шығармашылық белсенділік пен мансаптық өсуді іске асыру мүмкіндігін қамтамасыз ету жатады. Бұл ретте үш тілде оқытуды іске асыру бөлігінде ғылыми-педагогикалық кадрларды даярлау жөніндегі ұжым қызметінің тиімділігінің жеткіліксіз жоғары деңгейін атап өту қажет.

ЖОО қызметінің көрсетілген бағытының перспективалық бағыттары:

- берілген критерийлер бойынша ғылыми-педагогикалық кадрлар мен әкімшілік-басқару персоналы қызметінің тиімділігін бағалау және аттестаттау, жеке жетістіктерге мониторинг жүргізудің бірыңғай жүйесін құру;

- қазіргі заманғы талаптар контекстінде пәндік білімнің өзекті мәселелері бойынша біліктілікті арттыру курстары мен семинарларды ұйымдастыру.

- қызметкерлерді әлеуметтік қолдаудың жаңа тетіктері мен нысандарын әзірлеу және енгізу;

- үш тілде оқытуды іске асыру шеңберінде ғылыми-педагогикалық кадрларды даярлау үшін жағдайлар жасау.

2.3 Білім алушылар контингенті

Павлодар педагогикалық университетінің бірінші курсына азаматтардың өтініштерін қабылдау қорытындысы бойынша 2022 жылы 1566 студент бакалавриатқа қабылданды, атап айтқанда:

- мемлекеттік білім беру гранты негізінде-533, оның ішінде «Серпін-2050» бағдарламасы бойынша – 92;

- аудандар мен қалалар әкімдерінің гранты бойынша-1;

- шарттық негізде-1019;

- шартты түрде қабылданған тыңдаушылар – 13.

Магистратураға 155 адам қабылданды, оның ішінде:

- мемлекеттік білім беру гранты негізінде-86 адам;

- шарттық негізде-69.

Докторантураға 9 адам қабылданды, оның ішінде:

- мемлекеттік білім беру гранты негізінде-9 адам.

01.10.2022 жылғы жағдай бойынша студенттердің жалпы контингенті 4471 адамды құрады, оның ішінде мемлекеттік білім беру гранттары бойынша – 2010 студент, оқу шығындарын толық өтеу шарттарында – 2461 студент.

Оқыту нысандары бойынша контингент:

- күндізгі оқу нысанында – 4109 студент, оның ішінде мемлекеттік білім беру гранттары бойынша – 1772, оқу шығындарын толық өтеу шарттарында-2337 студент;

- магистратура – 337 адам, оның ішінде мемлекеттік білім беру гранттары бойынша – 213, оқу шығындарын толық өтеу шарттарында-124 адам;

- докторантура-25 адам, оның ішінде мемлекеттік білім беру гранттары бойынша – 25 адам.

2022-2023 оқу жылының басына 31.12.2022 жылғы жағдай бойынша 248 білім алушы оқудан шығарылды, оның ішінде бакалавриат бойынша - 229, 19 - магистратура бойынша.

Оқудан шығарудың негізгі себептері: өз қалауы бойынша; академиялық үлгерімсіздігі үшін; оқу сабақтарына кірмегендер ретінде; басқа себептер бойынша.

Кесте-білім беру деңгейлері бөлінісінде білім алушыларды қабылдау

Р/с №	Білім деңгейі	Қабылдау 2021 ж. / оның ішінде мемлекеттік грант бойынша	Қабылдау 2022 ж. / оның ішінде мемлекеттік грант бойынша
1	Бакалавриат, оның ішінде - күндізгі нысан бойынша - сырттай нысан бойынша	1933/495 -	1566/533
2	Магистратура	234/121	155/86
3	Докторантура	8/8	9/9
	ЖОО бойынша жиыны:	2175/624	1730/628

Кесте-білім беру деңгейлері бөлінісінде білім алушылар контингенті

Р/с №	Білім деңгейі	1.10.2021 ж. жағдай бойынша/оның ішінде мемлекеттік грант бойынша	1.10.2022 ж. жағдай бойынша/оның ішінде мемлекеттік грант бойынша
--------------	----------------------	--	--

		Контингент	Контингент
1	Бакалавриат	5282/1962	4109/1772
2	Магистратура	431/262	337/213
3	Докторантура	22/21	25/25
	ЖОО бойынша жиыны:	5735/2245	4471/2010

2.4 Кәсіптік бағдар беру, қабылдау саясаты

Өңірдегі әлеуметтік-экономикалық жағдайдың өзгеруі, қалыптасқан демографиялық жағдай, кәсіптік білім беру мекемелері арасындағы бәсекелестіктің артуы университет қызметінің кәсіптік бағдарлауды, әлеуметтік әріптестермен өзара іс-қимылды жетілдірудегі басым бағыттарын айқындайды. Кәсіби бағдар бойынша жұмыс-бұл университет қызметіндегі саналы қажеттілік, негізгі ереже - лайықты студенттерді қабылдау.

Университеттегі кәсіптік бағдар беру жұмысы келесі міндеттерді шешуге бағытталған:

1. Университеттің білім беру бағдарламалары туралы оқушылардың хабардарлық деңгейін арттыру.
2. Университеттің оң имиджін қалыптастыру.
3. Білікті кадрларды даярлау.
4. Саналы кәсіби өзін-өзі анықтау және жеке тұлғаның қабілеттерін ашу үшін жағдай жасау.

Университетте кәсіптік бағдар беру жұмысын ұйымдастыру үшін ЖОО-ға дейінгі және кәсіптік бағдар беру жұмысы бөлімі жұмыс істейді, әрбір жоғары мектепте жұмыстың осы бағытына жауаптылар болады.

Кәсіптік бағдар беру жұмысының жоспарына сәйкес жыл сайын өткізіледі:

- ата-аналармен, мұғалімдермен, оқушылармен, колледж түлектерімен кездесу;

- қалалар мен аудандардың білім бөлімдерінің басшыларымен кездесулер;

- Павлодар қ. ОӨК-2 бірлесіп ерте бейіндеу бойынша іс-шаралар, іс-шаралар форматы әртүрлі: викториналар, конкурстар, челленджер, экскурсиялар;

- ЖОО бойынша кешенді экскурсиялар оқушылар үшін, оның ішінде көрші облыстардан келетін балалар үшін олар үшін ЖОО зертханалары, шеберханалары, мұражайы және спорт кешені көрсетілді;

- қабылдау науқаны кезеңінде атаулы жұмыс үшін әлеуетті талапкерлердің электрондық базасын қалыптастыру бойынша жұмыс;

- облыстық олимпиадалар 5 мектеп пәні бойынша облыстың дарынды балаларын қолдау мақсатында: математика, физика, химия, биология, география, Павлодар облысы мектептерінің 250-ден астам түлегі қамтылды;

- психологиялық-педагогикалық мамандықтарға түсушілер арасында педагогикалық олимпиада;

- Түлектер мен олардың ата-аналарына арналған ашық күн 4 рет өткізілді;

- білім беру орталықтарындағы консультациялық жұмыстар;

- «Ертіс Дарыны» өңірлік орталығымен бірлескен жұмыс, ЖОО ОПК оқушылардың ғылыми жобаларын басқару бойынша консультациялар өткізеді, пәндерді тереңдетіп оқыту бойынша сабақтар өткізеді. Есепті жылы ЖОО-ның 12 ғалымы мектеп қызметіне ғылыми сүйемелдеу жүргізді.

Жүйелі жұмыс педагогикалық сыныптарда жүргізілді, онда 150-ден астам оқушы айналысады.

Халықты ақпараттандыру үшін жыл сайын имидждік өнімдер дайындалады және жарнамалық қызметтерге Тапсырыс беріледі:

- телевизияда: қазақ және орыс тілдерінде «Ертіс» және «Ирбис» телеарналарының эфирінде жүгіру жолын орналастыру бойынша;

- супермаркеттер желісінде қазақ және орыс тілдерінде аудио / бейне жарнама орналастыру бойынша;

- «SMALL» және «Гринвич» супермаркеттерінде мониторларға Жарнама орналастыру бойынша;

- аялдама кешендерінде, ірі сауда үйлерінде, сауда үйлерінің іргелес алаңдарында дыбыстық жарнаманы тарату бойынша;

- сыртқы жарнаманы орналастыру бойынша;

- Нұр-сұлтан қаласында, Түркістан, Жамбыл және Павлодар облыстарында бейнеролик орналастыру бойынша.

Педагог мамандығын дәріптеу және сапалы іріктеу мақсатында келесі жұмыс түрлері жүргізілді:

- Гагарин атындағы қалалық саябақта халыққа кеңес берілген білім жәрмеңкесі;

- облыстық жастар бастамаларын дамыту орталығы базасында білім беру ұйымдарының жәрмеңкесіне қатысты;

- «Музыкалық білім» ББ музыкадағы дарынды балаларға арналған «Жас толқын» байқауы өткізілді;

- «Биология» ББ пән мұғалімдеріне арналған семинарлар, мектеп конференциялары өткізді;

- Университет ОПК Б. Ахметов атындағы Жоғары педагогикалық колледж базасында өткен «Ахметов оқулары» халықаралық конференциясына қатысты;

- «Информатика» ББ №27 ЖОББМ әдістемелік кеңесіне қатысты, ІТ-сынып ашылды;

- Қазақстанның оңтүстік өңірлеріне көшпелі консультациялар: Түркістан, Шымкент, Талдықорған, Тараз қалалары;

- сәуір айында Маңғыстау және Атырау облыстарындағы білім беру көрмелеріне қатысу;

- сертификаттар бере отырып, кәсіптік бағдар беруге жауапты мектеп директорларының орынбасарларына, сынып жетекшілеріне арналған «Кәсіптік бағдар беру жұмысының жаңа әдістері» семинары;

- «Profstart: Таңдау.Шешім.Әрекет»;

- ректордың педагогикалық мамандықтарға түсетін Павлодар қаласы мектептерінің түлектерімен және балалармен кездесуі;

- «Педагогикалық шеберлік» кабинетінде Павлодар қаласы мектептерінің педагогтарымен «Білім берудегі идеяларды қалыптастыру» курсы бойынша айына 2 рет сабақ;

- Павлодар ауданы кеменгер ЖОББМ сынып жетекшілеріне арналған «Оқушылармен жұмыстың психологиялық-педагогикалық негіздері» тақырыбы бойынша семинар;

- Павлодар ауданы Черноярка ауылындағы мектеп түлектеріне арналған тренинг, № 16 мектеп-лицей;

- ППУ докторанты А. К. Мұхамедкаировтың «Тәуелсіздік жылдарындағы жетістіктер» сыныптық сағатында №17 ЖОББММ-де сөйлеген сөзі, онда педагогтың даму жолы жеке мысалмен баяндалды;

- облыстық «Ertis» телеарнасының «Ертіс таңы» таңертеңгілік бағдарламасында «Бақыттың психологиялық ерекшелігі» тақырыбында сөз сөйлеу;

- Павлодар қаласы, Баянауыл ауданы жоғары оқу орындары мен мектептерінің командалары арасында волейболдан достық кездесулер;

- БЖСМ спортшыларымен кездесулер өткізілді;

- №35 ЖОББМ Павлодар ақыны О. Н. Григорьеваның шығармашылығына арналған әдеби кеш;

- Павлодар қаласы мектептерінің әлеуметтік педагогтарының қатысуымен «Әлеуметтік педагогтардың кәсіби өзін-өзі дамыту» тақырыбында дөңгелек үстел;

- Ы. Алтынсарин атындағы гимназияда өткен әкелерге арналған «Әкенің бейнесі тұлғасының өзіндік мәніздену факторлары ретінде» форумына қатысу;

- Ректор мен Басқарма мүшелерінің дарынды балаларға арналған мектеп басшыларымен кездесулері, онда басты тақырып – үздік оқушылардың педагогикалық мамандықтарға бағдары болды.

Талапкерлерге көбірек көңіл бөлу түсінікті: оқу процесінің тиімділік көрсеткіштері, оқытушылар жұмысының сапасы мен саны кіре берістегі талапкерлерді қабылдауға байланысты. Сондықтан ЖОО, ең алдымен, лайықты конкурс және ҰБТ-ның жоғары өту балы болуы үшін мүдделі талапкерлердің санын қамтамасыз етуге бағытталған. Ол үшін әдеттегі бұқаралық іс-шаралар қолданылады, онсыз сіз жасай алмайсыз және орта мектеп оқушыларының назарын аударады.

Қазіргі уақытта университеттерге талапкерлерді өз бетінше табуға және оларға қажетті ақпаратты жеткізуге мүмкіндік беретін құралдарды жандандыру қажет. Мұндай құралды ЖОО үшін шартты түрде тегін ресурс бола отырып, талапкерлердің қажетті санын тартуға мүмкіндік беретін әлеуметтік желілер деп санауға болады. Біздің университеттің әлеуметтік желілеріндегі кәсіптік бағдар беру жұмысы жеделдік, қолжетімділік, өзектілік, сенімділік және үздіксіздік қағидаттарына негізделген. Талапкерлерге жеткізетін ақпарат үнемі жаңартылып отырады және

талапкерлер үшін мүмкіндігінше қызықты болады. Айта кету керек, біз көпшілікке жариялайтын ақпараттың сипаты мен мазмұны «маусымдық» сипатқа ие.

ППУ-мектеп білімінің барлық сатыларын қамтитын өзінің мақсатты және жүйелі кәсіптік бағдарлау жұмысын әзірлеген ЖОО. Оның көмегімен кәсіби өзін-өзі анықтау сәтіне қарай әр оқушы қай мамандыққа түсетінін нақты анықтайды. Барлық іс-шаралар оқушыларға заманауи мамандықтар әлемінде дұрыс және уақтылы бағдарлануға ықпал етеді.

3 Педагогикалық білім беру мазмұнын жүйелі дамыту және жаңғырту

Есепті кезеңде білім берудің барлық деңгейлерінде білім алушыларды даярлау сапасы білікті ғылыми-педагогикалық құрамның, оқытудың инновациялық әдістемелерінің, нақты педагогикалық процестерді модельдеудің, білім беру процесінің практикаға бағдарлануының, дуальды оқыту элементтерін енгізудің, бағалаудың рейтингтік жүйесін пайдаланудың көмегімен қамтамасыз етілді.

Білім беру процесі өзін-өзі дамытуға қабілетті, кәсіби шекарадан тыс әрекет ете алатын және жаңа педагогикалық шындықты құра алатын түлектің моделінде жүзеге асырылды.

3.1 Білім беру бағдарламалары. Тәжірибеге және зерттеуге бағытталған білім беру бағдарламаларын жаңғырту

Есепті кезеңде білім беру бағдарламалары кадрларға қажеттілікті, білім беру жүйесі мен еңбек нарығының өзара іс-қимылын ескере отырып, модульдік-құзыреттілік тәсіл, Педагогтің кәсіби стандарты, Ұлттық біліктілік шеңбері, қолданыстағы МЖМБС және ППУ Академиялық саясаты негізінде әзірленді және оқу процесіне енгізілді.

2022 жылы ППУ кадрларды даярлаудың үш деңгейлі жүйесі жағдайында білім беру қызметін жүзеге асырды (мемлекеттік лицензия 27.01.2023 № KZ52LAA00033312 қайта ресімделді, «Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті» РММ берілді) 6 техникалық және кәсіптік білім беру мамандықтары бойынша, 39 жоғары білім беру бағдарламалары бойынша (бакалавриат), Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің 33 білім беру бағдарламасына (24 – магистратура, 9 – докторантура).

Педагогтің кәсіптік стандартына, ҚР ҰҚМ 20.06.2022 ж.бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына, ҚР ЖК 03.08 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес. 2022 жылы № 348 ЖОО-ның білім беру бағдарламалары ББ тізілімінде жаңартылды.

Кесте-2022 жылы жаңартылған ББ Саны

Дайындық деңгейі	ББ саны	ОП түрі
Бакалавриат	25	Қолданыстағы ОП-20 Жаңа ББ-5
Магистратура	7	Қолданыстағы ОП -6 Жаңа ББ-1
Докторантура	1	Жаңа ББ -1
БАРЛЫҒЫ: 33 ОП		

2022 жылы ББ тізілімінде 1 жыл оқу мерзімі бар бейінді магистратураның білім беру бағдарламаларын қоса алғанда 72 білім беру бағдарламасы болды. 61 ОП контингенті бар.

Бакалавриат-барлығы 39, 33 ОП контингенті бар және оқыту жүзеге асырылады. Білім беру бағдарламаларының тізіліміндегі барлық ББ мақұлданды және жаңартылды. Жаңа білім беру бағдарламалары «6В01462 Құқық, тарих, кәсіпкерлік» және 6В01411 Бастапқы әскери дайындық және дене шынықтыру 2022 жылы тізілімге енгізіліп, мақұлданды.

Білім беру бағдарламаларының тізбесі

№	Білім беру бағдарламалары топтарының атауы	Білім беру бағдарламасының коды және атауы	Ескерту
1	6В011 Педагогика және психология	6В01110 Педагогика және психология	
2	6В012 Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту педагогикасы	6В01210 Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту педагогикасы	
3	6В013 Пәндік мамандандырусыз мұғалімдерді даярлау	6В01310 Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі	
4	6В019 Арнайы педагогика мамандарын даярлау	6В01910 Дефектология	
5		6В01910 Арнайы педагогика	
6	6В018 Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану бойынша мамандар даярлау	6В01810 Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану	
7	6В014 Жалпы дамудың пәндік мамандануы бар мұғалімдерді даярлау	6В01411 Бастапқы әскери дайындық және дене шынықтыру	
8		6В01420 Дене шынықтыру және спорт	

9		6B01430 Музыкалық білім	
10		6B01440 Бейнелеу өнері және сызу	Контингент жоқ
11		6B01450 Кәсіптік оқыту	
12		6B01470 Көркем еңбек және сызу	
13		6B01471 Көркем еңбек, графика және дизайн	
14		6B01460 Құқық және экономика негіздері	Контингент жоқ
15		6B01461 Білім берудегі кәсіпкерлік	Контингент жоқ
16		6B01462 Құқық, Кәсіпкерлік тарихы	
17	6B015 Жаратылыстану пәндері бойынша мұғалімдерді даярлау	6B01510 Математика	
18		6B01511 Математика-Физика	
19		6B01512 Математика-Информатика	
20		6B01520 Физика	
21		6B01522 Физика-Математика	
22		6B01521 Физика-Информатика	
23		6B01530 Информатика	
24		6B01533 Информатика-Математика	
25		6B01532 Информатика – Физика	
26		6B01531 Білім берудегі ақпараттық технологиялар	Контингент жоқ
27		6B01540 Химия	
28		6B01541 Химия-Биология	
29		6B01561 География-Тарих	
30		6B01560 География	
31		6B01570 Жаратылыстану	Контингент

			жоқ
32		6B01550 Биология	
33	6B016 Гуманитарлық пәндер бойынша мұғалімдерді даярлау	6B01610 Тарих	
34		6B01620 Тарих-Дінтану	
35	6B017 Тілдер мен әдебиет бойынша мұғалімдерді даярлау	6B01710 Қазақ тілі мен әдебиеті	
36		6B01720 Орыс тілі мен әдебиеті	
37		6B01730 Шет тілі: екі шет тілі	
38		6B01740 Қазақ тілінде оқытпайтын қазақ тілі мен әдебиеті	Контингент жоқ
39		6B01750 Орыс тілінде оқытпайтын орыс тілі мен әдебиеті	

Магистратура – барлығы 24 ББ, 21 ББ бойынша контингент бар және оқыту жүзеге асырылады. Білім беру бағдарламаларының тізіліміндегі барлық ББ мақұлданды және жаңартылды. «7M01471 Көркем еңбек, графика және жобалау» жаңа білім беру бағдарламасы 2022 жылы Тізілімге енгізілген. 2022 жылы контингенттің болмауына байланысты бейіндік магистратура бойынша 12 ББ тізілімінен шығарылды.

Магистратураның білім беру бағдарламаларының тізбесі

№	Білім беру бағдарламалары топтарының атауы	Білім беру бағдарламасының коды және атауы	Ескерту
1	7M011 Педагогика және психология	7M01110 Педагогика және психология (2 жыл)	
2		7M011102 Педагогика және психология (1 жыл)	
3		7M01111 Педагогикалық өлшемдер	Контингент жоқ
4	7M012 Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту педагогикасы	7M01210 Мектепке дейінгі оқыту және тәрбиелеу	
5	7M013 Пәндік мамандандырусыз педагогтарды даярлау	7M01311 Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі (2 жыл)	
6		7M01310 Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі (1 жыл)	
7	7M014 Жалпы дамудың пәндік мамандануы бар педагогтарды даярлау	7M01411 Дене шынықтыру және спорт (2 жыл)	
8		7M01410 Дене шынықтыру және спорт (1 жыл)	
9		7M01420 Музыкалық білім	
10		7M01430 Құқық және экономика негіздері	Контингент жоқ
11		7M01440 Білім берудегі кәсіпкерлік	Контингент жоқ
12		7M01471 Көркем еңбек, графика және дизайн (2 жыл)	
13		7M01470 Көркем еңбек, графика және дизайн (1 жыл)	
14	7M015 Жаратылыстану пәндері бойынша педагогтарды даярлау	7M01510 Математика	
15		7M01520 Физика	
16		7M01530 Информатика	
17		7M01540 Химия	
18		7M01550 Биология	

19	7M016 Гуманитарлық пәндер бойынша педагогтарды даярлау	7M01611 Тарих (2 жыл)	
20		7M01610 Тарих (1 жыл)	
21	7M017 Тілдер мен әдебиет бойынша педагогтарды даярлау	7M01710 Қазақ тілі мен әдебиеті	
22		7M01720 Орыс тілі мен әдебиеті	
23		7M01731 Шет тілі: екі шет тілі (2 жыл)	
24		7M01730 Шет тілі: екі шет тілі (1 жыл)	

Докторантура – барлығы 9, 7 ББ контингенті бар және оқыту жүзеге асырылады. Білім беру бағдарламаларының тізіліміндегі барлық ББ мақұлданды және жаңартылды. «8D01530 Информатика» жаңа білім беру бағдарламасы Тізілімге 2022 жылы енгізілген.

Докторантураның білім беру бағдарламаларының тізбесі

№	Білім беру бағдарламалары топтарының атауы	Білім беру бағдарламасының коды және атауы	Ескерту
1	8D011 Педагогика және психология	8D01110 Педагогика және психология	
2	8D015 Жаратылыстану пәндері бойынша педагогтарды даярлау	8D01520 Физика	
3		8D01540 Химия	
4		8D01550 Биология	
5		8D01530 Информатика	Контингент жоқ
6	8D016 Гуманитарлық пәндер бойынша педагогтарды даярлау	8D01610 Тарих	
7	8D017 Тілдер мен әдебиет бойынша педагогтарды даярлау	8D01710 Қазақ тілі мен әдебиеті	
8		8D01720 Орыс тілі мен әдебиеті	
9		8D01730 Шет тілі: екі шет тілі	Контингент жоқ

Облыстың білім беру ұйымдарының өкілдері дәстүрлі түрде ББ әзірлеу, оқу жоспарларын өзектендіру бойынша сараптамалық топтардың құрамына кірді, педагогикалық практикаға арналған орындар ұсынды.

Университет серіктестерінің білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға қатысуы оқытудың тәжірибеге бағдарлануын және түлектердің бәсекеге қабілеттілігін арттыруға мүмкіндік береді, жалпы университеттің оң позициясын күшейтеді.

Есепті кезеңде мамандандырылған аккредиттеу нәтижелеріне сәйкес ЖОО-ның аккредиттеуден кейінгі мониторингі (бұдан әрі-АКМ) және ARQA және НААР аккредиттеу агенттіктерінің 9 білім беру бағдарламасы жүзеге асырылды.

Университет аккредиттеу агенттіктерінің сыртқы сарапшыларының ұсынымдарын орындау бойынша есептер ұсынды.

2022 жылдың мамыр айында университет НААР АКМ -2 ЖОО және 3 ББ: 6B01550 Биология, 6B01510 Математика, 6B01520 Физика пәндерінен сәтті өтті.

2022 жылдың желтоқсанында ағса аккредиттеуден кейінгі мониторинг жүргізілді 6 ББ: 6B01210 мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту педагогикасы, 6B01310 Бастауыш оқыту педагогикасы мен әдістемесі, 6B01530 Информатика, 6B01460 Құқық және экономика негіздері, 6B01410 Бастапқы әскери дайындық, 6B01540 Химия.

Аккредиттеуден кейінгі мониторинг нәтижелері бойынша аккредиттеу агенттіктерінің сыртқы сараптама комиссиясы (ССК) ББ іске асыру жөніндегі ақпараттың өзектілігін атап өтеді. ССК және жұмыс берушілердің ұсынымдарын ескере отырып, білім беру бағдарламаларының мазмұнына түзетулер енгізу есепті кезеңде айтарлықтай нәтижелерге қол жеткізуге мүмкіндік берді. ССК қалыптастырған ұсынымдар жеткілікті деңгейде іске асырылды; қабылданған шаралар білім беру процесінің сапасын арттыруға және ББ-ны одан әрі дамытуға ықпал етеді.

Сондай-ақ сәуір айында ағса аккредиттеу агенттігінде 5 жыл мерзімге 7 ББ аккредиттеуден өтті: 6B01900 Арнайы педагогика, 6B01471 Көркем еңбек, графика және жобалау, 6B01461 Білім берудегі кәсіпкерлік, 6B01531 Білім берудегі ақпараттық технологиялар, 6B01570 Жаратылыстану, 7M01470 Көркем еңбек, графика және жобалау, 8D01520 Физика.

3.2 Оқу процесін ұйымдастыру

2022 жылы бір оқу жылы шеңберінде оқу процесін ұйымдастыру Академиялық күнтізбе негізінде жүзеге асырылды, ол Ғылыми кеңестің 30.03.22 ж.шешімімен, 2-4 курстар үшін № 10 хаттамамен және 01.09.22 ж. 1 курс үшін № 1 хаттамамен бекітілді.

Есепті кезеңде ППУ-дағы оқу процесі оқытудың әртүрлі әдістерін қолдана отырып, күндізгі форматта жүзеге асырылды.

Оқу және бақылау шараларына мыналар кірді:

- аудиториялық сабақтар (дәрістік, практикалық, семинарлық, студиялық, зертханалық);
- аудиториядан тыс жұмыс (консультациялар, білім алушының өзіндік жұмысы, оқытушының басшылығымен білім алушының өзіндік жұмысы);
- кәсіптік практика, тағылымдамалар, ғылыми-зерттеу (эксперименттік-зерттеу) жұмыстарын жүргізу, бітіру жұмыстарын (дипломдық, магистрлік диссертация (жоба), докторлық диссертация) дайындау және жазу;
- оқу жетістіктерін бақылау (ағымдағы және аралық бақылау, коллоквиумдар, бақылау жұмыстары, курстық жұмысты қорғау, кәсіптік практика бойынша есеп, білім алушының ғылыми-зерттеу (эксперименттік-зерттеу) жұмысы, аралық аттестаттау (емтихан, сынақ), қорытынды аттестаттау).

Әр оқу пәнін оқу дәстүрлі түрде қорытынды бақылаумен аяқталды. Оқытуда білім алушылардың дербес жұмысы маңызды орын алды, ол: оқытушының басшылығымен орындалатын дербес жұмыс – БАОӨЖ және толығымен дербес орындалатын бөлік - нақты СӨЖ болып бөлінді. СӨЖ-нің барлық көлемі білім алушыдан күнделікті өзіндік жұмысты талап ететін тапсырмалармен расталды. Оқу сабақтары оқу жылының әрбір академиялық кезеңіне арналған оқу жоспарлары негізінде ББ, оқыту тілі және оқыту курсы бөлінісінде жасалған кестеге сәйкес өткізілді. Оқу сабақтарының кестесі университеттің «Platonus» ААЖ-да орналастырылды. Білім алушылар мен ОПҚ Жеке кабинетте кестеге қол жеткізе алды.

3.3 Үш тілде білім беру

Білім беру бағдарламалары бойынша үш тілде оқыту түлектердің халықаралық кеңістікке интеграциялануы және бәсекеге қабілеттілігін арттыру мақсатында олардың кәсіби және мәдениетаралық қарым-қатынасын дамытуға ықпал етуге арналған.

Есепті кезеңде үш тілде оқыту 4 білім беру бағдарламасы бойынша жүзеге асырылды: Биология, Информатика, Физика, Химия. Білім алушылар контингенті **187** студентті құрады.

Кесте-Үш тілді білім беру бағдарламалары бойынша оқитын студенттер контингенті

ББ	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	Барлығы
Биология	26	31	27	31	115
Информатика	-	-		5	5
Физика	-	22	-	6	28
Химия	5	10	16	8	39
Жалпы контингент	31	63	43	50	187

Үш тілде оқытатын топтардағы білім беру процесі мынадай арақатынаста ұйымдастырылған: пәндердің 50 % - ы оқыту тілінде, 20% - ы екінші оқу тілінде, 30% - ы ағылшын тілінде оқытылады.

Тілдерді оқыту деңгей моделіне сәйкес жүзеге асырылады: студенттер тілдерді білу деңгейі бойынша кіші топтарға бөлінеді (бастапқы және жетілдірілген).

Үш тілде оқытуды жүзеге асыратын жоғары мектептерде ағылшын тілінде ББ пәндерінің оқу-әдістемелік кешендері әзірленді.

Есепті кезеңде ағылшын тілінде мамандар даярлауды ЖОО-ның 35 оқытушысы жүзеге асырды.

3.4 Қашықтықтан білім беру технологиясы

«Қашықтықтан оқыту бойынша білім беру ұйымдарына қойылатын талаптарды және қашықтықтан оқыту бойынша және жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламалары бойынша онлайн-оқыту нысанында оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2022.10.06 № 97 бұйрығына өзгерістер енгізілді, оған сәйкес ЖЖОКБҰ ұйымдарында Қашықтықтан оқытуға жол беріледі педагогика ғылымдары саласында кадрлар даярлау үшін 20% - дан аспайды. Осы құжат негізінде 2022 жылы ҚБП-да ҚБТ бойынша білім алушыларды қабылдау жүзеге асырылмаған. «Дене шынықтыру және спорт» білім беру бағдарламасы бойынша 2022-2023 оқу жылында ТжКБ базасында оқуға түскен басқа жоғары оқу орындарынан ауыстырылған 22 студент оқытылады, оқу мерзімі 3 жыл.

ҚБТ - ға техникалық қолдауды ақпараттық ресурстарды біріктіретін университеттің инфрақұрылымы-"Platonus" ААЖ, «Moodle» білім беру платформасы, «Web-ИРБИС» АЖ қамтамасыз етті.

3.5 Дуальды оқыту

2021-2022 оқу жылынан бастап пилоттық режимде Павлодар облысының білім басқармасымен меморандум шеңберінде өңір үшін педагог кадрларды даярлау мақсатында үш білім беру бағдарламасы бойынша дуальды оқыту элементтері бар студенттерді оқыту жүзеге асырылады: 6B01210 мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту педагогикасы, 6B01310 Бастауыш оқыту педагогикасы мен әдістемесі, 6B01510 Математика.

2022-2023 жылдары дуалды элементтермен оқытуды жүзеге асыратын білім беру бағдарламаларының саны 16-ға дейін өсті.

Кесте-дуальды оқыту бойынша білім алушылар контингенті

№	Білім беру бағдарламалары	Саны
1	6B01210 Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту педагогикасы	335
2	6B01310 Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі	237
3	6B01810 Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану	6

4	6B01900 Арнайы педагогика	46
5	6B01430 Музыкалық білім	21
6	6B01420 Дене шынықтыру және спорт	33
7	6B01410 Бастапқы әскери дайындық	11
8	6B01450 Кәсіптік оқыту	7
9	6B01471 Көркем еңбек, графика және дизайн	26
10	6B01560 География	5
11	6B01510 Математика	41
12	6B01530 Информатика	16
13	6B01710 Қазақ тілі мен әдебиеті	19
14	6B01720 Орыс тілі мен әдебиеті	24
15	6B01730 Шет тілі: екі шет тілі	41
16	6B01610 Тарих	8
	Барлығы	876

Дуальді оқыту элементтерімен оқу процесін ұйымдастыру «Павлодар педагогикалық университеті» КеАҚ-да дуальді оқытуды ұйымдастыру туралы Ережеге сәйкес іске асырылады.

Дуальды оқыту элементтерімен оқытудың шарты техникалық немесе жоғары кәсіптік педагогикалық білімнің болуы және дайындық бағыты бойынша білім беру ұйымдарында жұмыс істеу болып табылады.

Дуальды оқыту элементтері бар оқу процесін ұйымдастыру теориялық, өндірістік оқытуды және кәсіби тәжірибені қамтиды. Бұл ретте білім алушылардың игеруі үшін оқу материалын бөлу мынадай түрде айқындалады: ЖОО-да 60%, өндірісте 40%.

ЖЖОКБҰ мен ТЖКБ базасында білім алушылар үшін теориялық және өндірістік оқыту университет пен білім беру ұйымының базасында қатар жүргізіледі.

Өндірісте оқыту кезінде оқытушы-тәлімгерлер тағайындалады. Оқытушы-тәлімгерлер білім беру ұйымының штаттық қызметкерлері болуға, даярлық бейіні бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі, «педагог-зерттеуші», «педагог-шебер» біліктілік санаты болуға тиіс, жоғарыда аталған біліктіліктер болмаған кезде «педагог-сарапшы» біліктілігіне жол беріледі.

Оқытушы-тәлімгер ретінде 5-ке дейін білім алушы бекітілуі мүмкін.

Оқытушы-тәлімгерлерге еңбекақы төлеуді университет бекітілген нормалар бойынша жүргізеді.

2022-2023 жылдардағы білім алушылармен дуальді оқыту туралы шарт негізінде білім беру ұйымы өндірістік оқыту мен кәсіптік практикаға басшылықты жүзеге асыру үшін білім алушыларға оқытушы-тәлімгерді бекітіп берді, университет дуальді оқыту элементтерімен білім беру процесін іске асыру үшін оқытушы-тәлімгерлерді тағайындау туралы бұйрық шығарды.

Дуальды оқыту элементтері бар білім беру бағдарламаларын іске асыру кредиттік оқыту технологиясы бойынша бекітілген оқу жоспарларына сәйкес жүргізіледі.

Дуальды оқыту элементтері бар оқу процесін жоспарлау және ұйымдастыру қашықтықтан оқытуды пайдалануды көздейді, бүкіл оқу кезеңінде академиялық сағаттардың/кредиттердің жалпы көлемінің 20 % - аспайтын қашықтықтан оқытуға ауыстыруға мүмкіндік береді.

Қашықтықтан оқыту кезінде синхронды және асинхронды оқыту форматтары қолданылады.

Университет білім алушылар мен оқытушы-тәлімгерлерге MOODLE білім беру порталына қол жеткізуді қамтамасыз етеді, онда оқу, анықтамалық, әдістемелік материалдар, дуальды оқыту күнделігі, тәлімгердің пікірі орналастырылған.

3.6 Оқыту сапасы: аралық және қорытынды аттестаттау нәтижелері

2021-2022 оқу жылының жазғы емтихан сессиясы және 2022-2023 оқу жылының қысқы емтихан сессиясы барлық білім беру бағдарламалары мен оқыту нысандары бойынша бекітілген академиялық күнтізбеге сәйкес өтті.

Жалпы алғанда, емтихандардың шамамен 44,2% – ы тестілеу нысанында, ауызша нысанда – 33%, жазбаша нысанда - 13% және шығармашылық нысанда - 9% өткізілді.

Оқу жоспарларының барлық пәндері бойынша емтихан материалдары дайындалып, бекітілді.

Емтихан сессиясының кестесі «Платон» ААЖ-да жасалды және орналастырылды, оған барлық білім алушылар мен ОПК қол жеткізе алады.

Емтихандарды өткізу тәртібі анықталды. Тестілеу түріндегі емтихандар «Платон» ААЖ-да өткізілді. Студенттер ауызша және жазбаша емтихандарды тіркеуші кеңсесі ұсынған емтихан кестесіне сәйкес тапсырды.

Емтихан нәтижелері бойынша Тәуелсіз емтихан алушылар «Платон» ААЖ-да электронды журналға баға қойды, онда емтихан және жиынтық ведомостар автоматты түрде қалыптастырылды.

Апелляциялық комиссиялар мен емтихан сессиясының өткізілуін бақылау жөніндегі комиссиялар жұмыс істеді.

Білім алушылар үшін емтихан сессиясын ұйымдастыру және өткізу бойынша бірнеше рет ақпараттық-түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

Жоғары мектеп декандарының өкімдерімен барлық пәндер бойынша рұқсат рейтингі бар, оқу ақысы бойынша қаржылық берешегі жоқ білім алушылар емтихан тапсыруға жіберілді.

Рейтинг-рұқсаты жоқ білім алушыларға кесте бойынша академиялық қарыздарын өтеуге және емтихан тапсыруға мүмкіндік берілді. Дәлелді себептермен (ауру, спорттық жарыстарға қатысу және т.б.) сабақтарды өткізіп алған білім алушылар үшін жеке өтініш негізінде емтихан сессиясының кезеңі ұзартылды.

Емтихан сессиялары кезінде бұзушылықтар анықталған жоқ.

Кесте-2021 жылмен салыстырғанда аралық аттестаттау нәтижелері (қысқы және жазғы емтихан сессиялары)

Р/с №	Білім деңгейі	Абсолютті үлгерім (%) 2021-2022/2022-2023	Оқыту сапасы (%) 2021-2022/2022-2023
1	Бакалавриат	88/81	74/61
2	Магистратура	94/92	92/91
3	Докторантура	90/100	90/100
	ЖОО бойынша жиыны:	90/88	94/75

Аралық аттестаттау (2021 жылмен салыстырғанда) абсолютті оқу үлгерімі мен оқу сапасының көрсеткіштерінің төмендегенін көрсетті, бұл пандемиядан кейін офлайн оқытуға шығуға, емтихан нысанының өзгеруіне (тестілеу нысанының азаюы және ауызша, жазбаша және шығармашылық емтихандардың ұлғаюы) және прокторингті пайдалануға байланысты.

ППУ-да білім алушыларды қорытынды аттестаттау мемлекеттік емтихандарды тапсыру (іргелі бейіндік пәндер немесе мамандық бойынша) және дипломдық жұмысты/жобаны қорғау түрінде өткізілді.

Қорытынды аттестаттауды емтихан түрінде өткізу кезінде прокторинг жүйесі пайдаланылды, дипломдық жұмыстар мен диссертациялар плагиатқа қарсы жүйе арқылы қарыз алуға тексерілді. Қорытынды аттестаттаудан өткен және жоғары білімнің білім беру бағдарламасын меңгергенін растаған білім алушыға аттестаттау комиссиясының шешімімен «бакалавр» және «магистр» дәрежелері берілді және үш тілде қосымшасы бар өз үлгісіндегі диплом (транскрипт) берілді. Дипломға (транскриптке) қосымшада академиялық кредиттер мен сағаттарда олардың көлемін көрсете отырып, барлық пәндер, тапсырылған курстық жұмыстар (жобалар), кәсіптік практика түрлері, қорытынды аттестаттау бойынша балдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі бойынша соңғы бағалар көрсетілді.

Кесте-түлектерді қорытынды аттестаттау нәтижелері

Шығарылған жылы	Мемлекеттік емтихан		Дипломдық жұмысты/магистрлік диссертацияларды қорғау	
	Орташа балл	Білім сапасы, %	Орташа балл	Білім сапасы, %
2021	4,0	80,2%	4,4	84%
2022	3,8	77%	4,7	88%

Қорытынды аттестаттау нәтижелері бойынша мемлекеттік емтихандарды тапсыруда 2021 жылмен салыстырғанда түлектердің білім сапасының төмендеуі байқалады, бұл пандемия кезінде қашықтықтан оқытумен және оқыту сапасына бақылауды күшейтумен байланысты, дипломдық жұмыстарды қорғау көрсеткіштері тұрақтылықты көрсетеді.

3.7 Кәсіптік практика және жұмысқа орналастыру

Кәсіптік практика білім беру бағдарламасының міндетті құрамдас бөлігі болып табылады. Кәсіптік практика білім беру процесіне енгізілген ғылыми-зерттеу қызметінің нақты нәтижелерін анықтауға, оларды зерттеу шығармашылығы, шығармашылық кәсіби өзін-өзі басқаруға және дамытуға қабілетті маманның жеке басын қалыптастыруды қамтамасыз ететін жаңа педагогикалық технологиялар мен оқыту құралдарын іздеу арқылы бастауға және дамытуға мүмкіндік береді. Болашақ мұғалімнің кәсіби практиканың барлық түрлерінен өту процесінде ғылыми-зерттеу жұмыстарымен танысуға дәйекті бағыты классикалық педагогикалық және инновациялық технологияларды игеруге ықпал етеді.

Біздің ЖОО студенттерінің кәсіптік практикасы 1-4 курспен өткізіледі, әр кәсіптік даярлық курсына оқу мақсаттарына сәйкес студенттің қызметі біртіндеп күрделене түседі. Кәсіби тәжірибенің мазмұны болашақ мұғалімнің мамандығымен байланысты.

ЖОО-да кәсіптік практика университеттің академиялық күнтізбесіне және ББ оқу жоспарларына сәйкес жоспарланады және жүргізіледі.

Оқу жылы басталғанға дейін практика базалары Павлодар облысының білім басқармасы мен ППУ арасында педагогикалық білім беру, ғылыми зерттеулер және біліктілікті арттыру саласындағы өзара ынтымақтастық туралы Меморандумға сәйкес білім басқармасымен келісілді. Сондай-ақ, университет түлектердің кәсіби практикасын ұйымдастыру және жұмысқа орналастыру мақсатында Павлодар қаласының, Павлодар және республиканың басқа да облыстарының білім беру ұйымдарымен қарым-қатынасты қолдайды. Ағымдағы жылға практика базасы ретінде айқындалған кәсіптік практиканы өткізу туралы 116 ұзақ мерзімді шарт жасалды.

Кесте-практика базалары бар шарттар саны

Р/с №	Ұйымның атауы	Жасалған шарттар саны
-------	---------------	-----------------------

1	Әртүрлі типтегі орта жалпы білім беретін мектептер, соның ішінде НЗМ, лицейлер, гимназиялар	48
2	Мектепке дейінгі білім беру ұйымдары	26
3	Әр түрлі типтегі мамандандырылған мектептер	4
4	Балалар мен жасөспірімдер спорт мектептері	11
5	Орталықтар, Мекемелер	17
6	Колледждер	8
7	Ұлттық саябақтар	2
	Барлығы:	116

ББ меңгеру процесінде білім алушылар кәсіптік практиканы ұйымдастыру және өткізу Қағидаларына және ұйымдарды практика базасы ретінде айқындау қағидаларына сәйкес кәсіптік практиканың әртүрлі түрлерінен өтеді: оқу, педагогикалық диплом алдындағы, өндірістік және зерттеу.

Бакалавриаттың кәсіби тәжірибесі:

1) оқу практикасы бакалавриат нақты пәндік саланың ерекшелігіне және болашақ маманның кәсіби құзыретіне қарай кезеңі мен көлемі ББ дербес айқындалатын тілдік, далалық, археологиялық, технологиялық және басқа да сорттарға бөлінеді. Оқу практикасының базалары оқу шеберханалары, зертханалар, ЖОО-ның басқа да оқу-көмекші бөлімшелері, Баянауыл мемлекеттік ұлттық табиғи паркі болды.

2) бакалавриаттың педагогикалық практикасы оқытудың барлық кезеңі ішінде әрбір курста теориялық оқытудан алшақтай отырып жүргізіледі және оған мыналар кіреді:

- оқу (таныстыру) практикасы 1-курста, 2 кредит көлемінде өткізіледі;
- психологиялық-педагогикалық практика 2 курста, 2 кредит көлемінде өткізіледі;
- педагогикалық практика 3 курста, 6 кредит көлемінде өткізіледі;
- өндірістік педагогикалық практика көлемі 10-15 кредиттен кем емес 4 курста өткізіледі.

Педагогикалық практиканың негізгі базалары Жалпы орта білім беретін мектептер (мектеп-гимназияларды қоса алғанда), мамандандырылған түзету мектептері, дене шынықтыру және спорт мекемелері, колледждер, көркемсурет мектептері, мұражайлар, қоғамдық ұйымдар, Павлодар қаласының орталықтары болып табылады.

3) Диплом алдындағы практика Жеке оқу жоспарына сәйкес 2 кредит көлемінде дипломдық жұмысты (жобаны) орындайтын барлық мамандықтардың білім алушылары үшін бітіру курсына жүргізіледі.

Жоғары оқу орнынан кейінгі оқытудың кәсіптік практикасы Теориялық оқыту кезеңінде оқу үдерісінен қол үзбей жүргізілуі мүмкін.

1) магистранттардың педагогикалық практикасы 2 курста, 5 кредит көлемінде өткізіледі;

2) магистранттардың өндірістік практикасы 1 курста, 5 кредит көлемінде жүргізіледі;

3) магистранттардың зерттеу практикасы 2 курста, 12 кредит көлемінде жүргізіледі;

4) докторанттардың педагогикалық практикасы көлемі 10 кредиттен кем емес 1 курста өткізіледі;

5) докторанттардың зерттеу практикасы көлемі 10 кредиттен кем емес 2 курста жүргізіледі.

Студенттердің өндірістік практикасының базалары мамандық бейініне сәйкес келетін ұйымдар (немесе туысқан ұйымдар) болып табылады.

Магистранттар мен докторанттардың педагогикалық практикасының базасы білім беру ұйымдары, магистранттардың өндірістік практикасы – ұйымдар, мекемелер, кәсіпорындар және т.б. магистранттар мен докторанттардың зерттеу практикасы диссертация орындалатын жерде өткізіледі, сондай-ақ оны ғылыми-зерттеу институттары мен зерттеу ұйымдарының базасында ұйымдастыруға болады.

Ағымдағы оқу жылында бакалавриаттың педагогикалық практикасы үшін инновациялық білім беру ұйымдары, оның ішінде: «Химия-биологиялық бағыттағы Назарбаев Зияткерлік мектебі» ақ, дарынды ұлдар мен қыздарға арналған «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» Лицей-интернаты, дарынды балаларға арналған облыстық көпсалалы лицей-интернаты, дарындыларға арналған облыстық қазақ гимназия-интернаты базалары болды Ы. Алтынсарин атындағы гимназия. Абай, дарынды балаларға арналған №3 гимназия, №9 жалпы білім беретін орта мектеп-гимназия, гимназиялық сыныптары бар инновациялық үлгідегі №39 жалпы білім беретін орта мектеп, сөйлеу қабілеті бұзылған балаларға арналған түзету үлгісіндегі №14 балабақша, №122 мектепке дейінгі гимназия, олимпиадалық резервтің мамандандырылған мектеп-интернаты, Б. Ахметов ат. Павлодар педагогикалық колледжі. Жалпы педагогикалық практиканы өткізу үшін 57-ден астам практика базасы жұмылдырылды: 47 - 1-3 курс студенттері үшін, 57 - бітіруші курс студенттері үшін.

Нормативтік құжаттарға сәйкес практиканың барлық түрлері бойынша жұмыс бағдарламалары мен әдістемелік нұсқаулар әзірленеді және бекітіледі.

Практиканың барлық түрлерін ұйымдастыру ББ бітіруші студенттерді практикадан өту бағдарламаларына, есептік құжаттамаға қойылатын талаптармен таныстыратын, мектептегі мінез-құлық ережелері мен қауіпсіздік ережелері туралы нұсқау беретін орнату конференцияларын өткізуден басталады. Әрбір студент-практикантқа педагогикалық практика бойынша күнделік, әдістемелік нұсқаулар мен студенттің есеп нысанын қамтитын құжаттар пакеті беріледі. Студенттер санитарлық кітапшалар жасайды. Тәжірибе жетекшісі ПЖЖОБ - пен бірге практика барысын бақылауды жүзеге асырады. Практика бойынша есептерді қорғауды деканның өкімімен құрылған комиссия қабылдайды. Қорытынды

конференцияда студенттердің есептері тыңдалады, практика қорытындылары мен мектептер мен басқа да мекемелер әкімшілігінің практика нәтижелері туралы пікірлері талқыланады, практиканы ұйымдастыру мен өткізуді жетілдіру бойынша қорытындылар мен ұсыныстар жасалады.

Практика басталар алдында ағымдағы жылдың қаңтар айында академиялық мәселелер жөніндегі проректор О. К. Андрющенко бастаған практика базаларының басшыларымен кездесулер өткізілді, НЗМ, 25, 19, 11 ЖОББМ-де студенттердің алдағы практикасын ұйымдастыру мәселелері бойынша сындарлы әңгіме өтті.

Практика штаттық режимде ұйымдастырылды, студенттер практика базасына офлайн форматта қатысты. Практиканың барлық түрлеріне студенттер ректордың бұйрығымен өту мерзімдерін, базасын және практика жетекшілерін көрсете отырып жіберіледі. Практика жетекшілері ретінде мамандықтың ерекшеліктерін және практика базаларының қызметін жақсы білетін профессорлар, доценттер, тәжірибелі оқытушылар тағайындалады.

Білім беру ұйымдарын білікті кадрлармен қамтамасыз ету және болашақ мамандарды жұмысқа бейімдеу мақсатында ағымдағы жылы мекеме немесе ұйым басшысының өтініші және студенттің жеке өтініші негізінде 120 студент одан әрі жұмысқа орналасу міндеттемесімен тұрғылықты жері бойынша практикадан өтті.

Жаңа формация мұғалімін қалыптастыру және ЖОО түлектерін даярлау сапасын арттыру мақсатында 2014 жылдан бастап ППУ студенттері Павлодар қаласының химия-биологиялық бағытындағы «Назарбаев Зияткерлік мектебінде» инновациялық практикадан өтеді.

НЗМ-ге 8 ББ бойынша 2-4 курстың 100 студенті жіберілді. Студенттер үшін мектепте өткізілетін «Action research», «CLIL», «Lesson study» «Approaches to Learning» сияқты зерттеу бағыттары бойынша семинарлар өткізілді. Дарынды балалармен жұмысты ұйымдастыруда көрнекі түрде көрсету үшін сабақта дарындылық бойынша мектеп үйлестірушілерімен семинар өткізілді, дивергентті ойлауды дамыту бойынша коучинг және Өнертапқыштық есептерді шешу теориясы ТРИЗ-мен танысу өткізілді.

Мұндай бірлескен қызметтің күтілетін нәтижесі алғашқы кәсіби тәжірибе жинақтау, Оқу процесін ұйымдастырумен, оқу қызметін жандандыру тәсілдерімен танысу болды.

Практика нәтижелері бойынша басшылар мен студенттер практикадан өту бойынша өздерінің оң пікірлерін білдіреді, ол анағұрлым нәтижелі өтті, өйткені студенттер оқу-тәрбие процесіне толық енуге мүмкіндік алды. Сондай-ақ пәндер мен сынып жетекшілері тарапынан тәжірибені ұйымдастыру бойынша оң пікірлер айтылды. Тәжірибелер базасы басшыларының алғыс хаттары бар.

Практика базалары өкілдерінің қатысуымен Ашық қорытынды конференция өткізген «Қазақ тілі мен әдебиеті» ББ оқытушыларының жұмысын атап өткім келеді.

ППУ-да білім беру сапасын басқару жүйесінің тетіктерінің бірі ретінде білім беру қызметтеріне қанағаттану жағдайын үнемі қадағалап отыруды,

алынған нәтижелерді талаптар мен үміттермен өлшеуді, қажетті өзгерістерді анықтауды және тиісті басқару шешімдерін қабылдауды қамтитын тұтынушылардың қанағаттанушылығын бақылау жүйесі қолданылады.

Тәжірибе және жұмысқа орналастыру бөлімі 2022 жылдың наурыз айында ППУ түлектерін даярлау сапасын бағалау мақсатында Павлодар педагогикалық университетінің түлектері жұмыс істейтін және практикадан өтетін жұмыс берушілер арасында сауалнама жүргізді.

Басшыларға арналған сауалнамада ЖОО түлектерінің еңбек қызметінде қажетті құзыреттерді қалыптастыруға қатысты жұмыс берушілердің тілектерін анықтауға мүмкіндік беретін 9 сұрақ қамтылды.

Сауалнама барысында білім беру ұйымдарының 303 басшысы: 59,7% қалалық мектептер, 27,4% гимназия немесе лицей, 10,2% ауылдық мектептер, 2,6% шағын жинақталған мектептер сұралды.

Күндізгі бөлімнің 1-4 курс студенттерінің кәсіптік практикасына жетекшілік ету үшін ЖОО кредиттер санына байланысты практика базасының мұғалімдеріне ақы төлеуді жүзеге асырады, жыл сайын 1500-ге жуық педагог практика үшін ақы төлейді, құжаттама мен төлем туралы бұйрықты рәсімдеумен практика және жұмысқа орналастыру бөлімі айналысады.

Практика және жұмысқа орналастыру бөлімінің бастамасы бойынша цифрландыру орталығымен бірлесіп практика үшін ақы төлеуге арналған онлайн платформа әзірленді, ол үшін практика базалары платформада тіркеледі және орындалған жұмыстардың шарттары мен актілерін ресімдейді.

Білім алушыларға ыңғайлы болу үшін практика туралы ақпарат және қажетті құжаттар: шарт, практика күнделігі, өтінішхат нысаны, өту кестесін негізгі сайтта ОҚЫТУ бөлімінде, сондай-ақ ҚО порталында ТӘЖІРИБЕ бөлімінде табуға болады.

Болашақ мұғалімдерді кәсіби даярлау жүйесінде педагогикалық практика маңызды орын алады. Бұл мұғалімнің теориялық және практикалық дайындығының бірлігін қамтамасыз етеді. Бұл педагогикалық практика-болашақ мұғалімнің жеке басын кәсіби қалыптастырудың негізгі формаларының бірі.

Жұмысқа орналастыру

Түлектерді жұмысқа орналастыру жоғары оқу орнының жұмыс тиімділігі мен академиялық беделінің маңызды көрсеткіші болып табылады. ППУ осы қызмет бағытына көп көңіл бөледі, бұл түлектерді жұмысқа орналастыруға жәрдемдесу жүйесін жүйелі жетілдіру мен дамытуда және жыл сайын жұмысқа орналастырылған түлектердің жоғары пайызында көрінеді.

Түлектерді жұмысқа орналастыру жұмыстары «Білім туралы» ҚР Заңының 47-бабына сәйкес жүргізілуде. Білім беру бағдарламаларының басшылары, жоғары мектептердің декандары кәсіпорындар, ұйымдар мен мекемелердің басшыларымен тікелей байланыс орнату арқылы түлектерге жұмысқа орналасуға жәрдем көрсетті.

2022 жылғы 21-25 ақпаннан бастап Павлодар облысы бойынша педагогикалық кадрларға мәлімделген қажеттілік бойынша жоғары мектептерде алдын ала бөлу, жас мамандарды бөлу жөніндегі Комиссияның отырысын өткізуге дайындық жүргізілді. Жоғары мектептерде жұмысқа орналасуға жауаптылармен кеңес және мемлекеттік грант бойынша оқитын барлық ББ бітіруші курс студенттерімен жиналыс өткізілді, онда мамандарды жұмысқа жіберу қағидалары, өз бетінше жұмысқа орналасу құқығын беру, жұмыс істеу жөніндегі міндеттен босату немесе міндетін тоқтату шарттары түсіндірілді.

2022 жылғы 31 Мамырда түлектерді бөлу өтті. Комиссия отырысына Павлодар облысының қалалық және аудандық білім бөлімдерінің, Павлодар облысы мен Астана қаласының білім басқармасының, Павлодар қаласының «ХБ НЗМ» КеАҚ, университеттің Торайғыров колледжінің кадр қызметтерінің өкілдері шақырылды.

Оқу аяқталғаннан кейін мемлекеттік тапсырыс бойынша оқыған барлық түлектерге жұмысқа немесе тұрғылықты жері бойынша халықты жұмыспен қамту орталығына жолдама берілді.

«Мемлекеттік білім беру ұйымдарының бірінші басшылары мен педагогтерін қызметке тағайындау, қызметтен босату қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 21 ақпандағы № 57 бұйрығының 3-тарауына 1-параграфына өзгерістер енгізілуіне байланысты университет түлектері білім беру ұйымдарына конкурстық негізде жұмысқа орналасады. Бұл ретте мемлекеттік білім беру гранты бойынша білім алған 2022 жылғы бітіруші түлектердің мәлімделген бос орындарға алдын ала бөлінген бөлігі педагогикалық өтілінің болмауына байланысты жұмысқа орналастырылмаған болып шықты. Ал осы түлектердің алдында мемлекеттік грантты пысықтау міндеті тұр.

Алайда, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 30 наурыздағы № 390 қаулысының 12 және 26-тармақтарына және «Маманды жұмысқа жіберу қағидаларына» сәйкес ЖЖОКБҰ алдын ала бөлуді 1 наурыздан кешіктірмей және түпкілікті бөлуді 1 шілдеге дейін жүргізу қажет. Бұдан басқа, білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес түлектердің кемінде 60% - ы жоғары оқу орнын бітірген бірінші жылы жұмысқа орналасуға тиіс.

Осыған байланысты ЖОО 2022 жылғы 12 қазанда Ғылым және жоғары білім министрлігіне вице-министр К. А. Ерғалиевке педагогикалық білім беру бағдарламаларының түлектерін жұмысқа қабылдау қағидаларын қайта қарау, оларға конкурстан тыс бос лауазымға бірінші кезекте орналасу құқығын беру ұсынысымен хат жолдады.

Нәтижесінде бірқатар мектептер біздің түлектерді конкурстан тыс жолдаманың болуы бойынша қабылдады, кейбіреулері ҰБТ сертификатын қайта алуға мүмкіндік берді. Осы қиындықтарға қарамастан, ЖОО түлектеріне жұмысқа орналасуға барынша жәрдем көрсетілді. Бакалавриаттың мемлекеттік білім беру гранты бойынша білім алушыларды

жұмысқа орналастыру 85% - құрайды, ЖОО бойынша жалпы пайыз 95% - құрады.

Қалалық және аудандық білім бөлімдерінің ұсынылған өтініштері мен өтінімдеріне сәйкес 2022 жылғы түлектер келесідей жұмысқа орналастырылды.

Кесте-мемлекеттік тапсырыс бойынша оқыған 2022 ж. түлектерді жұмысқа орналастыру нәтижелері (бакалавриат)

Бакалавриат түлектерінің саны	Жұмысқа орналастырылды	Магистратура	Халықты жұмыспен қамту орталығына жіберілді	Босатылды	Армия	Өлгендер	Жұмыспен қамту пайызы
473	220	86	71	88	7	1	85%

Кесте-жоғары оқу орнынан кейінгі білім бойынша түлектерді жұмысқа орналастыру нәтижелері

Магистратура, докторантура түлектерінің саны	Өңірде жұмыс істейді	Басқа аймақта жұмыс істейді	Халықты жұмыспен қамту орталығына жіберілді	Босатылды	Жұмыспен қамту пайызы
М - 139	91	21	1	26	99,2%
Д - 4	3	-	-	1	100%

Біздің университет 2014 жылдан бастап «Мәңгілік ел жастары – индустрияға» - «Серпін-2050» бағдарламасына қатысады, 2022 жылы 141 адам босатылды, олар келесідей жұмысқа орналастырылды:

Кесте-Серпін бағдарламасы түлектерін жұмысқа орналастыру нәтижелері

2022 жылғы түлектер саны	Өңірдегі жұмыс	Павлодарда жұмыс мамандығы бойынша емес	Тұрғылықты жері бойынша жұмыс	Магистратура	Жұмыспен қамту орталығына жіберілді	Босатылды	Армия	Жұмыспен қамту пайызы
141	15	2	16	50	25	32	1	81,5%

Биыл біздің университет Астана қаласының ЖАО және Павлодар облысының ЖАО гранты бойынша оқыған бакалавриат студенттерінің алғашқы бітіруін жасады, оларды жұмысқа орналастыру үшін оқу жылы ішінде Астана қаласы және Павлодар облысының білім басқармасымен (ББ) бірлескен жұмыс жүргізілді, өйткені тапсырыс берушілер олар болды.

Павлодар облысының ЖАО гранты бойынша оқуды аяқтаған 57 түлек бірінші кезекте Павлодар облысының ҚБ 100% бөлінді және жұмысқа орналастырылды.

Грант бойынша бітірген Астана қаласының ЖАО-ның 55 түлегі Астана қаласының мектептеріне онлайн-бөлінді, жұмысқа орналасу 95% құрады.

Түлектерді жұмысқа орналастырудың тиімділігін қамтамасыз ететін іс-шаралардың қатарына мыналар жатады:

- «Қаржы орталығы» АҚ-мен өткен жылдар мен ағымдағы жылдың түлектерін жұмысқа орналастыру бойынша жүйелі ынтымақтастық;

- түлектердің қалалық жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасының, Жастар бастамаларын дамыту орталығының бастамасымен ұйымдастырылған «Бос орындар жәрмеңкесіне» қатысуы;

- 31 мамырда Павлодар қаласының білім беру ұйымдары қатысқан ППУ қабырғасында Бос орындар жәрмеңкесін өткізу;

- түлектерді жұмысқа орналастыруға жәрдемдесу бойынша Павлодар облысының жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасының өкілдерімен кездесулер;

- өңірдің аудандық білім бөлімдерінің кадр қызметтерімен жұмыс. ЖОО-мен жұмысқа жіберілген түлектердің нақтыланған тізімдері жіберілді;

- жоғары мектептерден жұмысқа орналасу бойынша жауаптылармен жұмыс. 2021 жылдың қыркүйегінде олармен кеңес өткізілді, түлектерді жұмысқа орналастыру бойынша деректер салыстырылды. «Қаржы орталығы» АҚ-ға жұмысқа орналасу туралы құжаттарды ұсынбаған 2022 жылғы түлектермен Жоғары мектеп деңгейінде тұрақты негізде жұмыс жүргізілуде;

- өңірдің білім басқармасымен бірлесіп педагог кадрларға болжамды қажеттілікті зерделеу. Жыл сайын облыстың білім басқармасына 2022-2023 оқу жылына педагог кадрларға қажеттілік беру туралы сұрау жіберіледі;

- өңірдің білім беру ұйымдарының педагогикалық практика жетекшілеріне сауалнама жүргізу арқылы ЖОО түлектерін даярлауға қанағаттанушылықты зерделеу;

- түлектерді тұрғылықты жері бойынша кейіннен жұмысқа орналастыру үшін оларды практикаға жіберуге жәрдемдесу;

- түлектердің еңбек қызметін қадағалау, сондай-ақ зейнетақы аударымдары бойынша БЖЗҚ дерекқорынан ақпарат алу мақсатында «Қаржы орталығы» АҚ құрған «Түлектер базасы» электрондық қосымшасын толтыру және редакциялау, бұл өз кезегінде жұмысқа орналастыру бойынша алынған ақпараттың дұрыстығын растайды.

Орындалған әртараптандырылған жұмыстың нәтижелері бойынша ҚР ҰҚМ, Павлодар облысының жастар Управление жөніндегі басқармасына,

халықты жұмыспен қамту орталығына ақпарат жіберілді. 2022 жылғы жас мамандарды бөлу хаттамалары «Қаржы орталығы» АҚ-ға жолданды.

Түлектерді бөлуге дайындық бүкіл бітіру курсына жүргізіледі.

Оқу жылы ішінде практика және жұмысқа орналастыру бөлімі түлектермен кездесулер өткізді, онда мамандарды жұмысқа жіберу, өз бетінше жұмысқа орналасу құқығын беру, міндеттен босату немесе жұмыс істеу міндетін тоқтату ережелері түсіндірілді.

2021-2022 оқу жылының қазан және қараша айларында түлектермен өндірістік педагогикалық практикадан өту мәселелері бойынша кездесулер өткізілді.

2021 жылғы желтоқсанда Павлодар облысының білім басқармасына алдағы 3 жылға арналған педагогикалық кадрларға болжамды қажеттілік туралы сұрау жіберілді.

2022 жылғы 11 қаңтарда ректордың бұйрығымен түлектерді бөлу жөніндегі комиссия құрылды, оның құрамына Павлодар облысы ББ және Павлодар қаласы білім бөлімінің өкілдері кіреді.

2022 жылғы 21-25 ақпан аралығында ректордың бұйрығымен жоғары мектептерде түлектерді алдын ала бөлу жүргізілді.

2022 жылдың ақпан – наурыз айларында студенттерді бөлуге дайындау мақсатында ҚР БҒМ Қаржы орталығы АҚ «Жас мамандарды есепке алу» электрондық кіші жүйесіне базаны қалыптастыру бойынша жұмыс жүргізілді. 2022 жылғы мамыр мен маусымға дейін ҚО базасында бөлу орындарын бекіту бойынша жұмыс жүргізілуде.

2022 жылғы 13 және 29 сәуірде «ҚО» АҚ жетекшілік ететін менеджерлерінің ППУ түлектерімен онлайн-кездесулері өткізілді.

2022 жылғы 31 Мамырда жұмыс берушілердің қатысуымен түлектерді түпкілікті жеке бөлу жүргізілді.

Білім алушыларға ыңғайлы болу үшін жұмысқа орналастыру туралы ақпарат Негізгі сайтта ОҚЫТУ – ЖҰМЫСҚА ОРНАЛАСТЫРУ бөлімінде орналастырылған.

Есепті кезеңнің жұмысқа орналасуы жұмыспен қамтылғандардың саны тұрақты болып қалатынын көрсетеді, бұл өз кезегінде басты нәрсені растайды: студенттерді оқыту сипаты қазіргі өмірдің талаптарына сәйкес келеді, студенттерді даярлау жүйесі кәсіби қызметке бірден қосылуға мүмкіндік береді.

3.8 М. Қанапьянов ат. ППУ жоғары колледжі

Павлодар педагогикалық университетінің М. Қанапьянов атындағы ППУ жоғары колледжі (бұдан әрі - Колледж) өз қызметін 2018 жылы бастады. Ғылыми кеңестің 2019 жылғы 23 желтоқсандағы шешімімен «М. Қанапьянов атындағы жоғары колледж» болып өзгертілді.

Колледж қызметі Қазақстан Республикасының техникалық және кәсіптік білім берудің нормативтік - құқықтық актілеріне, «ППУ» КеАҚ жарғысына және басқа да регламенттеуші құжаттарға сәйкес жүзеге асырылады.

Біліктілігі орта педагог кадрларды даярлау 4 мамандық және 6 біліктілік бойынша, негізгі орта және жалпы орта білім базасында, оқыту нысандары – күндізгі, дуальды, сырттай, оқыту тілдері – мемлекеттік және орыс тілдерінде жүргізіледі.

2022-2023 оқу жылының басында күндізгі бөлімнің контингенті 998 студентті құрады. Оның ішінде бюджеттік негізде - 336, ақылы негізде - 312.

Кесте-іске асырылатын білім беру бағдарламалары бойынша білім алушылар контингенті

Р/с №	Көрсеткіш	2020	2021	2022
1	Түлектер саны, барлығы	0	50	85
2	Қабылданған білім алушылар саны барлығы:	236	428	388
3	оның ішінде мемлекеттік тапсырыс бойынша	0	237	201
4	Білім алушылар саны, барлығы	503	648	998
5	оның ішінде мемлекеттік тапсырыс бойынша	145	336	436
6	Серпін бағдарламасы бойынша оқитын студенттер саны / оның ішінде жаңа оқу жылын қабылдау	0	0	0
7	«Алтын Белгі» белгісі бар колледжде түскендердің, халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарының жеңімпаздарының саны	0	0	0
8	Ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттер саны олардың жалпы санынан	0	0	0
9	ЖАО, жұмыс берушілер қаражаты есебінен гранттар саны	0	2	2

Күндізгі бөлім бойынша түлектердің жеткізілімі 68% құрайды.

Оқу жылы ішінде күндізгі бөлімге 4 адам келді, 32 адам шықты (11-і мемлекеттік тапсырыс бойынша оқыды):

- өз еркімен-13;
- ППУ-3 Жарғысын бұзғаны үшін;
- басқа өңірлерге көшуге байланысты-3;
- жоғары оқу орнына түсті-3;
- Мектепке оралу-5;
- басқа колледждерге ауыстырылды-3;
- академиялық демалыс-2.

Оқу жылы ішінде күндізгі бөлімде білім алушылар контингентінің сақталуы 98% - құрады.

Колледжде оқу қызметінің түрлері жүзеге асырылады: міндетті аудиториялық сабақтар, өзіндік жұмыс, аралық және қорытынды аттестаттау, консультациялар, 2022-2023 оқу жылына арналған оқу процесінің кестесіне сәйкес өндірістік (кәсіптік) тәжірибе.

Оқу процесін ұйымдастыру мен мазмұнын, студенттерді даярлау сапасын арттыру үшін колледжде аттестаттау (1 қараша мен 1 сәуірге), оқу

нәтижелерін ағымдағы бақылау және аралық аттестаттау (емтихандар) өткізіледі.

2021-2022 оқу жылында 01120100 «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту» -100%, 0105000 «Бастауыш білім беру» - 97,2%, 01140600 «Негізгі орта білім беру тілі мен әдебиетін оқытудың педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша жоғары білім сапасы - 96%.

2022-2023 оқу жылының 1 семестрінің қорытындысы бойынша білім алушылардың білім сапасы: 0105000 «Бастауыш білім беру» - 100%, 01140600 «Негізгі орта білім беру тілі мен әдебиетін оқытудың педагогикасы мен әдістемесі» - 99%, 0111013 «Негізгі орта білім беру» -97,3%, 01120100 «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту» - 93,3%, 01140500 Дене шынықтыру және спорт-67%.

Мемлекеттік тапсырыс бойынша 436 білім алушының 398 - і стипендия алады (91%), оның ішінде: 26 - сы жоғары стипендия алады (18-і үздік оқығаны үшін, 8-і жетім балалар санатындағы оқушылар және АҚҚБ).

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің міндетін атқарушының 2021 жылғы 21 қаңтардағы № 28 бұйрығымен бекітілген техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру мамандықтары мен біліктіліктерінің сыныптауышына сәйкес оқыту жүргізілетін мамандықтардың атауы.

Кесте - білім беру бағдарламалары

Курс	Мамандық коды	Бөлімше	Мамандықтың атауы	Біліктілік коды	Біліктілік атауы
1 курс	01120100	Күндізгі, қосарланған	Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту	4S01120102	Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды ұйымдастырудың тәрбиешісі
	01140100	Күндізгі	Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі	4S01140101	Бастауыш білім беру мұғалімі
	01140500	Күндізгі	Дене шынықтыру және спорт	4S01140501	Дене шынықтыру мұғалімі
	01140600	Күндізгі	Негізгі орта білім беру тілі мен әдебиетін оқытудың педагогикасы мен әдістемесі	4S01140601	Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі
		Күндізгі		4S01140602	Орыс тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі
		Күндізгі		4S01140605	Шет тілі мұғалімі
	2 курс	01120100	Күндізгі, қосарланған	Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту	4S01120102
01140100		Күндізгі	Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі	4S01140101	Бастауыш білім беру мұғалімі
01140500		Күндізгі	Дене шынықтыру және спорт	4S01140501	Дене шынықтыру мұғалімі
01140600		Күндізгі	Негізгі орта білім беру тілі мен әдебиетін оқытудың педагогикасы мен әдістемесі	4S01140601	Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі
		Күндізгі		4S01140602	Орыс тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі
		Күндізгі		4S01140605	Шет тілі мұғалімі
3 курс		01120100	Күндізгі, сырттай	Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту	4S01120102
	01140100	Күндізгі	Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі	4S01140101	Бастауыш білім беру мұғалімі
	01140500	Күндізгі, сырттай	Дене шынықтыру және спорт	4S01140501	Дене шынықтыру мұғалімі
	01140600	Күндізгі	Негізгі орта білім беру тілі мен әдебиетін оқытудың педагогикасы мен әдістемесі	4S01140601	Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі
		Күндізгі		4S01140602	Орыс тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі
		Күндізгі		4S01140605	Шет тілі мұғалімі

Оқу-әдістемелік жұмыс

Педагог қызметкерлердің сапалық құрамы техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарына қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес келеді. 2022-2023 оқу жылының басына оқу-тәрбие процесіне 94 оқытушы жұмылдырылды, оның ішінде штаттық – 75, бұл 79,8% құрайды (біліктілікке сәйкес талаптардың кемінде 70%).

Жоғары (13 адам), бірінші (1 адам) санаттағы педагогтардың, зерттеуші-педагогтардың (2 адам), модератор-педагогтардың (16 адам), магистрлердің (26 адам) үлесі штаттық құрамның 77% - құрайды (біліктілікке сәйкес талаптардың кемінде 30%).

Кесте-білім беру бағдарламаларын іске асыратын оқытушылар саны

Р/с №	Көрсеткіш	2020	2021	2022
1	Штаттық ОПҚ саны	38	59	75
2	оның ішінде: магистрлер	17	16	26
3	жоғары санатты	8	8	13
4	бірінші санатпен	4	1	1
5	педагог-модератор	4	8	16
6	педагог-сарапшы	0	0	0
7	педагог-зерттеуші	2	2	2
8	педагог-шебер	1	0	0
9	Оқытушылық қызметке тартылған педагог-практиктердің үлесі	4	5	1

Педагогикалық ұжымның жасына байланысты мәліметтер оқытушылар құрамының жасарғанын көрсетеді. Штаттық оқытушылардың орташа жасы 42 жасты құрайды.

Колледждің әдістемелік жұмысы ғылыми-әдістемелік жұмысты ұйымдастыруды, инновацияларды енгізуді, педагог кадрларды кәсіби жетілдіруді қамтиды. Кәсіби құзыреттілікті қалыптастыру және жүйелеу мақсатында колледжде әдістемелік кеңес жұмыс істейді.

Әдістемелік жұмыс бағыттарының бірі оқытушылардың біліктілігін арттырудың тиімді жүйесін ұйымдастыру болып табылады. Есепті кезеңде біліктілікті арттырудан 28 оқытушы өтті: «Назарбаев Зияткерлік мектебі» АҚ Педагогикалық шеберлік орталығы - 4, «Өрлеу» АҚ - 16, «ППУ» КеАҚ қосымша білім беру институты - 4, Ақпараттық технологиялар орталығы - 4.

2 педагог «21 ғасыр студенттері мен оқушыларының интеллектісі: мүмкіндіктер мен перспективаларды іске асыру» атты VI Халықаралық ғылыми-практикалық конференцияға қазылар алқасы ретінде қатысты.

Оқу-тәрбие процесіне циклдық әдістемелік комиссиялардың (бұдан әрі-ЦӘК) жұмысы елеулі үлес қосады. Осы оқу жылында алғаш рет колледжде ЦӘК жұмысы ұйымдастырылды. Колледжде 7 циклдік комиссия жұмыс істейді, олардың қызметі колледждің циклдік комиссиясы туралы Ережемен реттеледі. Циклдік комиссиялардың қызметі барлық мамандықтар бойынша жұмыс оқу бағдарламаларын, кәсіби құзыреттерді, күнтізбелік-тақырыптық жоспарлауды әзірлеуге, енгізуге, сынақтан өткізуге және түзетуге, кабинеттерді оқу-әдістемелік қамтамасыз етуді жетілдіруге бағытталған; білім беру үдерісін оқу-әдістемелік сүйемелдеуді қамтамасыз ету; студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру; оқытушылардың оқу-тәрбие қызметіндегі озық тәжірибені зерделеу және қорыту.

Өзінің кәсіби әлеуетін іс жүзінде іске асыра алатын бәсекеге қабілетті маманды қалыптастыру және дамыту үшін колледж студенттерінің жетістіктері ойнады.

2021 жылы М. Қанапьянов ат. жоғары колледжі WorldSkills Pavlodar аймақтық чемпионатына қатысты. Чемпионат қорытындысы бойынша «Үздік маман» номинациясы бойынша Тайбупенова Айдана «Мектепке дейінгі тәрбие», Ковалева Радомира «Дене шынықтыру және спорт» құзыреттілігінде жеңімпаз атанды. Жеңімпаздар дипломдармен және естелік сыйлықтармен марапатталды.

Кесте-педагогтердің 2022 жылы ғылыми-практикалық конференцияларға, конкурстарға, олимпиадаларға қатысуы

Деңгейлер	Саны, адам
Халықаралық	11
Республикалық	23
Облыстық	15

Кесте - білім алушылардың 2022 жылы ғылыми-практикалық конференцияларға, конкурстарға, олимпиадаларға қатысуы

Деңгейлер	Саны, адам
Республикалық	14
Облыстық	6

Н. В. Гайдук «Тіл-бостандыққа жол» Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясында жариялағаны үшін сертификат алды, Б. С. Әбсаттарова, А. Б. Айменова, А. Д. Сарбасова ІХ «Ахметов оқулары» ғылыми-практикалық қашықтық конференциясына қатысып, «Дара тұлға» республикалық ғылыми - педагогикалық конференциясында жариялағаны үшін сертификат алды, А. Б. Айменова, А. Д. Сарбасова сертификат алды, Е.С. Тілембаева «Отбасы, мектеп, қоғамдастық: баланың мүддесіне қызмет етеміз» атты ХІІ Халықаралық ғылыми-практикалық конференцияға қатысты.

Колледждің болашақ мамандарын кәсіби және әдістемелік даярлау деңгейін арттыру мақсатында 2022-2023 оқу жылында халықаралық студенттік ғылыми-практикалық конференция, пәндік олимпиадалар және түлектер форумы шеңберінде секция өткізу жоспарлануда.

Колледж әлеуметтік серіктестермен жаңартылған біліктіліктер бойынша - 29 оқу және мектепке дейінгі мекеме, оның 10 – ы дуальды оқыту бойынша кәсіптік практикаларды өткізуге шарт жасасты. Ынтымақтастық аясында оқу жұмыс жоспарлары келісілді.

Кесте - дуальды оқыту бойынша білім беру ұйымдарының-практика базаларының тізбесі

<p>0105000 «Бастауыш білім беру», 01140100 «Бастауыш оқыту педагогикасы мен әдістемесі», біліктілігі 0105013 «Бастауыш білім беру мұғалімі» 4S01140101 «Бастауыш білім беру мұғалімі»</p>	<p>«Павлодар қаласының №2 Жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №19 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №28 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №36 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №9 жалпы орта білім беретін мектеп-гимназиясы» КММ, «Абай атындағы дарынды балаларға арналған Гимназия» КММ.</p>
<p>01140600 «Негізгі орта білім беру тілі мен әдебиетін оқытудың педагогикасы мен әдістемесі», біліктілігі 4S01140605 «Шет тілі мұғалімі»</p>	<p>«Павлодар қаласының №2 Жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №19 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №28 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №36 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №9 жалпы орта білім беретін мектеп-гимназиясы» КММ, «Абай атындағы дарынды балаларға арналған Гимназия» КММ «Павлодар қаласының №11 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №35 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №34 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ.</p>
<p>01140600 «Негізгі орта білім беру тілі мен әдебиетін оқытудың педагогикасы мен әдістемесі», біліктілігі 0111013 «Қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі», 4S01140601 «Қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі»</p>	<p>«Павлодар қаласының №2 Жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №19 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №35 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Абай атындағы дарынды балаларға арналған Гимназия» КММ, «Павлодар қаласының №7 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ.</p>
<p>01140600 «Негізгі орта білім беру тілі мен әдебиетін оқытудың педагогикасы мен әдістемесі», 4S01140602 «Орыс тілі мен әдебиеті мұғалімі»</p>	<p>«Павлодар қаласының №34 жалпы білім беретін орта мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №41 жалпы білім беретін орта мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №28 жалпы білім беретін орта мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №36 жалпы білім беретін орта</p>

кәсіпорындармен шарттар жасалды:	мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №11 жалпы білім беретін орта мектебі» КММ.
0103000 «Дене шынықтыру және спорт», 01140500 «Дене шынықтыру және спорт», біліктілігі 0103023 «Дене шынықтыру мұғалімі», 4S01140501 «Дене шынықтыру мұғалімі»	«Павлодар қаласының №2 Жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №19 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №28 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №36 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «Павлодар қаласының №9 жалпы орта білім беретін мектеп-гимназиясы» КММ, «Абай атындағы дарынды балаларға арналған Гимназия» КММ, «Павлодар қаласының №35 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ, «М. Әлімбаев атындағы жалпы орта білім беру мектебі» КММ.
0101000 «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту», 01120100 «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту», біліктілігі 0101013 «Мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиешісі», 4S01120102 «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту ұйымдарының тәрбиешісі»	«Павлодар қаласының №120 бөбекжай-бақшасы» КМҚК, «Павлодар қаласының №46 бөбекжай-бақшасы» КМҚК, 2«Павлодар қаласының №44 бөбекжай-бақшасы» КМҚК, «Павлодар қаласының №45 бөбекжай-бақшасы» КМҚК, «Павлодар қаласының №2 Жалпы орта білім беретін мектебі» КММ.

Педагогикалық мамандықтар бойынша дайындықты жүргізетін бейінді колледждер арасында бәсекеге қабілеттілікті арттыру мақсатында қаланың мектепке дейінгі ұйымдарымен және мектептерімен тығыз ғылыми-практикалық өзара іс-қимыл жүргізіледі. Біздің студент-практиканттар үшін қала мектептерінің жетекші мұғалімдері семинарлар, мастер – класстар өткізді:

1. Орыс тілі мен әдебиеті сабақтарында инновациялық технологияларды қолдану
2. Өз қызметін жоспарлау және ұйымдастыру кезінде жас мұғалімнің өзін-өзі бақылау аспектісі
3. Smart-жас мұғалімнің жұмысындағы мақсаттар
4. Оқытудың белсенді әдістері
5. Қазіргі сабаққа педагогикалық көзқарас
6. Тәрбие жұмысының нысандары
7. Оқушылардың жас ерекшеліктері
8. Сынып жетекшісінің жұмыс жүйесі

9. Мектепке дейінгі ұйымдарда оқыту технологиясы.

«Негізгі орта білім беру тілі мен әдебиетін оқытудың педагогикасы мен әдістемесі» мамандығының түлектері 1-2 курс студенттеріне шеберлік сыныптарын өткізді.

Түлектерді жұмысқа орналастыру түлектерді даярлау сапасын бағалаудың маңызды көрсеткіштерінің бірі болып табылады. 2022 жылы күндізгі бөлім 85 адамды құрады. Оның ішінде: 17 адам ҚР жоғары оқу орындарына түсті, диплом алдындағы практика қорытындысы бойынша 42 адам жұмысқа орналастырылды, оның ішінде мамандығы бойынша білім беру ұйымдарында - 26 түлек. Түлектердің жұмысқа орналасуы мен жұмыспен қамтылуының жалпы пайызы 78 % құрайды.

25 түлек жаңартылған бағдарлама бойынша біліктілікті арттыру курстарынан өтті.

Тәрбие қызметі

Колледждегі тәрбие жұмысы тәрбие жұмысының жоспарына, университеттің жастар саясатының тұжырымдамасына және басқа да нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес жүргізіледі. Колледждің тәрбие процесі білім беру, құқық қорғау органдарының, мәдениет, денсаулық сақтау мекемелерінің, ата-аналардың мүдделерін біріктіреді.

Колледжде «Өзін-өзі тану», «Өлкетану», «Валеология», «Қазақстан құқығы» бойынша факультативтік сабақтар өткізіледі.

Колледждің 192 білім алушысы қоғамның әлеуметтік осал топтарының санаттарына жатады, атап айтқанда:

- мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек алуға құқығы бар отбасылардан (кедейлік шегінен төмен) - 24;

- жан басына шаққандағы орташа табысы ең төменгі күнкөріс деңгейінен төмен (ең төменгі күнкөріс деңгейінен төмен) мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек алмайтын отбасылардан - 21;

- отбасында тұратын жетімдер мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар-24;

- көпбалалы отбасынан - 123.

Басқару органы құрылды: «Жастар комитеті», «Саналы ұрпақ», «Ата-аналар мектебі», «Ашық жүрек», «Пікірталас».

7 үйірменің функционерлері: театр, музыка, би үйірмелері, әдеби клуб, мәнерлеп оқу, «Өз қолдарымен», «Жайдарман».

8 спорт секциясы жұмыс істейді: футбол (әйелдер және ерлер командасы), баскетбол, волейбол (әйелдер және ерлер командасы), Қазақша күрес, еркін күрес, жүзу, Тоғызқұмалақ, шахмат.

Ағымдағы оқу жылында колледждің 17 оқушысы халықаралық спорттық жарыстардың, 40 – республикалық, 75 - облыстық жарыстардың жеңімпаздары атанды.

«Спорттық жетістіктер» номинациясында Лапин София, Ильященко Аринаға «Тәуелсіздік ұланы» сыйлығы берілді.

Оқушылар жалпы жоғары оқу орындарына, қалалық және облыстық іс-шараларға (фестивальдар, конкурстар, акциялар, байқаулар және т. б.) белсенді қатысады:

- ҚР Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған облыстық пікірсайыс турниріне қатысқаны үшін алғыс хат;

- «SANALY URPAQ» студенттік клубтарының облыстық слетіне 2-3 курс оқушылары Силамхан Дидар, Амангелді Сания, Қайырбаева Толғанай қатысты;

- «Есірткіге жол жоқ!» пилоттық акциясын қолдау мақсатында «Ашық жүрек» еріктілер клубының қатысуы. «Жас Отан» партиясының қалалық комитеті ұйымдастырған.

2021-2022 оқу жылының қорытындысы бойынша ҚТӘ-31 (11) тобының оқушысы Серік Әнуар 2022-2023 оқу жылына арналған Еуразиялық мәдениет қорының (М. Қанапьянов атындағы) атаулы стипендиясының иегері атанды.

Кесте-тәрбие жұмысын іске асыру көрсеткіштері

Р/с №	Көрсеткіш	2020 жыл	2021 жыл	2022 жыл
1	Өңір мен республиканың әлеуметтік маңызы бар жобаларына қатысатын студенттер саны	5	9	
2	Үйірмелер мен секциялар саны/олардың қызметіне қатысатын студенттер саны	10 үйірме 125 студент	10 үйірме 225 студент	7 үйірме, 8 секция
3	Қоғамдық-саяси және қоғамдық-пайдалы қызметке тартылған студенттер саны	12	53	97
4	Волонтерлік қызметпен айналысатын студенттер саны	8	14	38
5	«Рухани Жаңғыру» шеңберінде өткізілетін іс-шараларға қатысатын студенттер саны/іс-шаралар саны	22	28	37
6	Уәкілетті мемлекеттік органдарды тарта отырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселесі бойынша түсіндіру іс-шараларын жүргізу	9	8	13
7	Құқық қорғау органдары мен діни қызметкерлерді тарта отырып, жастар арасында құқық бұзушылықтардың алдын алу және деструктивті діни секталар идеяларын тарату бойынша ақпараттық-түсіндіру іс-шараларының кешенін өткізу (семинар-тренингтер, дөңгелек үстелдер, акциялар, кездесулер және т. б.)	10	8	5

Келесі оқу жылына арналған міндеттер.

1. Кураторлардың түлектерге сипаттама жазу тәжірибесін бекіту.
2. Колледж сайтының жұмысын өзектендіру.
3. Қашықтықтан оқыту платформасының жүйелі жұмысын қамтамасыз ету.

4. Колледждің материалдық базасын нығайту және жаңғырту.

5. Арнайы пәндер оқытушылары үшін курстық даярлықтан өтуді қамтамасыз ету.

6. Түрлі спорт түрлері бойынша облыстық жарыстарға қатысу үшін колледж командаларын сапалы даярлауды қамтамасыз ету.

7. Қосымша білім беру ұйымдарын қоса алғанда, тәжірибе базасы ретінде анықталған Колледж серіктестері мен ұйымдарының әлеуметтік тізімін кеңейту.

4 ЖОО-ның жүйелі дамуы және зерттеу әлеуетін арттыру

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Әлкей Марғұлан атындағы Павлодар педагогикалық университеті» КеАҚ-да штаттық оқытушылардың жалпы саны 233 адамды құрайды, оның ішінде 111-І ғылыми дәрежесі бар (15 ғылым докторы, 70 ғылым кандидаты, 26 PhD докторы). Ғылыми дәрежелері бар штаттық ОПК үлесі пайыздық қатынаста 46,35% құрайды. Университетте жұмыс істейтін штаттық оқытушылардың орташа жасы – 47 жасты құрады. 2021 жылмен салыстырғанда ОПК дәрежесінің артуы байқалады, бұл өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда ОПК штат санының азаюымен байланысты.

Жоғары оқу орнының оқытушысы Дария Болатқызы Абыкенова «Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы 2022» байқауында жеңіске жетті.

Университетте PhD докторантура арқылы кадрлар даярлау бойынша тұрақты жұмыс жүргізілуде. Стратегиялық міндеттердің бірі-дәрежелілік, 2022 жылы 4 ОПК қорғалды және нострификациядан өтті: Утилова А. М. (ПЖМ), Шакенева Т. (ПЖМ), Ахметова А. Б. (ГҒЖМ), Алимова Ш. (ГҒЖМ).

2022 жылы 4 оқытушы Шакенева Д.К-К. (ЖЖМ), Хасенова М. Т. (ЖЖМ) және Гаранина Е. П. (ГҒЖМ), Килдибекова Б. Е. (ПЖМ) PhD докторлық диссертацияларын қорғады.

2022 жылғы 30 желтоқсанда «8D01540 – Химия» ББ докторантурасының түлегі И. М. Бабич Абай атындағы ҚазҰПУ-да «Болашақ мұғалімдердің химияны ағылшын тілінде оқытуға дайындығын қалыптастыру» тақырыбы бойынша PhD докторлық диссертациясын сәтті қорғады. Ғылыми жетекшісі техника ғылымдарының докторы, профессор Шоманова Ж. К.

4.1 Қаржыландырылатын ғылыми-зерттеу жұмыстары мен бағдарламаларын орындау

Университет оқытушыларының ғылыми әлеуеті республикалық гранттық қаржыландыру конкурстарына қатысуға және шаруашылық келісімшарттық жобаларды орындауға мүмкіндік береді.

2022 жылы университетте 30 ғылыми-зерттеу жобасы орындалды, оның ішінде 8 – Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің гранттық қаржыландыру шеңберінде. 2022 жылғы қаржыландырудың жалпы көлемі 106,6 млн. теңгені құрайды.

Университеттің ғылыми жобалар бойынша жұмысты тек мемлекет қаржыландыратын республикалық деңгейде ғана емес, халықаралық деңгейде де жүзеге асыру тәжірибесі бар. Қазіргі уақытта университетте Erasmus+ желісі бойынша Халықаралық ғылыми жоба («Agri-кәсіпкерлік және эко-инновация үшін стратегиялық әріптестік – AgriEco» жобасы) орындалып жатыр.

2022 жылы университет ғалымдары гранттық қаржыландырудың 7 жобасын жеңіп алды. 2022 жылдың қаңтарында жас ғалымдарды ғылыми-зерттеу қызметіне тарту мақсатында постдокторантура туралы Ереже әзірленді. Бұл ережені бекіту жас ғалымдарға «Жас ғалым» жобасына қатысуға мүмкіндік берді. Байқау қорытындысы бойынша жоғары педагогика мектебінің 2 оқытушысы 2022-2024 жылдарға арналған «Жас ғалым» жобасы бойынша грантты жеңіп алды.

2022 жылдың қаңтарында университет ғалымдарымен кездесуде зерттеу жұмысына ынталандыруды арттыру үшін перспективалы ғалымдар мен жас зерттеушілердің еңбегін материалдық ынталандыру жүйесін әзірлеу туралы мәселе көтерілді.

ППУ оқытушылары мен білім алушыларының ғылым және кәсіпкерлік саласындағы инновациялық қызметті дамытуды қолдау мақсатында «Павлодар педагогикалық университеті» КеАҚ ғылыми зерттеулер мен коммерцияландыруды қаржыландыру туралы ереже әзірленіп, бекітілді.

Ережеге сәйкес 2022 жылдың мамыр айында ЖОО ішіндегі жобалар конкурсы өткізілді. Университеттің ғылыми-техникалық кеңесі қаржыландыруға ұсынылды:

- Гранттық қаржыландыру оқытушыларының 8 жобасы;
- Оқытушылар мен білім алушылардың 4 Startup жобасы;
- 1 «Жаңа Қазақстанның қалыптасуы жағдайында педагогтің өзекті кәсіби құзыреттілігін дамытуды ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету» тақырыбындағы педагогикалық зерттеулердің жалпы ЖОО бағдарламасы.

ҒТК-да жоба жетекшілерінің есептері тыңдалып, нақты ұсыныстар берілді. Университетшілік жобаларды іске асырудың бірінші жылының қорытындысы бойынша нөлдік емес импакт-факторы бар журналдарда 6 мақала және Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті журналдарында 4 мақала жарияланды.

2022 жылы университеттің 10 оқытушысы шаруашылық келісімшарт тақырыбын орындау үшін тартылды: Павлодар облысының аумағында масалар мен шіркейлердің санын азайтуға бағытталған іс-шараларды ғылыми сүйемелдеу. Аталған шарт Павлодар облысының жер қойнауын пайдалану, қоршаған орта және су ресурстары басқармасының тапсырысы бойынша орындалды.

Павлодар облысының жер қойнауын пайдалану, қоршаған орта және су ресурстары басқармасының тапсырысы бойынша (2,3 млн.теңге сомасына «үлкен корморант» корморанттарының өсіп келе жатқан популяциясының санын реттеу).

2022 жылғы 25 ақпанда Әлкей Марғұлан атындағы Павлодар педагогикалық университеті аккредиттеу аттестатын алды, ол жоғары сапалы сынақтардың кепілі болып табылады, Халықаралық стандарттау ұйымы мойындайды, ғылыми зерттеулердің нәтижелерін коммерцияландыруға және ақылы қызметтер көрсетуге мүмкіндік береді.

Орталықтың сынақ зертханасы аккредиттеудің мынадай салалары бойынша сынақтар жүргізуге өтінімдер қабылдайды:

- ПТР әдісімен (балық, балық өнімдері, шаян тәрізділер) жануарлар түрінің ДНҚ оқшаулануы және генетикалық сәйкестендірілуі;

- ПТР (бидай, жүгері, сұлы, зығыр тұқымдары, басқа да дәнді дақылдар) әдісімен өсімдік патогендерін ДНҚ оқшаулау және генетикалық анықтау;

-Топырақтағы химиялық элементтерді (мыс, кобальт, никель, ванадий, хром, мырыш, марганец, қорғасын, сынап) рентгенфлуоресцентті спектрометрия арқылы және сынамалардың пироликалық ыдырауымен атомдық сіңіру әдісімен анықтау;

- Сынамадағы сынап құрамын жедел талдау.

Сынақ нәтижелері бойынша клиентке Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің Ұлттық аккредиттеу орталығының талаптарына сәйкес қорытындысы бар Сертификат беріледі.

4.2 ҒЗЖ нәтижелерін енгізу, өнертапқыштық және патенттік-лицензиялық қызмет

Университет ұжымының ғылыми-зерттеу жұмысының нәтижелерінің жетістіктерін білім беру бағдарламаларына енгізу оқытудың заманауи және өзекті сипатын, оның ғылыми-әдістемелік деңгейін қамтамасыз етеді, білім алушыларды Жобалық жұмыс, конференцияларға, конкурстарға, олимпиадаларға қатысу, курстық және дипломдық жұмыстарды орындау, Жарияланымдар дайындау сияқты ғылыми қызмет түрлерімен таныстырады.

2022 жылы университет ғалымдары пайдалы модельге 9 патент және 8 авторлық куәлік алды.

Университеттің зияткерлік әлеуетінің көрсеткіштерінің бірі-әртүрлі деңгейдегі іс-шараларды ұйымдастырудан және оған қатысудан, Ғылыми жарияланымдардан, ғылыми жұмыстарды дайындаудан және қорғаудан құралған ғылыми бедел. Есепті кезеңде университет базасында 21 ғылыми іс-шара ұйымдастырылды.

4.3 Ғылымның зияткерлік әлеуетін дамыту: ғылыми іс-шаралар, ғылыми басылымдар мен басылымдар

Университеттің зияткерлік әлеуетінің көрсеткіштерінің бірі-әртүрлі деңгейдегі іс-шараларды ұйымдастырудан және оған қатысудан, Ғылыми жарияланымдардан, ғылыми жұмыстарды дайындаудан және қорғаудан құралған ғылыми бедел. Есепті кезеңде университет базасында 21 ғылыми іс-шара ұйымдастырылды.

Erasmus+ «Strategic partnership for AGRI-entrepreneurship and EcoInnovation» жобасының Ашық есік күні аясында «Агро кәсіпкерлік пен экоинновацияның өзекті мәселелері» Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы (4 наурыз 2022 ж.).

«Жаңа қоғамдағы жастардың әлеуеті: Білім және ғылым сапасы» халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы (21-22 сәуір 2022 ж.).

«Академик А. Х. Марғұланның зерттеулеріндегі қазақ халқының тарихи-мәдени мұрасын зерттеудің өзекті мәселелері» Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы (2022 ж. 12 мамыр).

Қазақстан Республикасының күнін мерекелеуге арналған «Қазақстанның педагогикалық ғылымы жаңа ұрпақты зерттеуде» атты республикалық студенттік ғылыми-практикалық конференция. (21 қазан 2022).

Т. Қ. Шаяхметовтың 85 жылдығына орай «Қазіргі заманғы ғылымның, қоғамның және білімнің өзекті мәселелері» республикалық ғылыми-практикалық конференциясы (4 қараша 2022 ж.).

Университеттің 60 жылдығына арналған «Қазіргі жағдайда Қазақстанның педагогикалық білімін жаңғырту: теориялық және қолданбалы аспектілер» атты Халықаралық ғылыми-практикалық конференция. (5 желтоқсан 2022).

«Инклюзивті білім беру кеңістігін құру принциптері мен шарттары» халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы (21 желтоқсан 2022 ж.)

Аталған конференция ғалымдарды ЖОО өткізетін ғылыми іс-шараларға қатысуға тартуға, сондай-ақ студенттердің ғылыми-зерттеу қызметін жандандыруға, халықаралық ынтымақтастықты нығайтуға мүмкіндік берді.

2022 жылы университет оқытушыларының жарияланымдарының саны 552 бірлікті құрады, оның ішінде монографиялар – 11, нөлдік емес импакт-факторы бар журналдардағы мақалалар – 38.

Отандық (қазақстандық) басылымдарда 395 ғылыми жарияланым бар, оның 72 - сі-Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету Комитеті ұсынған журналдарда.

Шетелдік басылымдарда 106 ғылыми жарияланым, оның ішінде РФДИ дәйексөз индексі бар ресейлік ғылыми журналдарда 45 мақала жарияланды.

Есепті кезеңде ISSN «Тіл және әдебиет: теория және практика» журналын тіркеу және алу бойынша үлкен жұмыс жүргізілді. 2022 жылғы наурызда Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінде «Тіл және әдебиет: теория және практика» журналы тіркелді. 2022 жылдың шілдесінде «Тіл және әдебиет: теория және практика» журналының ISSN алынды.

Осылайша, университетте үш ғылыми журнал шығарылады. (Қазақстанның биология ғылымдары, Қазақстанның Педагогикалық хабаршысы, «Тіл және әдебиет: теория және практика»).

2022 жылы біздің жоо интегралды GPA енгізу бойынша министрліктің пилоттық жобасына кірді. Бұл көрсеткіш білім алушының жан-жақты даму деңгейін олардың ғылыми-зерттеу және әлеуметтік жетістіктерін бағалау арқылы жан-жақты өлшеуге мүмкіндік береді. Студенттердің ғылыми үйірмелері; конкурстарға, конференцияларға қатысу; студенттердің конференциялар жинақтарында, журналдарда жарияланымдары білім алушылардың ғылыми-зерттеу жұмыстарын іске асырудың негізгі нысандары болып табылады. Есепті жылы университет білім алушылары түрлі деңгейдегі конференциялар жинағында барлығы 261 мақала жариялады. Жыл сайын Студенттер, магистранттар халықаралық ғылыми-практикалық конференцияларға қатысады. Университеттің жоғары мектептері бойынша ақпарат слайдта берілген. Білім алушылардың ғылыми-зерттеу қызметінің негізгі нәтижелері: халықаралық конкурстарда 37 жүлделі орын, республикалық конкурстарда 21 және ЖОО ішіндегі іс-шараларда 82.

4.4 Халықаралық ынтымақтастық. Академиялық ұтқырлық

Халықаралық байланыстарды дамыту бағыты бойынша университет Қазақстан Республикасының ғана емес, сонымен қатар шетелде ғылым мен білім беру саласында жоғары оқу орындарымен, ұйымдармен және қауымдастықтармен халықаралық байланыстарды дамытуға және кеңейтуге белсенді түрде жәрдемдеседі. Бүгінгі таңда келісімдер мен меморандумдардың жалпы саны **126** құрайды. Олардың ішінде:

ҚР - 32

Шетелде-94

Интернационалдандыру бөлімі ОПҚ мен университет студенттерінің академиялық ұтқырлығын жүзеге асыруға гранттар беретін шетелдік қорлардың қаражатын, ғылыми және білім беру бағдарламаларын тарту бойынша қызмет жүргізеді және «Сапалы білім, Білімді ұлт» ұлттық жобасын іске асыруға қатысады. Жобаның мақсаты жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарын оқытушылық қызметке тарту болып табылады. Барлық талаптарды сақтау, шетелдік ғалымдарды тарту критерийлерін және тиімділіктің негізгі көрсеткіштерін сақтау есебінен университет жыл сайын жоғары білікті мамандарды шақыру үшін республикалық бюджет қаражатынан қаржы алады. Шақырылған ОПҚ үшін сағаттық төлемді уақтылы төлейтін университет ББ кафедралары шетте қалмайды.

Есепті жылы университет кіріс академиялық ұтқырлық шеңберінде 23 ОПҚ қабылдады. Оның ішінде Түркия, Латвия, Ресей және Өзбекстан сияқты елдерден республикалық бюджет есебінен 5 профессор және университеттің бюджеттен тыс қаражаты есебінен 4 профессор бар.

Кесте-ОПҚ-ның кіріс академиялық ұтқырлығы

№	ТАӘ	Жоғары мектеп	Қаржыландыру түрі	Бағыттаушы университет	Ел	Жыл
---	-----	---------------	-------------------	------------------------	----	-----

1	Абдикакимов Мухтар Тыныштыкбекулы	ҒҒЖМ	Сағаттық қор	Shakarim university	Қазақстан	2022
2	Унгарбаева Гульшат Рамазановна	ЖЖМ	Жіберуші Тараптың есебінен	Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті	Қазақстан	2022
3	Нарикбаева Лора Максұтовна	ӨжСЖМ	Сағаттық қор	Абай атындағы ҚазҰПУ	Қазақстан	2022
4	Еркінбаева Мейрим Анарбековна	ПЖМ	Сағаттық қор	«Қайнар» Академиясы	Қазақстан	2022
5	Нурғалиева Сания Айдархановна	ПЖМ	Сағаттық қор	С. Аманжолов атындағы ШҚМУ	Қазақстан	2022
6	Курсат Кесур	ҒҒЖМ	Республикалық бюджет	Чанаккале Онеркиз Март Университеті	Түркия	2022
7	Алпаслан Демир	ҒҒЖМ	Республикалық бюджет	Токат Газиосманпаша Университеті	Түркия	2022
8	Нажмеддинов Ахмад Рахматович	ҒҒЖМ	Университеттің бюджеттен тыс қаражаты	Мукими атындағы Қоқан мемлекеттік педагогикалық институты	Өзбекстан	2022
9	Абдулла Кок	ҒҒЖМ	Сағаттық қор	Акдениз Университеті, Түркия	Түркия	2022
10	Сидоров Валерий Евгеньевич	ЖЖМ	Университеттің бюджеттен тыс қаражаты	Орал мемлекеттік педагогикалық университеті	Ресей	2022
11	Вуколова Елена Геронтьевна	ЖЖМ	Университеттің бюджеттен тыс қаражаты	Орал мемлекеттік педагогикалық университеті	Ресей	2022
12	Будкеев Сергей Михайлович	ӨжСЖМ	Сағаттық қор	Алтай мемлекеттік университеті	Ресей	2022
13	Денис Скеуловс	ӨжСЖМ	Республикалық бюджет	Рига техникалық университеті	Латвия	2022

14	Хусейн Мертол	ПЖМ	Республикалық бюджет	Токат Газиосманпаша Университеті	Түркия	2022
15	Омер Фарук Сонмез	ПЖМ	Республикалық бюджет	Токат Газиосманпаша Университеті	Түркия	2022
16	Моисеева Людмила Владимировна	ПЖМ	Университеттің бюджеттен тыс қаражаты	Орал мемлекеттік педагогикалық университеті	Ресей	2022
17	Хольгер Куссе	ГҒЖМ	Сағаттық қор	Дрезден техникалық университеті	Германия	2023
18	Сағымбай Жұмағұл Ботпайұлы	ГҒЖМ	Сағаттық қор	Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті	Қазақстан	2023
19	Мухаметжанова Айым Даулетбаевна	ПЖМ	Сағаттық қор	Shakarim university	Қазақстан	2023
20	Полевик Василий Владимирович	ЖЖМ	Жіберуші Тараптың есебінен	Shakarim university	Қазақстан	2023
21	Нурғалиева Муршида Елубаевна	ПЖМ	Сағаттық қор	Торайғыров университеті	Қазақстан	2023
22	Санхаева Алия Нурмагамбетовна	ПЖМ	Сағаттық қор	Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды университеті	Қазақстан	2023
23	Сембаев Талгат Мухаметканович	ЖЖМ	Жіберуші Тараптың есебінен	Shakarim university	Қазақстан	2023

Интернационалдандыру шеңберінде университет ОПК-ның Шығыс академиялық ұтқырлық бағдарламаларына қатысуы бойынша қызмет өрістетілді. Университет оқытушылары Шығыс академиялық ұтқырлықты іске асыру үшін серіктес ЖОО-ға өтініш береді және жолданады. Есепті кезеңде **16** ОПК академиялық ұтқырлық бағдарламаларына қатысты.

Кесте-ОПК-ның Шығыс академиялық ұтқырлығы

№	ТАӘ	Білім беру бағдарламасы	Бағдарлама түрі	Қабылдау университеті	Ел	Жыл
---	-----	-------------------------	-----------------	-----------------------	----	-----

1	Садыкова Айгуль Маратовна	Тарих	Erasmus +	Жешув университеті	Польша	2022
2	Қулахметова Мергуль Сабитовна	Шет тілі	Erasmus +	Жешув университеті	Польша	2022
3	Руслан Эрикович Табынбаев	Қытай тілі	Біліктілікті арттыру	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	2022
4	Темиргазина Зифа Какбаевна	Гуманитарлық және тілдік коммуникациялар	Дәріс оқу	П. М. Машеров атындағы Витебск мемлекеттік университеті	Беларусь	2022
5	Темиргазина Зифа Какбаевна	Тіл білімі, аударма, Шет тілдері	Дәріс оқу	Алтай мемлекеттік университеті	Ресей	2022
6	Бокаева Мунира Садуакасовна	Информатика	Дәріс оқу	Токат Газиосманпаша Университеті	Түркия	2022
7	Сүлейменова Гульмира Амангалиевна	Педагогика	Дәріс оқу	Токат Газиосманпаша Университеті	Түркия	2022
8	Жапарова Баглан Мағауловна	Педагогика	Дәріс оқу	Еуразия гуманитарлық институты	Қазақстан	2022
9	Сарсембаева Элла Юрьевна	Жоғары білім беруді басқару	Дәріс оқу	Неаполь қаласының Везувиан өнер және мәдениет академиясы	Италия	2022
10	Бокаева Мунира Садуакасовна	Жоғары білім беруді басқару	Дәріс оқу	Неаполь қаласының Везувиан өнер және мәдениет академиясы	Италия	2022
11	Сейтханова Айнур Қусбековна	Физикадағы нанотехнология	Дәріс оқу	О. А. Байқоңыров атындағы Жезқазған университеті	Қазақстан	2022
12	Байдалинова Бибенур Аскаровна	Биология	Дәріс оқу	Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті	Қазақстан	2022
13	Темиргазина Зифа Какбаевна	Қазақ тілі	Дәріс оқу	Академик Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті	Қазақстан	2022

14	Сулейменова Гульмира Амангалиевна	Педагогика	Біліктілікті арттыру	Телавив мемлекеттік университеті	Грузия	2023
15	Бокаева Мунира Садвокасовна	Информатика	Біліктілікті арттыру	Телавив мемлекеттік университеті	Грузия	2023
16	Шоманова Жанат Кайроллиновна	Биология	Дәріс оқу	Ка Фоскари Университеті	Италия	2023

Ә. Марғұлан ат. ПШУ білім алушылар арасында академиялық ұтқырлық шеңберінде бағдарламаларды дәріптеу жұмыстарын жүргізеді. Есепті жылы **72** білім алушы шығыс/кіріс түрлері бойынша академиялық ұтқырлық бағдарламаларына қатысты.

Кесте-білім алушылардың Шығыс және кіріс академиялық ұтқырлығы

№	ТАӘ	Жоғары мектеп	Университет	Ел	Академиялық ұтқырлық түрі	Жыл
1	Әлімсейіт Ақжарқын Сұлтанқұлқызы	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
2	Есболған Айзат Алмасқызы	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
3	Калдыбаева Маржан Аманжолова	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
4	Калькина Альбина Канатовна	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
5	Касымбекова Макпал Алжановна	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
6	Қалиасқар Нұрай Нұртайқызы	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
7	Райхұл Наргиз Айдарқызы	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
8	Сағидолла Балжан Қанатқызы	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022

9	Сыздық Нұрбек Жеңісұлы	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
10	Тургунбаева Аида Турдуахуновна	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
11	Дюсенова Сандина Айткеновна	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
12	Дюсенбай Алихан Серғазыұлы	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
13	Тихоская Ольга Олеговна	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
14	Сикумбаева Әдемі Нұрланқызы	ГҒЖМ	Витаутас Магнус Университеті	Литва	шығыс	2022
15	Эрнст Тамара Владимировна	ГҒЖМ	Витаутас Магнус Университеті	Литва	шығыс	2022
16	Байгереева Дария Сериковна	ГҒЖМ	Шопрон Университеті	Венгрия	шығыс	2022
17	Донен Шынар Доненқызы	ГҒЖМ	Шопрон Университеті	Венгрия	шығыс	2022
18	Оразбекова Даяна Оралбекқызы	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
19	Еркеш Сая Ерланқызы	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
20	Турсынова Айым Бейсембаевна	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
21	Куспекова Мадина Максатовна	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
22	Мухитова Бибиғуль Басаровна	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
23	Хропач Ульяна Александровна	ГҒЖМ	Адам Мицкевич ат. Университеті	Польша	шығыс	2022
24	Қыдырбай Гүлдіана	ГҒЖМ	Балтық	Латвия	шығыс	2022

	Зауытбайқызы		Халықаралық Академиясы			
25	Жандарбекова Айдын Қанатқызы	ГҒЖМ	А. Қ. Құсайынов атындағы Еуразия гуманитарлық институты	Қазақстан	шығыс	2022
26	Жаменке Лаура Ержановна	ГҒЖМ	Абай атындағы ҚазҰПУ	Қазақстан	шығыс	2022
27	Тұрғанбекқызы Диана	ГҒЖМ	Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті	Қазақстан	шығыс	2022
28	Абайханқызы Аяжан	ГҒЖМ	Shakarim university	Қазақстан	шығыс	2022
29	Әскербек Диана	ГҒЖМ	Shakarim university	Қазақстан	шығыс	2022
30	Садықұлы Алмас	ГҒЖМ	Shakarim university	Қазақстан	шығыс	2022
31	Жаменке Лаура	ГҒЖМ	Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті	Қазақстан	шығыс	2022
32	Асаханова Динара	ГҒЖМ	М.Х.Дуллати атындағы ТарМУ	Қазақстан	шығыс	2022
33	Жандарбекова Айдын	ГҒЖМ	А. Қ. Құсайынов атындағы Еуразия гуманитарлық институты	Қазақстан	шығыс	2022
34	Омирбек Сахыпжамал	ГҒЖМ	А. Қ. Құсайынов атындағы Еуразия гуманитарлық институты	Қазақстан	шығыс	2022
35	Сапарбай Акнур	ГҒЖМ	А. Қ. Құсайынов атындағы Еуразия гуманитарлық институты	Қазақстан	шығыс	2022

			институты			
36	Тұрғанбекқызы Диана	ГҒЖМ	Абай атындағы ҚазҰПУ	Қазақстан	шығыс	2022
37	Сакенова Аяулым	ГҒЖМ	Shakarim university	Қазақстан	шығыс	2022
38	Абдрахман Аружан Жаңабайқызы	ГҒЖМ	А. Ясауи атындағы ХҚТУ	Қазақстан	шығыс	2022
39	Ахмедеева Лиана	ЖЖМ	Shakarim university	Қазақстан	шығыс	2022
40	Мукатова Мадина Нариманова	ЖЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
41	Айдарбекова Динара Анварбековна	ЖЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
42	Тетикли Янина Владимировна	ӨжСЖМ	Новосібір мемлекеттік педагогикалық университеті	Ресей	шығыс	2022
43	Пшенбай Маржан Асылқызы	ПЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
44	Мұқарам Айжан Жасұланқызы	ПЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
45	Олжа Теміртас Айтбайқызы	ПЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
46	Хасенова Данара	ПЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
47	Сағнтай Фарида Жамбылқызы	ПЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
48	Сексенбаева Асемгуль Оразғалиевна	ПЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2022
49	Мурсалимова Дюсенбаева Умыт	ПЖМ	Университет Пайский Хилендарски	Болгария	шығыс	2022

50	Түкен Камилә Түлегенқызы	ГҒЖМ	Shakarim university	Қазақстан	кіріс	2022
51	Зекенова Замира Сатымбековна	ГҒЖМ	Shakarim university	Қазақстан	кіріс	2022
52	Ержинбаева Мадина Кайратовна	ГҒЖМ	Shakarim university	Қазақстан	кіріс	2022
53	Бикжанова Индира Вакильевна	ЖЖМ	Shakarim university	Қазақстан	кіріс	2022
54	Мухамбетова Анель Булатбекқызы	ЖЖМ	Shakarim university	Қазақстан	кіріс	2022
55	Серік Айым Серікқызы	ЖЖМ	Shakarim university	Қазақстан	кіріс	2022
56	Хуаметхали Айгерим	ЖЖМ	Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті	Қазақстан	кіріс	2022
57	Байдрахман Аружан Жұмабекқызы	ПЖМ	Kostanay Regional University	Қазақстан	кіріс	2022
58	Едрес Салтанат Нурланқызы	ПЖМ	Kostanay Regional University	Қазақстан	кіріс	2022
59	Ююкина Ксения Игорьевна	ПЖМ	Алтай мемлекеттік педагогикалық университеті	Ресей	кіріс	2022
60	Каиржанов Медет Еламанович	ЖЖМ	Shakarim university	Қазақстан	шығыс	2023
61	Бахыт Әли Бахытұлы	ГҒЖМ	Бөкетов атындағы ҚарМУ	Қазақстан	шығыс	2023
62	Музрапова Латофат Махмуджанқызы	ГҒЖМ	Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті	Қазақстан	шығыс	2023
63	Сансызбаева Аяжан Ералыевна	ГҒЖМ	Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті	Қазақстан	шығыс	2023

64	Ташпулатова Руфатовна	Фарангиз	ГҒЖМ	Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті	Қазақст ан	шығыс	2023
65	Мухиддинова Марданбекова	Ситора	ГҒЖМ	Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті	Қазақст ан	шығыс	2023
66	Полат Сапарғалиқызы	Меруерт	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2023
67	Матвеева Яна Олеговна		ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2023
68	Бауыржанқызы Аружан		ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2023
69	Ляхов Евгений Вячеславович		ӨжСЖ М	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2023
70	Шатаева Жанерке Серікқызы		ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2023
71	Абдимуталов Адилжанұлы	Анармат	ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2023
72	Култанова Умитай Бериковна		ГҒЖМ	Шэньян педагогикалық университеті	Қытай	шығыс	2023

Интернационалдандыру бөлімі қойылған барлық стратегиялық міндеттерді орындайды, олардың бірі шетелдік білім алушылар санының артуына ықпал ету болып табылады. Университетте елдерден 72 азамат оқиды:

- Өзбекстан (4)
- Моңғолия (53)
- Үндістан (1)
- Қытай (3)
- Алжир (1)
- Нигерия (1)
- Ресей (9)

Шетелдік білім алушылармен уақытша тұру мекенжайының өзгеруі, Қазақстан Республикасының аумағында болу қағидаларын қайталау, болу мерзімдерін бақылау, паспорт, виза туралы мәліметтер үшін кездесулер өткізіледі. Телефон арқылы телефон байланысы жұмыс кестесіне қарамастан

кез келген уақытта жүзеге асырылады. Бұл көбінесе шекарадан өтуге байланысты, өйткені интернационалдандыру бөлімінің мамандары міндетті түрде шетелдік азаматтардың келуі туралы хабарлама жасауы керек. Бүгінгі таңда «Серпін» және «Foundation» сияқты бағдарламалар университетте іске асырылмайды. Шетелдік білім алушылардың саны жыл сайын азаяды, бұл дипломдар шығарумен және алумен, университеттің академиялық саясатын сақтамағаны үшін оқудан шығарумен байланысты. Шетелдік білім алушыларға арналған жоғарыда аталған бағдарламалар шетелдік білім алушылар контингентін ұлғайтудың маңызды құралдарының бірі болып табылады, бұл университет рейтингіне әсер етеді.

5 Тәрбие жұмысы мен жастар саясатын жүйелі дамыту

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауында қойған заманауи қазақстандық қоғамды дамыту қажеттіліктері мен жаңа міндеттері Жоғары оқу орындарының алдына мамандар даярлауға жаңа талаптар қояды. Бұл, ең алдымен, бәсекеге қабілетті, бастамашыл, бастамашыл қазақстандықтарды тәрбиелеу, олар үшін өз бетінше шешім қабылдай алатын және жауапты бола алатын, әлеуметтік ортаның оң өзгерістеріне дайын.

Бұған негізінен жастар саясатын - жастарды оқыту, тәрбиелеу және өзін-өзі жүзеге асыру үшін жағдай жасауға бағытталған шаралардың тұтас жүйесін іске асыру ықпал етуге арналған.

Қазіргі уақытта университетте 4067 студент (бакалавриат) оқиды, оның ішінде 1690 студент университеттің жастар саясатын жүзеге асыруға тартылды. Бұл көрсеткіш 2020-2021 оқу жылымен салыстырғанда дәстүрлі оқыту формасына көшуге байланысты 62% - ға өсті.

Университетте Жастар саясаты 8 бағыт бойынша жүзеге асырылады:

- Ұйымдастыру-әдістемелік және ақпараттық жұмыс;
- Рухани-адамгершілік тәрбие;
- Азаматтық-патриоттық және құқықтық тәрбие;
- Студенттік өзін-өзі басқаруды дамыту;
- Мәдени-эстетикалық тәрбие, студенттердің шығармашылық әлеуетін дамыту;
- Экологиялық тәрбие.
- Студенттерді әлеуметтік қолдауды ұйымдастыру;
- Білім алушылардың ішкі тәртіп ережелерін және жатақханаларда тұру ережелерін бұзудың алдын алу.

5.1 Студенттік өзін-өзі басқару

2021-2022 оқу жылында ЖОО-да 14 студенттік ұйым, сондай-ақ студенттік филармонияның 6 Шығармашылық үйірмесі жұмыс істеді. 2022-2023 оқу жылында 3 студенттік ұйым қосылды.

Павлодар педагогикалық университетінің Студенттік өзін-өзі басқарудың жоғары органы Студенттік парламент болып табылады, оның құрамына: студенттік ұйымдардың көшбасшылары, студенттер үйлерінің старосталары кіреді.

Студенттік парламент 17 студенттік ұйым ұсынады:

- Жастар комитет жөніндегі комитет;
- «Жастар рухы» жастар қанаты;
- «LOTOS», «AZAR» ППУ еріктілер клубы;
- «Ақиқат», «Veritas» пікірсайыс клубтары;
- «Enactus PPU»;
- «ППУ құрамасы» КВН командасы;
- «Серпін іскерлері»;
- «Саналы Ұрпақ» клубы;
- Q-MediaGROUP (мобилографтар клубы);
- «Гибрат» шығармашылық бірлестігі;
- Студенттер үйінің старостаты;
- «Құс қанат жұмыр» ақындар мен оқырмандар клубы;
- PPU Media;
- «FEMME» әйелдер клубы;
- JASYL EL PPU.

Университет белсенділері университеттің алқалы басқару органдарының мүшелері болып табылады:

- Әдеп жөніндегі кеңес;
- академиялық сапа жөніндегі кеңес;
- Ғылыми Кеңес;
- тұрғын үй-тұрмыстық комиссия және т.б.

Есепті жылы ППУ Студенттік парламенті «Павлодар облысының үздік студенттік өзін-өзі басқаруы» өзін-өзі басқару ұйымдарының байқауында 1-орынға ие болды.

Университеттегі сабақтан тыс жұмыс-студенттерді әлеуметтендірудің негізгі факторларының бірі, студенттерге арналған әлеуметтік баспалдақ, көшбасшыларды тәрбиелеу алаңы өзін-өзі басқаруды ұйымдастырудың негізгі қағидасы болып табылады. Бірлестіктердің жұмысына қатыса отырып, студенттер өз құқықтарын қорғауға, мәдени-бұқаралық, спорттық іс-шараларға қатысуға мүмкіндік алады, сондай-ақ әлеуметтік қолдауға сене алады. Сонымен қатар, студенттік ұйымдардың жұмысына қатыса отырып, студент әр түрлі іс-шараларды ұйымдастыруға және жоспарлауға, оңтайлы шешімдер қабылдауға және олар үшін жауап беруге, жалпы жобаларға қатысуға, өз шешімдері мен іс-әрекеттеріне жеке жауапты болуға үйренеді.

5.2 Білім алушылардың бос уақытын ұйымдастыру

Біздің қоғамның дамуы азаматтық рухта қарым-қатынастың рухани негіздерін жандандыруды көздейтін қоғамдық-саяси өмірдің жаңа формаларын қарқынды іздеуге итермелейді. Осыған байланысты қазіргі білім беру жүйесіндегі өзекті мәселелердің бірі Студенттердің адамгершілік

тәрбиесі болып қала береді. Оқу жылы ішінде осы бағыт бойынша «Рухани жаңғыру» бағдарламасы бойынша 40-тан астам іс-шара өткізілді. Тұрақты негізде «Дини экстремизм – ХХІ ғасыр зардабы!», Павлодар облысы бойынша Конфессияаралық қатынастарды талдау және дамыту орталығының өкілдерімен теологтар Ж. Бердімұратовпен және З. Асанбаевамен «Экстремизм – қазіргі заман мәселесі», «Дини идеологияның алдын алу» тақырыбында кездесу. Ведомствоаралық өзара іс-қимыл және нашақорлықтың алдын алу шеңберінде «Есірткіге ЖОҚ деп айт!» ішкі істер органдары мен медициналық ұйымның қызметкерлері студенттермен семинарлар өткізеді. Семинар спикерлері ретінде Павлодар облысы полиция департаментінің есірткі қылмысына қарсы іс-қимыл басқармасының бастығы полиция майоры Ирина Тимирғалиева және Павлодар облыстық психикалық денсаулық орталығының психологы Анна Небельцова келді.

Ай сайын университет базасында құқық қорғау органдарының өкілдерімен кездесулер өткізіледі. Студенттердің үйлерінде психологтармен бірге «Отбасылық құндылықтар» тақырыбында дөңгелек үстелдер үнемі өткізіліп тұрады.

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес негіздері» тақырыбында «Парасаттылық сағаты», дәрістер, кездесулер және кураторлық сағаттар үнемі өткізіліп тұрады. Студенттер арасында қоғамда парасаттылықты, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті, сыбайлас жемқорлық көріністеріне мүлдем төзбеушілікті дамытуға бағытталған «Саналы ұрпақ» студенттік ұйымы жұмыс істейді. Сессия барысында «Таза сессия» акциясы өткізіледі.

Оқу жылы ішінде жастардың жалпыұлттық құндылықтары мен патриотизмін қалыптастыру бойынша 100-ден астам іс-шара ұйымдастырылды: Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күніне орай «ЖЕВЕ» қоғамдық бірлестігі және Павлодар облысының мәдениет, тілдерді дамыту және мұрағат дела басқармасы ұйымдастырған «Тұғырлы Тәуелсіздік» байқауында жастар саясаты департаментінің қызметкерлері 270 қатысушыны аралап, ІІІ орынды иеленді, «Ұлттық дода» ЖҚБ ұйымдастырған байқауда, «Тәуелсіздік тұғыры» Павлодар облысының Ақпарат және қоғамдық даму басқармасы Тәуелсіздік күніне орай университетіміздің студенттері І орынды иеленді.

Әлеуметтік желілерде «Елімді сүйемін» акциясы (ҚР Тәуелсіздік күніне арналған әлеуметтік желілердегі посттар, ҚР Тәуелсіздігіне арналған өлеңдер және т.б.), ҚР түрлі облыстарынан 64 фракция қатысқан республикалық пікірсайыс турнирі, университет грантына оқушылар арасында облыстық пікірсайыс турнирі өткізілді. Өнер және спорт жоғары мектебінің «Музыкалық білім» ББ студенттері «Самға Қазақстаным!». «Жастар рухы» ЖҚ жастар ұйымының белсенділері 2022 жылғы кезектен тыс президенттік сайлауды өткізуге үлкен үлес қосқаны үшін Қазақстан Республикасының Президенті Қасым Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың Алғыс хатымен марапатталды. Сондай-ақ, университетіміздің студенттері «АМАНАТ» партиясының «Жастар рухы» ЖҚ қатарында адал еңбегі үшін алғыс хатпен марапатталды.

ҚР Тәуелсіздігіне арналған «Патриоттар шайқасы» студенттік квест-ойыны, «Бір шаңырақ астында» этнофестивалі және т.б. ұйымдастырылды. Қазақстанның табысты және танымал тұлғаларымен кездесулер, жеке өсу бойынша Мотивациялық баяндамалар үнемі өткізіліп тұрады.

Университетте «Жас көшбасшы мектебі» жобасы жүзеге асырылуда, бұл студенттердің көшбасшылық әлеуетін дамытумен жүйелі түрде айналысатын тренинг орталығы. Ең алдымен, жақсы көшбасшы үлгілі студент болуы керек және барлық предшественниктерден тәжірибе жинауы керек.

Сондықтан біз студенттеріміз өз істерінің мамандарымен тәжірибе алмасатын алаң құрып жатырмыз. Ағымдағы жылдың сәуір айында президенттік Жастар кадрлық резервінің (ЖКР) түлектерімен кездесу өтті.

Ай сайын ҚР Президенті жанындағы Мемлекеттік басқару академиясының Павлодар филиалында Жас мемлекеттік қызметші мектебінде сабақтар өткізіледі. ППУ белсенділерінің қатысуымен Жастар бастамаларын дамыту орталығы базасында Павлодар облысының әкімімен, өңір басшылығымен, облыстық басқармалардың өкілдерімен, Павлодар облысының жастарымен бірлесіп жастар мәселелері бойынша стратегиялық сессия өтті.

2022 жылдың ақпан айында университет базасында пікірсайысты дамыту бойынша танымал жаттықтырушы Р. Мұхитжанұлының қатысуымен «Қоғамдағы пікірсайыс мәдениетін дамыту, дедукциялау және дәлелдеу қабілеті» атты тренинг-семинар өтті.

2022 жылғы 18 мамырда «Қағандық» қоғамдық бірлестігінің төрағасымен, облыстық ақпараттық-түсіндіру бөлімінің бастығымен, сыбайлас жемқорлыққа қарсы арнайы мониторингтік топтың мүшесімен, Павлодар әкімінің сыбайлас жемқорлық мәселелері жөніндегі штаттан тыс кеңесшісі Ермағали Жанғазымен студенттермен «Галстуксіз кездесу».

2022 жылғы 30 мамырда «АМАНАТ» партиясы жанындағы «ЖАСТАР РУХЫ» Республикалық ЖК төрағасының орынбасары Ерниязова Айсұлумен «Жастар – жаңа Қазақстанның қозғаушы күші» тақырыбында кездесу өтті.

Біздің университеттің студенттері университетте, сондай-ақ облыстық, республикалық және халықаралық шығармашылық конкурстарға тұрақты түрде белсенді қатысады. Жастар саясаты департаментінің Студенттік филармониясында есепті жылы бағыттар бойынша шығармашылық клубтар жұмыс істеді:

- Вокалдық клуб;
- Шешендік өнер клубы;
- Хореографиялық клуб;
- Домбыра үйірмесі;
- Пікірсайыс клубы;
- «Жайдарман» Клубы;
- Мобилографтар клубы.

Клубтарға қатысатын студенттердің жалпы саны 540 адамды құрайды. 2022 жылдың наурыз айында біздің университеттің домбыра ансамблі халықаралық байқаудың жеңімпазы атанды. Наурыз мерекесі қарсаңында Алматыда «Көктемгі тамшылар» халықаралық көп жанрлы фестиваль-шығармашылық байқауы өтті, онда қатысушылар түрлі жанрларда бақ сынасты. Бірінші орынды Павлодар педагогикалық университетінің студенттік филармониясының домбыра ансамблі иеленді. Жетекшісі-Салтанат Рысбекова Өтемісова. Біздің студенттер Динаның «Науысы» күйін орындады. Байқауға еліміздің барлық өңірлерінен талантты студенттер қатысты.

Шешендік шеберлік үйірмесінің мүшесі, «Қазақ тілі мен әдебиеті» ББ студенті Мұхтар Мәдібек Ахмет Байтұрсыновтың шығармаларын көркем оқу байқауының гран-приін жеңіп алды, Силамханқызы Дидар Павлодар облысының мәдениет, тілдерді дамыту және мұрағат дела басқармасының ұйымдастыруымен өткен байқауда 3-орынға ие болды.

Павлодар педагогикалық университетінің «ППУ құрамасы» көңілді және тапқыр клубы Астана қаласында өткен «Жайдарман» Республикалық ойындарына қатысты. Әзілқойлар 2022 жылғы «Саяхат» маусымында өнер көрсетіп, Теміртауда ашық лигаға жолдама алды. Маусымға 130-дан астам команда қатысты. «Made IN ЧЕХОВ» ППУ КТК командасы «Жайдарман» жоғары телевизиялық лигасының финалына өтті. «NIZAM» командасы Павлодар облысының КВН байқауында 1 орынға ие болды. «Ғарыш» шығармашылық бірлестігінің мүшелері Л. Гумилев атындағы ЕҰУ ұйымдастырған «Үміт» студенттік театрлар фестиваліне қатысты.

Экологиялық тәрбие - бұл адамның интеллектуалды және рухани саласын, әлеуметтік қатынастар тәжірибесін және табиғатпен, қоршаған ортамен және адамдармен қарым-қатынаста құндылықтар жүйесін дамытуға ықпал ететін әлеуметтік-мәдени құбылыс. Біздің университеттің студенттері тұрақты негізде экологиялық акцияларға белсенді қатысады: ЖОО және қала аумақтарын абаттандыру, тазалау және көгалдандыру. «Жасыл ел» Университетінің студенттік экологиялық еңбек жасағы жұмыс істейді. 2022-2023 оқу жылының басында біздің университет базасында «JASYL EL PPU» ұйымы өз жұмысын бастады. Әлеуметтік мәселелер бөлімінің маманы Сүндет Арайлым «Үздік командир-2022» номинациясының иегері атанды, ал Самекова Русана XVIII еңбек маусымының республикалық жабылу салтанатында «Үздік жетегі-2022» номинациясы бойынша марапатқа ие болды.

5.3 Студенттерді әлеуметтік қолдау

Павлодар педагогикалық университетінде қаладан тыс білім алушылардың тұруы үшін 312 және 475 орындық 2 студент үйі жұмыс істейді. Студенттердің үйлерінде әр бөлме қажетті жиһаздармен жабдықталған: кереуеттер, үстел, орындықтар, сөрелер және тумбочкалар. № 1 студенттер үйі - дәліз типті, әр қабатта ортақ тұрмыстық бөлмелер, 2 секцияға арналған бір жуынатын бөлме бар.

№ 2 пәтерлік типтегі студенттер үйі, 2 секцияға арналған тұрмыстық бөлім және жуынатын бөлме. Заманауи кір жуғыш машиналары бар кір жуатын бөлме және барлық қажетті үтіктеу бөлмесі бар.

Академиялық мәселелерді шешу және мәдени демалысты өткізу үшін интернеті бар компьютерлік зал жұмыс істейді және оқу залы бар. Әр қабатта Wi-Fi сымсыз Интернетке кіру нүктелері бар. Сондай-ақ, демалыс бөлмелері (кинотеатр, теледидар залы), коворкинг орталығы және спорт залы бар.

Студенттер үйлерінде тұратын студенттердің кіруі мен шығуына қол жеткізуді бақылау және басқару жүйесі жұмыс істейді. Вахтаға сигнал шығарумен өрт дабылы жүйесімен жабдықталған. Барлық тұрғын бөлмелерде және жалпы пайдалану орындарында заманауи автоматты өрт дабылы орнатылды, медициналық изоляторлармен қамтамасыз етілді. Студенттердің үйлері тәулік бойы қорғалады және бейнебақыланады.

Студенттер үйінде тұратын студенттердің денсаулығын бақылау мақсатында медициналық пункттер жұмыс істейді.

Есепті жылы № 1 студенттер үйінде 312 студент, № 2 Студенттер үйінде 475 студент тұрды.

Мүмкіндігі шектеулі студенттерге, жетім балаларға және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған студенттерге (АҚҚС) студенттердің үйлерінде тұруға арналған бөлмелер тегін берілді. Студенттердің үйлері пандуспен және мүгедектер арбасына арналған арнайы бөлмелермен жабдықталған. Барлығы 5 арнайы бөлме.

Сондай-ақ, халықтың әлеуметтік осал топтарының студенттеріне есепті жылы қоғамдық көлікке ай сайынғы тегін жол жүру билеттерін беру ұйымдастырылды.

«Әлеуметтік көмек көрсетілетін азаматтарға әлеуметтік көмектің мөлшерін, көздерін, түрлері мен қағидаларын бекіту туралы» ҚР Үкіметінің 2012 жылғы 12 наурыздағы № 320 Қаулысы негізінде жетім және АҚҚС студенттеріне оқуға түсу кезінде және университетті бітіргеннен кейін 2 және 4 АЕК мөлшерінде біржолғы әлеуметтік төлемдер және киім-кешек есептелді.

Көп балалы, аз қамтылған, толық емес отбасылардан шыққан студенттер, мүгедек студенттер, жетімдер, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған студенттер семестрде 1 рет Студенттер кәсіподағынан біржолғы ақшалай өтемақы алды. Төлем сомасы кәсіподақ активінің, жоғары мектептердің кәсіподақ ұйымдастырушыларының және тексеру комиссиясының жалпы шешімімен тағайындалды. Сондай-ақ студенттік кәсіподақтан Алғыс айту күніне (1 наурыз) және ҚР Тәуелсіздік күніне (16 желтоқсан) студенттердің үйлерінде тұратын студенттерге азық-түлік пакеттерін тарату ұйымдастырылды.

Университетте жыл сайын Жеңіс күніне (9 мамыр), қарттар күніне (1 қазан) және Мұғалімдер күніне университет ардагерлеріне материалдық көмек көрсетіледі, мерекелік концерттер мен тәттілер, азық-түлік пакеттерін тарату ұйымдастырылады. Әлеуметтік қолдау аясында қазан айында

студенттер кәсіподағының қатысуымен Студенттер үйінде тұратын шетелдік студенттерге біржолғы гуманитарлық көмек көрсетілді.

Перспективалық бағыт студенттермен қарым-қатынастың жаңа арналарын іздеу, олардың энергиясын тек университет ішінде ғана емес, сонымен қатар оқу орнының қабырғасынан тыс адамдардың игілігі үшін пайдалану идеяларын әзірлеу болып қала береді. Дәстүрлі форматтан басқа, волонтерлер қозғалысында «зияткерлік» волонтерлікті іске асыру мүмкіндіктері қаралатын болады.

6 Ресурстық қамтамасыз ету: ақпараттық және кітапханалық ресурстар, материалдық ресурстар

6.1 Кітапхана ресурстары

01.01.2023 ж. ППУ ҒК қоры 506959 дананы құрайды, оның ішінде әртүрлі тілдерде және материалдық тасымалдаушыларда:

- кітаптар - 384287 дана (жалпы дананың 75,9%);
- мерзімді басылымдар - 34968 дана (6,9 %);
- электрондық тасымалдағыштардағы қор (CD) - 2851 дана (0,6%)

құрайды.

Кітапхана қоры 2022 жылы 4810 данамен толықтырылды, оның ішінде: мемлекеттік тілде - 3029 дана (62,2 %), орыс тілінде - 1589 дана (33%), шет тілінде - 192 дана (3,9 %) жалпы сомасы - 28602429 теңге. Қордың жаңару пайызы 0,9 % құрады.

Кесте-01.01.2023 ж. басылымдардың түрлері мен түрлері бойынша қордың құрамы.

Атауы	қазақ тіл (дана)	орыс тіл (дана)	шет.тіл (дана)	Барлығы (дана)
Ғылыми әдебиеттер	53177	34862	1248	89287
Оқу әдебиеті, оқу құралдары, Оқу-әдістемелік материалдар	22077 5	14490 1	7933	373609
Көркем әдебиет	2186	1217	1010	4413
Мерзімді басылымдар	11422	23051	495	34968
CD	967	1103	781	2851
Басқа әдебиеттер		1831		1831

Барлығы:	28852 7	26096 5	11467	506959
-----------------	--------------------------	--------------------------	--------------	---------------

2022 жылы мерзімді басылымдарға жазылу «Alash press» ЖШС - де - 647047 теңге сомасына 29 атаумен және «Қазпошта» ААҚ-да-689734 теңге сомасына 113 атаумен ресімделді.

2022 жылы 7 жиынтық өтінім ресімделді және Мемлекеттік сатып алу бөліміне берілді, саны-3754 дана, сомасы - 26 720 275 тг.

Кітапхана қорына сатып алынған әдебиеттерден басқа РББ-ППУ-да жарияланған өз әдебиеттері: кітаптар, журналдар және конференциялар жинақтары түсті. 2022 жылы кітапхана қорына 280 дана университет оқытушыларының 25 атауы келіп түсті. Тілдер бөлінісінде қазақ тілінде – 79 дана (28,2%), орыс тілінде – 136 дана (48,6%), ағылшын тілінде – 65 дана (23,2%) басылды.

Кесте-ЖОО оқытушыларының еңбектерінің түсуі.

Атауы	қазақ тіл (дана)	орыс тіл (дана)	ағылш. тіл. (дана)	Барлығы (дана)
Ғылыми әдебиеттер	9	18	40	67
Оқу әдебиеті, оқу құралдары, Оқу-әдістемелік материалдар	70	118	25	213
Барлығы:	79	136	65	280

2022 жылы кітапхана қоры оқытушылардың, ППУ қызметкерлерінің және Бөгде ұйымдардың сыйы есебінен толықтырылды. Сыйлықтар - 139278 теңге сомасына 451 дана.

Кесте-қорды сыйлықтар есебінен толықтыру

№	Берушілер	Дана саны
1	Еуразиялық интеграция институты	81
2	«Елбасы академиясы» корпоративтік қоры	35
3	ППУ оқытушылары, қызметкерлері және студенттері	335
	Барлығы	451

Е. Бекмаханов ат. ғылыми кітапхана ИРБИС жүйесінде оқу процесінің «Кітаппен қамтамасыз етілуі» картотекасын, сондай - ақ № 2 кесте (біліктілік талаптарына 2 - қосымша) - баспа кітабы, №8 - нысан - әрбір білім беру бағдарламасына арналған электрондық басылымдар 32-бакалавриат, 20-магистратура, 1-докторантура нысаны бойынша жүргізеді. Барлығы 2220 құжат жазбасы енгізілді. Жыл сайын оны редакциялау және жаңа оқу жұмыс жоспарларына сәйкес түзету жүргізіледі.

Білім алушылар мен оқытушыларға кітапханалық-ақпараттық және библиографиялық қызмет көрсету дәстүрлі технологияларды жетілдіруге және жаңа кітапханалық технологияларды игеруге негізделген. Кітапханада 2004 жылдан бастап Ирбис 64 бағдарламалық жасақтамасы негізінде құрылған электрондық каталог жұмыс істейді. Электрондық каталог кітаптардың, мерзімді басылымдардың, электрондық оқулықтардың, оқу-әдістемелік әдебиеттердің, оқу және көркем әдебиеттердің жаңа түсімдері туралы ақпаратты қамтиды. Электрондық каталогтың көлемі кестеде көрсетілген.

Кесте-электрондық каталог көлемі

Мәліметтер базасы	Көлемі
«Кітаптар» МБ	67940
«Мақалалар» МБ	124637
«Авторефераттар, диссертациялар» МБ	1713
Толық мәтінді мәліметтер базасы:	
«ППУ электрондық ресурстары» МБ	8148
«Электрондық оқулықтар» МБ	85
«ППУ электрондық мақалалары» МБ	459
«ППУ ғалымдарының еңбектері» МБ	867
«Ермухан Бекмаханов» МБ	176
«Сирек кітаптар қоры» МБ	334
«Аудиовизуалды материалдар» МБ	2956
Барлығы	207315

Ғылыми кітапхананың электрондық ресурстары (Web.ИРБИС) университет сайты арқылы қол жетімді ppu.edu.kz. ЖОО-ның білім алушылары мен оқытушылары арасынан уәкілетті пайдаланушы кітапхана

қорынан толық мәтінді құжаттарды қашықтан режимде пайдалана алады. Барлық электрондық базалар тәулік бойы қол жетімді.

ЖОО-да бірінші курс студенттерін, магистранттарды, докторанттарды, сондай-ақ профессорлық-оқытушылық құрамды ақпараттандыру, оларға кеңес беру бойынша қолдау рәсімдері іске асырылады. Бағыттар бойынша сабақтар мен консультациялар өткізіледі:

- Ақпараттық сауаттылық
- Кітапхана дерекқорлары
- Ашық қол жеткізу дерекқорлары
- Көздерді іздеу және іздеу стратегиялары.

Есепті кезеңде ҰБО қызметкерлері оқытушыларға, магистранттарға, студенттерге және ЖОО қызметкерлеріне 1146 консультация орындады. Жыл ішінде әртүрлі типтегі 1308 анықтама орындалды: тақырыптық - 950, нақтылау - 117, фактографиялық - 114, мекенжай - 119. Орындалған анықтамалардың типологиялық құрылымында тақырыптық, мекен-жай басым. Олардың көпшілігі белгілі бір тақырып бойынша әдебиеттер тізімін жасауға қатысты. Жоғары мамандандырылған тақырып бойынша оқытушылар, студенттер, ЖОО қызметкерлері үшін жазбаша анықтамалар орындалады. 2022 жылы 10 жазбаша анықтама орындалды.

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ Ғылыми кітапханасымен, С. Торайғыров атындағы облыстық әмбебап ғылыми кітапханасымен, Инновациялық Еуразия университетінің ғылыми кітапханасымен, зағип және нашар көретін азаматтарға арналған облыстық арнайы кітапханамен электрондық форматта кітап қорын өзара пайдалану жөнінде уағдаластыққа ие.

«Республикалық ғылыми-техникалық кітапхана» КеАҚ Павлодар филиалымен («РҒТК» КеАҚ) шарт жасалды. Ол кітапхананың оқу залында жоғары курс студенттеріне, оқытушыларға, магистранттарға және докторанттарға қызмет көрсетуді және РНТБ кітапхана жүйесі қол қойылған дерекқорларды іздеуді қарастырады.

Оқу және ғылыми процесті электрондық оқу басылымдарымен неғұрлым тиімді қамтамасыз ету мақсатында, ЖОО студенттері мен оқытушыларының оқу әдебиеттерімен кітаппен қамтамасыз етілуін арттыру үшін 2022 оқу жылында университет IPR media компаниясымен IPRbooks электрондық-кітапханалық жүйесінің базалық нұсқасына қол жеткізуді ұсыну бойынша қызметтер көрсетуге шарт жасасты, 2022/23 оқу жылына «Эпиграф» ЭБС-мен шарт жасасты.

ППУ кітапханасы республикалық ЖОО аралық электрондық кітапхананың (РМЭБ) ресурстарына қол жеткізе алады (www.rmeb.kz сондай-ақ Web of Science, Springerlink, EBSCO, Scopus шетелдік электрондық ресурстарының дерекқорларына оқулықтардың, оқу-әдістемелік құралдардың, ғылыми мақалалардың электрондық каталогтары мен толық мәтінді дерекқорлары ұсынылған. Бұл білім алушылар мен оқытушыларға ірі ұлттық, облыстық кітапханалар қорынан алынған құжаттарды, мұрағаттық құжаттарды, сондай-ақ құжаттардың электрондық жинағын пайдалануға мүмкіндік береді.

ППУ кітапханасы республикалық ЖОО аралық электрондық кітапхананың (РМЭБ) ресурстарына қол жеткізе алады (www.rmeb.kz), Қазақстан ұлттық электрондық кітапханасының (ҚазҰЭК), сондай-ақ Web of Science, Springerlink, EBSCO, Scopus шетелдік электрондық ресурстардың дерекқорларына оқулықтардың, оқу-әдістемелік құралдардың, ғылыми мақалалардың электрондық каталогтары мен толық мәтінді дерекқорлары ұсынылған. Бұл білім алушылар мен оқытушыларға ірі ұлттық, облыстық кітапханалар қорынан алынған құжаттарды, мұрағаттық құжаттарды, сондай-ақ құжаттардың электрондық жинағын пайдалануға мүмкіндік береді.

6.2 Университеттің сыртқы және ішкі коммуникациялары

Позитивті қоғамдық пікірді қалыптастыру және университетті ғылыми-білім беру қызметтері нарығында ілгерілету әртүрлі мақсатты аудиториялар арасында университеттің баспасөз қызметінің жүйелі мақсатты ақпараттық жұмысын жүргізу арқылы жүзеге асырылды.

Бұл жұмыс Даму стратегиясын іске асыру шеңберінде жүргізілді: Margulan University брендин позициялау, оның танылуын арттыру, ЖОО-ның барынша ашықтығын қамтамасыз ету.

Бұқаралық ақпарат құралдарын, Интернет желісін, ЖОО-ның ресми сайты, әлеуметтік желілерді және өзге де тәсілдерді пайдалана отырып, университеттің сыртқы және ішкі коммуникациялары ППУ-ның қоғамдық рөлі; іске асырылып жатқан негізгі білім беру бағдарламалары, түлектер мен студенттердің жетістіктері; инновациялық және ғылыми жетістіктер; қоғамдық ұйымдардың қызметі; Халықаралық бағдарламалар мен жобаларды орындауға қатысу туралы ақпаратты қамтыды. Ақпарат мемлекеттік және орыс тілдерінде ұсынылды.

Есепті кезеңде университеттің оқу, тәрбие және ғылыми қызметін, халықаралық ынтымақтастығын жариялау бойынша өңірлік және республикалық деңгейдегі БАҚ-пен жедел өзара іс-қимыл жүзеге асырылды.

2022 жылы «Margulan University» ЖОО-ның 60 жылдығына арналған іс-шараларды жариялау бойынша үлкен жұмыс жүргізді. Оқу орнының 60 жылдығына орай ұйымдастырылған барлық іс-шаралар қалалық, облыстық және республикалық ақпараттық агенттіктерде жарияланды. Павлодар педагогикалық университетінің 60 жылдығын мерекелеу барысында әрбір орын арнайы бағдарлама бойынша фото және бейнетүсіріліммен қамтамасыз етілді. Баспасөз қызметі қызметкерлерінен басқа, облыстық және республикалық БАҚ өкілдері іс-шаралар өткізілетін жерлерде мереке барысын жариялады.

Павлодар педагогикалық университетінің 60 жылдығын мерекелеу қарсаңында қоғамда университеттің құндылықтар жүйесін, оның тарихын ұстану, университеттің дамуына үлес қосқан атақты тұлғаларды танымалдығын арттыру, білім беру, ғылыми және мәдени салалардағы профессорлық-оқытушылық құрам мен студенттердің жетістіктеріне қоғам назарын аудару, қызметкерлердің, студенттердің және т.б университетке стейкхолдерлер.

Жыл бойы ресми порталда және БАҚ-та ресми тұлғалардың сапарларын, ғылыми-практикалық конференцияларды, семинарларды, форумдарды, көрмелерді, Ашық есік күндерін, белгілі ғалымдардың дәрістерін, салтанатты іс-шараларды, конкурстарды, жетістіктерді, студенттік ұйымдар мен ЖОО-ның шығармашылық ұжымдарының оқиғаларын, білім беру процесіне қатысушыларды марапаттауға арналған салтанатты рәсімдерді және т. б. жариялау ұйымдастырылды.

Ақпараттандыру процесінің қатысушылары ректорат, баспасөз қызметі, қабылдау комиссиясы, жастар саясаты департаменті, Жоғары мектептер, ББ басшылары, қызметкерлер кәсіподағы, студенттер кәсіподағы, Университеттің басқа бөлімшелері мен қызметтері болды.

Университет бөлімшелерімен бірлесіп қабылдау науқанын жарнамалық қамтамасыз етуді әзірлеу және жүргізу жүргізілді. Сонымен, сыртқы жарнаманың тиімді әдістерінің бірі университеттің жарнамалық өнімдерімен трамвайды брендтеу болды. Павлодар қаласы бойынша жүретін трамвай аудиторияны қамтуды ұлғайтты, ЖОО брендінің танымалдылығын арттырды және талапкерлердің назарын аударды.

Талапкерлердің назарын аудару және университеттің жастар аудиториясындағы беделін нығайту үшін университетті әлеуметтік желілерде қарқынды ілгерілету тұрақты негізде жүргізіледі.

Бекітілген медиа-жоспарды іске асыру шеңберінде, мемлекеттік сатып алу рәсімі негізінде 2022 жылы жарнамалық-ақпараттық қызметтер көрсететін мынадай БАҚ және ұйымдармен ынтымақтастық туралы шарттар жасалды: «Егемен Қазақстан» және «Казахстанская правда» республикалық газеттері, «Сарыарқа самалы» және «Звезда Прииртышья» облыстық газеттері «Ертіс Медиа» ЖШС, сондай-ақ «New Group Kz» ЖШС-мен.

ППУ баспасөз қызметі үнемі ППУ ресми сайтындағы «Жаңалықтар» бөліміндегі ақпаратты жаңартып отырды. Facebook, Instagram парақшалары әлеуметтік желілерге таратылды. Электрондық БАҚ, pavlodarnews, Tipavlo ресурстарын және т. б. пайдалана отырып, университетті орналастыру бойынша жұмыс жүргізілді.

Интернет-ресурстар арқылы білім беру қызметтерін ілгерілету Павлодар педагогикалық университетінің маркетингтік қызметі жұмысының басым бағыттарының бірі болып табылады. Әлеуметтік желілердің ішінде студент жастар арасында ең танымал Instagram, әрине, университет ақпараттық саясатты белсенді жүргізеді. Инстаграмның ішкі мессенджері- Direct арқылы кері байланыс жүргізіледі, студенттер мен талапкерлердің сұрақтарына үнемі және уақтылы жауаптар беріледі.

Қабылдау науқаны кезінде талапкерлермен кері байланыс орнату үшін Instagram-дың белсенділігі мен маңыздылығын атап өткен жөн. Статистика бойынша шоттың орташа қамтылуы рmru.kz 5000 қаралды. 1400-1600 сторизіндегі көріністер (жазылушылардың өзі), көрсетілімдер – 150000-160000 (Instagram нәтижелерін іздеуде). Бір апта ішінде параққа үнемі 2300-2500 адам (негізінен студенттер) кірді. Ең көп Көрулер мен ұнатулар

студенттердің қатысуымен мазмұнды жинады, өйткені беттің негізгі аудиториясы 1-4 курс студенттері.

Facebook-ті негізінен ересек аудитория пайдаланады - мұнда мазмұн, Instagram-дан айырмашылығы, ресми сипатқа ие. Ақпарат ресми стильді қолдана отырып, қатаң форматта беріледі. Мұнда пайдаланушылар тек «Лайк» қойып қана қоймай, қысқаша түсініктемелер де орналастырды. Негізінен аудиторияны университет қызметкерлері, оқытушылар, мемлекеттік және қоғамдық мекемелердің өкілдері құрады.

Университеттің ресми YouTube каналында университеттің қызметі мен ірі іс-шаралары туралы 338-ге жуық бейнежазба жүктелген. Арна негізінен университеттің веб-сайтына бейнелерді жүктеу және университеттің бейне мазмұнын қауіпсіз сақтау үшін қолданылады, материалдарды бастапқы көзден көруге және жүктеуге ыңғайлы.

Осылайша, есепті кезеңде университет қызметі сыртқы және ішкі коммуникацияларды дамытуға бағытталды. 2021 жылдан бастап 2022 жылғы көрсеткіштерді салыстыру университеттің маңызды оқиғаларды жариялау қызметінде белгілі бір тұрақтылықты көрсетеді.

Университеттің имиджін сыртқы ортада ілгерілету, корпоративтік беделді қалыптастыру мақсатында өзара іс-қимыл жасау үшін жаңа арналарды іздеу бойынша одан әрі жұмыс жүргізілуде.

6.3 Университеттің цифрлық инфрақұрылымы

Университетте келесі компоненттерді қамтитын кеңейтілген цифрлық инфрақұрылым бар: аппараттық құралдар, корпоративтік есептеу желісі және бағдарламалық қамтамасыз ету.

Университет инфрақұрылымының аппараттық құралдары келесі элементтерді қамтиды:

- Университеттің компьютерлік паркі;
- Университеттің серверлік кешені;
- Басқа техникалық құралдар.

Университеттің компьютерлік паркі

01.02.2023 ж. жағдай бойынша компьютерлік паркте Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 02.03.2020 ж. №79 бұйрығының талаптарына сәйкес келетін 652 компьютер бар, 2020-2022 жылдар кезеңінде 150 компьютер, 14 ноутбук сатып алынды. Ағымдағы жылы 50 компьютер сатып алу жоспарланған

11 компьютерлік сыныпта, 1 робототехника сыныбында және 3 электронды оқу залында 211 компьютер орнатылған.

Кесте-компьютерлермен жабдықтау

№	Каб. №	Корпус	ДК саны	түрі
1	314	Бас корпус	13	Компьютерлік сынып
2	401	Бас корпус	12	Компьютерлік сынып (IT-hub)
3	402	Бас корпус	12	Компьютерлік сынып (IT-hub)
4	403	Бас корпус	16	Компьютерлік сынып (IT-hub)
5	108	Бас корпус	17	Оқу залы
6	202	Бас корпус	8	Оқу залы
7	209	Корпус 5	12	Компьютерлік сынып
8	210	Корпус 5	13	Компьютерлік сынып
9	308	Корпус 5	13	Компьютерлік сынып
10	309	Корпус 5	13	Компьютерлік сынып
11	405	Корпус 5	7	Робототехника сыныбы
12	406	Корпус 5	7	Компьютерлік сынып
13	407	Корпус 5	13	Компьютерлік сынып
14	500	Корпус 5	26	Оқу залы
15	100	Колледж	13	Компьютерлік сынып
		ВСЕГО	195	

Университеттің компьютерлік паркін одан әрі жаңарту және ұлғайту, 4 білім алушының (күндізгі оқу нысаны) арақатынасын 1 КК-ге жеткізу жоспарлануда.

Университеттің серверлік кешені

Инфрақұрылымның өзегі бас оқу корпусының № 016 кабинетінде орналасқан серверлік кешен болып табылады. Университеттің серверлік кешені барлық желілік ресурстарды (сайттар, дерекқорлар, сақтау жүйелері, IP телефония сервері және т. б.) және университеттің корпоративтік желісінің базалық деңгейіндегі коммуникациялық құрылғыларды біріктіреді және 6 физикалық, 28 виртуалды серверлер мен SIP телефония жабдықтары (гибридті АТС) жұмыс істейтін деректерді өңдеу орталығы болып табылады:

Кесте-серверлік кешен

№	Физикалық сервер	Виртуалды машиналар
1	SRV01-19 (24/48 Core/Thread, 96 GB RAM, 14 TB) - Виртуализация хосты Nuper-V	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2021_002 - VM физикалық ДК 2. Borg - Сақтық көшірме жүйесі DC03 Контроллер домена 3. dev.ekis.pspu.kz 4. hosting1 – веб-сервер 5. ido-cabinet 6. KMS8 KMS сервер 7. pfSense Backup v2 - Резервтік прокси сервер 8. RDG - RDP шлюз

		9. WSUS - MS өнімді жаңарту жүйесі
2	SRV02-19 (24/48 Core/Thread, 96 GB RAM, 14 TB) - Виртуализация хосты Hyper-V	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eset - Антивирус Eset 2. IRBIS - Ирбис 64 системасы 3. Irbis_dev - Bh.bc 4. Lyncmay - Lync Сервер 5. MARIASQL – сервер базы данных MySQL 6. MOOC Moodle – Моос Moodle үшін 7. new-pspu - Университет сайты 8. pfSense Mater v2 - Негізгі Прокси сервер 9. php_dev 10. php_test 11. Portal - Shrepoint, СМЖ бойынша құжаттар мұрағаты 12. SKUD - КББЖ сервері 13. vestnik 14. Сыртқы DNS
3	SRV03-19 (24/48 Core/Thread, 96 GB RAM, 14 TB) - Виртуализация хосты Hyper-V	<ol style="list-style-type: none"> 1. CA - Сертификаттау Орталығы Microsoft (PKI) 2. DDC-02 - Домен контроллері 3. SED-PGPU – Электрондық құжат айналымы жүйесі 4. SQL2017 - Microsoft SQL Server для АРМ 5. SQL_Portal - Microsoft SQL Server для Sharepoint
4	PVE (8 CPU, 70 GB, 2 TB) - Виртуализация хосты Proxmox (KVM)	<ol style="list-style-type: none"> 1. zbx - Zabbix (корпоративтік желі тораптарының жай-күйін мониторингтеу жүйесі) 2. adm - PCADM
5	Platon (6/12 Core/Thread, 32 GB RAM, 3 TB).	Платон ААЖ
6	ODO (8/16 Core/Thread, 32 GB RAM, 1 TB) Виртуализация хосты Hyper-V	DO.ppu.edu.kz – Moodle онлайн оқыту үшін

Негізгі серверлік бағдарламалық қамтамасыз ету болып табылады:

- Microsoft Windows Server 2008/2012R2/2019;
- Microsoft SQL Server 2005/2017;
- Centos 7, Almalinux 8;
- ESET NOD32 Smart Security Business Edition.

2022 жылдан бастап университетте 230tb дискілік ішкі кеңістіктің жалпы көлемі бар бірыңғай бұлтты желілік деректер қоймасы (NAS) жұмыс істейді. Корпоративтік желі пайдаланушыларының NAS ресурстарына қол жеткізуі үшін таратылған қол жеткізу құқықтары саясаты қолданылады. Сонымен қатар, nas енгізу деректердің сақтық көшірмесін жасау сапасы мен

жиілігін арттыру арқылы жабдықтың ақауларға төзімділігін арттыруға мүмкіндік берді.

Бүгінгі таңда серверлердің жүктемесі шамамен 96%, орташа uptime – 98% құрайды.

Басқа техникалық құралдар

Университеттің оқу процесінде 65 бірлік презентациялық жабдық пайдаланылады, оның ішінде 12 интерактивті панель, 4 LED панель, 35 теледидар, 14 проектор.

Университетте көшіру-көбейту аппараттарының 191 бірлігі бар.

Бұл жабдыққа қызмет көрсетуді университеттің цифрландыру орталығының бағдарламалық және техникалық қамтамасыз ету бөлімі жүргізеді.

Корпоративтік есептеу желісі

Жұмыс станциялары арасында деректер алмасу бірыңғай корпоративтік есептеу желісінде (бұдан әрі-желі) жүргізіледі. Университет желісі-өткізу қабілеттілігі 1 Gbps дейін болатын бірыңғай үлестірілген көп сегментті есептеу желісі.

Университеттің корпоративтік желісі мыналарды қамтиды:

1. Талшықты-оптикалық байланыс желілерінің сегменті (ТОБЖ);
2. Wi-Fi технологиясы бойынша сымсыз қол жеткізу сегменті;
3. Мыс бұралған жұп сегменті;
4. IP VPN арналары.

Желінің таралу деңгейі L2 басқарылатын қосқыштарға негізделген. Барлық тарату деңгейінің қосқыштары статикалық электр тогынан қорғалған, бұл кернеудің жоғарылауына төзімділікті, сондай-ақ қауіпсіздік пен аутентификацияның толық жиынтығын қамтамасыз етеді, бұл өз кезегінде желіні ішкі және сыртқы қауіптерден қорғайды.

Университеттің барлық компьютерлері жеке жергілікті есептеу желілері (VLAN) ережелері шеңберінде интернет желісіне және корпоратившілік желілік ресурстар мен жүйелерге, сондай - ақ олардың құрылғылардың IP-және MAC-адрестері (IP-MAC-Port Binding) негізінде бақылауға қол жеткізе алады. Желінің жұмыс станцияларының антивирустық қауіпсіздігін ESET NOD32 Smart Security Business Edition антивирустық бағдарламалық қамтамасыз ету жүйесі қамтамасыз етеді. Желі пайдаланушыларының қол жетімділігі мен олардың құқықтарын жекелендіру Active Directory қызметімен реттеледі.

Интернет желісіне қолжетімділікті «Қазақтелеком» АҚ 500 Mbps жылдамдықпен ұсынады. Университетте Wi-Fi сымсыз қол жеткізу желісі (78 кіру нүктесі) орналастырылған. Wi-Fi қамту аймағын кеңейту мақсатында ағымдағы жылы 50 кіру нүктесін сатып алу жоспарланған.

Университеттің корпоративтік желісін әкімшілендіруді университеттің цифрландыру орталығының бағдарламалық және техникалық қамтамасыз ету бөлімі жүзеге асырады.

Бағдарламалық қамтамасыз ету

Университет қызметі бірқатар автоматтандырылған ақпараттық жүйелермен (ААЖ) сүйемелденеді:

1. Платон (<https://platon.pspu.kz>) білім беруді және оқу процесін басқарудың бизнес-процестерін басқару жүйесі;

2. Ирбис (<http://irbis.pspu.kz>) кітапхана қызметінің барлық бизнес-процестерін автоматтандыруды қамтамасыз ететін жүйе: каталогтау мен толық мәтінді электрондық ресурстарды құрудан бастап кітаптарды іздеуге және беруге дейін;

3. Автоматтандырылған жұмыс орны (<https://arm.pspu.kz>) бизнес-процестерді басқаруды автоматтандыруға қызмет ететін жүйе университеттің авторлық дамуы болып табылады. Қазіргі уақытта функционалдылықты арттыру мақсатында әзірленуде;

4. Білім алушылар мен оқытушылардың жеке кабинеттер жүйесі (<https://my.ppu.edu.kz>);

5. 1С. бухгалтерлік есеп. Басқару және қаржылық есептің бизнес-процестерін автоматтандыруға қызмет ететін жүйе;

6. 1С. кадрлар. Университет қызметінің HR бизнес-процестерін автоматтандыруға қызмет ететін жүйе;

7. Электрондық құжат айналымы жүйесі (<http://sed.pspu.kz>). негізгі мақсаты электрондық құжаттарды құру, қол жеткізуді басқару, тарату және есепке алу болып табылатын ААЖ.

Ақпараттық инфрақұрылым бағдарламалық жасақтамасының негізгі компоненттеріне мыналар жатады:

1. Университеттің ресми порталы (<https://ppu.edu.kz>);

2. Онлайн оқыту порталы (<https://do.pspu.kz>) онлайн оқытуды ұйымдастыру және сүйемелдеу жүйесі;

3. Жаппай ашық онлайн курстар порталы (бұдан әрі ЖАОК) (<https://moos.pspu.kz>) авторлық ЖАОК - ты құру, жариялау және оған қол жеткізуді басқару жүйесі;

4. Қосымша білім алу институтының порталдары (<https://ido.ppu.edu.kz>);

5. Ғылыми журналдар жүйесі:

- Тіл және әдебиет: теория және практика (<https://yazlit.ppu.edu.kz>);

- Қазақстанның педагогикалық хабаршысы (<https://pedvestnik.ppu.edu.kz>);

- Қазақстанның биология ғылымдары (<https://bioscience.ppu.edu.kz>).

6. Мәтіндік қарыздарды тексеру жүйесі (антиплагиат.ги)

7. ZOOM онлайн іс-шараларын қолдау бағдарламалық жасақтамасы (3 лицензия);

8. Examus прокторинг жүйесі

9. «Қоғамдық қабылдау» кіші жүйесі (<https://source01.webtest.pspu.kz/mainrus/rform/>);

10. Практикалық психология орталығымен бірлесіп «Кәсіптік бағдарлау психологиялық тестілеу» Онлайн-ресурсы (<http://proforientation.webtest.pspu.kz>);

11. Ғылыми-практикалық конференцияларға қатысуға өтінімдерді қабылдау сайты (<https://conf.ppu.edu.kz>).

Академиялық қызметтің цифрланған бизнес-процестері:

- Контингент кіші жүйесі: контингентті редакциялау (білім алушылар туралы деректерді редакциялау); контингент бойынша есептерді қалыптастыру; жеке деректерді өзгерту; түлектердің дерекқорын жүргізу; контингент және түлектер туралы деректерді ұлттық білім беру дерекқорына беру.

- Практика және жұмысқа орналастыру кіші жүйесі: практика базасын қалыптастыру; практикаға бұйрықтар қалыптастыру; жұмысқа орналастыру бойынша есептерді қалыптастыру;

- УДО кіші жүйесі: ағымдағы үлгерімнің электрондық журналы; ведомостарды қалыптастыру; транскрипт; дипломдар мен дипломдарға қосымшаларды басып шығару; қайта тапсыруға бағыттарды қалыптастыру;

- Емтихандарды өткізу нысанының мақсаты: компьютерлік тестілеуді ұйымдастыру; прокторингті пайдалана отырып бақылау іс-шараларын жүргізу; онлайн сауалнаманы қалыптастыру және жүргізу; онлайн курстарды қалыптастыру және басқару; Қорытынды жұмысты келісу және бағыттау (ғылыми жетекшінің, консультанттардың тексеруі үшін дипломдық жұмыстарды, жобаларды, диссертацияларды және т.б. жіберу модулі. Қорытынды жұмыстар плагиатқа, нормобақылауға тексеріледі, пікірлер мен шолулар қалдырылады.);

- Онлайн - жұмыс парағы;

- Қабылдау комиссиясының барлық процестері;

- Оқытушының жетістіктерін есепке алу (портфолио): КРІ критерийлерін қалыптастыру, КРІ есептерін тапсыру, қорытындыларды қалыптастыру және мониторингілеу;

- IGPA модулі: интегралды GPA есептеу модулі (IGPA) оқу, ғылыми-зерттеу және әлеуметтік жетістіктерді енгізу, растау және жиынтық есептеу жүйесі.

- Жоспарлаудың кіші жүйесі: мамандықтың НЖОЖ, ЖОЖ міндетті және элективті пәндер каталогын қалыптастыру; академиялық күнтізбені қалыптастыру; мамандық модульдерінің каталогын қалыптастыру.

- Бұйрықтардың кіші жүйесі: контингенттің қозғалысы бойынша бұйрықтарды қалыптастыру; қорытынды аттестаттауға жіберуге бұйрықтарды қалыптастыру;

- Бұйрықтардың кіші жүйесі: контингенттің қозғалысы бойынша бұйрықтарды қалыптастыру; қорытынды аттестаттауға жіберуге бұйрықтарды қалыптастыру;

- «ЗНК» ішкі жүйесі: ЗНК статистикалық есеп беру нысандары бойынша есептерді қалыптастыру.

20.04.2023 жылғы жағдай бойынша мынадай модульдер әзірленді және енгізілді:

- «Сандық күнделік» ішкі жүйесі;

- Дербес деректерді өңдеуге келісім жинау модулі;
- «Қорытынды жұмысты келісу» модулі.

2023 жылдың соңына дейін келесі модульдерді әзірлеу жоспарланған:

- Жүктеме тапсырмасының кіші жүйесі: сағат есебін құру; ағындарды қалыптастыру; оқытушылардың жүктемесін қалыптастыру;

- Шығыс анықтамаларды тексеру QR модулі;
- «Бос гранттар» ішкі жүйесі.

Бұдан басқа, 2023 жылдың соңына дейін мынадай жобалар енгізілетін болады:

- контингент пен персонал дерекқорлары мен КББЖ арасындағы түйісу жүйесі;

- бұлтты деректерді өңдеу, пошта хабарламаларын алмасу құралдарының бірыңғай корпоративтік жүйесі.

6.4 Қаржы-шаруашылық қызмет. Қаржы ресурстарын тиімді пайдалану

«Әлкей Марғұлан атындағы Павлодар педагогикалық университеті» КеАҚ Қаржы-шаруашылық қызметінің бағыттары оқу процесін материалдық және ақшалай ресурстармен қамтамасыз етуге, ЖОО-ның тиімді қызметі мен қаржылық тұрақтылығына қол жеткізуге бағытталған.

2020-2022 жылдары ЖОО-ның материалдық-техникалық базасын нығайту студенттердің сапалы оқу процесі мен тұрмысын қамтамасыз етуге, сондай-ақ қызметкерлердің еңбек жағдайларын жақсартуға бағытталған.

Есепті кезеңде университет университеттің үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету, білім алушылар үшін қолайлы жағдайлар жасау бойынша қажетті жұмыс жүргізді.

Пандемияға байланысты 2020 жылы корпустардың оқу корпустары мен жатақханаларына жөндеу жүргізілмеді. 2021 және 2022 жылдары мынадай жөндеу-құрылыс жұмыстары жүзеге асырылды:

- №3 оқу корпусының спорт залдарын жөндеу (ойын залы, жалпы дене шынықтыру залы, бокс залы)

- кәсіптік оқытуға арналған тігін шеберханаларын, бейнелеу өнері кабинетін жөндеу

- №1 оқу корпусының дәріс залдарының шатыры мен қабырғаларын оқшаулау

- оқу ғимараттарының компьютерлік сыныптарында жөндеу жұмыстары

- үй-жайлардың автоматты өрт дабылы және күзет-өрт дабылы жүйесін жөндеу

- №5 оқу корпусының қасбетін күрделі жөндеу және қаптау

- №5 оқу корпусының кіру тобын жөндеу

- №1 оқу корпусындағы студенттік асхананы қайта жобалау, жөндеу және қайта жарақтандыру

- ғимараттардың кәріз, суағар және желдету жүйелерін жөндеу

- №1, №3 оқу ғимараттарындағы оқу аудиторияларын ағымдағы жөндеу
- мүмкіндігі шектеулі тұлғаларға арналған қоршаулар мен пандустарды жөндеу
- №1 жатақханадағы бөлмелерді ағымдағы жөндеу
- №1 оқу корпусында грильато төбелерін монтаждау
- аумақты абаттандыру (төсеніш төсеу)
- спорт ғимараттарын салу (футбол алаңы, стритбол және тренажер алаңдары).

Мердігерлер жөндеу-құрылыс жұмыстарын 2021 жылы 50 340,0 мың теңгеге, 2022 жылы 165 617,0 мың теңгеге орындады.

Жөндеу жұмыстарын жүзеге асыруға «Жасыл Ел» бағдарламасы аясында көмек көрсетілді, студенттер жатақханалардағы кейбір тұрғын бөлмелерге жөндеу жұмыстарын жүргізді (беттерді сылау, беттерді, қабырғалар мен төбелерді су негізіндегі композициялармен сырлау).

Оқу корпустарында одан әрі пайдалану мақсатында күзет-өрт дабылы жүйелері мен қондырғыларына қайта куәландыру жүргізілді. Диэлектрлік сақтандыру құралдарына (қолғаптар, боттар, диэлектрлік кілемшелер) сынақтар, сондай-ақ ғимараттар мен құрылыстардың өрт сатыларының беріктігін анықтау бойынша сынақтар, өрт сөндіргіштерді қайта куәландыру және қайта зарядтау жүргізілді. ҚР ӨҚБ жаңа талаптарына сәйкес барлық Үй-жайлар үшін эвакуациялау жоспарлары әзірленді және әзірленді. Санитарлық қызметтер (дезинфекция, дезинсекция, дератизация) жүргізілді.

Ағымдағы жөндеу жұмыстары оқу корпустары мен жатақханаларды тиісті санитарлық және техникалық жағдайда ұстау мүмкіндігін қамтамасыз етті. Корпустарды жөндеу және абаттандыру бойынша жүргізілген барлық жұмыстар студенттердің оқу және тұру жағдайларын едәуір жақсартуға мүмкіндік берді.

Білім алушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында оқу корпустары мен жатақханалар бекеттерінде күзет жасақталып, күшейтілді. Ұйымдастырушылық жиналыстар, нұсқамалар өткізілді. Университеттің әр корпусына жауапты мамандар бекітілген. Штаттан тыс жағдайлардың алдын алу мақсатында корпустар мен жатақханалар үй-жайларының бейнебақылау жүйесінің жұмыс істеуі тұрақты бақылауда.

ЖОО-ның КеАҚ болып қайта құрылуына байланысты жылжымайтын мүлік объектілерін, көлік құралдарын қайта ресімдеу және оларды мемлекеттік тіркеу бойынша барлық тиісті іс-шаралар уақтылы жүргізілді.

Сондай-ақ, Қазақстан Республикасының Жер кодексіне сәйкес жер пайдалану құқықтары келтірілген.

Бұрын ШЖҚ РМК балансында өтеусіз пайдалану құқығындағы барлық жер учаскелері 5 жылға жалға ресімделді, жылдық белгіленген жалдау ақысы бар жалдау шарттары жасалды:

- Олжабай батыр көшесі, 60, оқу корпустарына қызмет көрсету үшін, ауданы 2,8755 га, жыл сайынғы төлем 466176 теңге;

- Павлодар қ., Торайғыров к-сі, 58/3, жатақханаға қызмет көрсету үшін, ауданы 0,3458 га, шарт сомасы 50063 теңге;
- Павлодар қ., Астана к-сі, 151, тарихи ғимаратқа қызмет көрсету үшін ауданы 0,0846 га, шарт бойынша жыл сайынғы төлем 14695 теңге;
- Павлодар.облыс, Марьяновка ауылы, далалық тәжірибелер базасы үшін ауданы 3,0007 га, шарт сомасы жылына 25926 теңге.

Бір жер учаскесі Университет жанындағы жеке меншік құқығында орналасқан: Торайғыров көшесі, 58, оқу корпусына қызмет көрсету үшін, ауданы 0,4960 га.

Есепті кезеңдегі университеттің қаржылық саясаты түпкілікті нәтижеге бағдарланған бюджеттің атқарылуын жоспарлау мен ұйымдастырудың тиімді және ашық жүйесін қалыптастыруға бағытталған.

Есепті кезеңдегі университеттің кірістері келесі көздерден қалыптасты:

- республикалық бюджеттен мемлекеттік тапсырысты қаржыландыру;
- мамандарды даярлауға арналған жергілікті бюджет қаражаты;
- ақылы оқу үшін алынатын бюджеттен тыс қаражат;
- шаруашылық келісімшарттық жұмыстарды орындау және басқа да қызметтерді көрсету.

Есепті кезеңде ЖОО-ның 2020-2024 жылдарға арналған даму жоспарына сәйкес республикалық бюджеттен мынадай ұстанымдар бойынша қаржыландыру алынды:

«Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар мамандарды даярлау»: 2020 жылы-954916,7 мың теңге, 2021ж. - 1250674,9 мың теңге, 2022ж. - 1465439,1 мың теңге (кірістердің жалпы көлемінің 47%);

«Ғылыми және ғылыми-техникалық қызмет» ғылымды гранттық қаржыландыру: 2020 жылы – 18295,9 мың теңге, 2021ж. – 35862,0 мың теңге, 2022ж. – 86463,6 мың теңге;

«Білім алушылардың академиялық ұтқырлығы шеңберінде шетелде оқыту»: 2021 жылы - 2491,8 мың теңге, 2022 жылы – 8986,9 мың теңге;

«Шетелдік мамандарды тарту: 2021 жылы – 5160,0 мың теңге, 2022 жылы – 8500,0 мың теңге.

Есепті 2022 жылы республикалық бюджет есебінен кірістердің жиыны 1569389,6 мың теңге.

Жергілікті бюджеттерден кірістер келесі позициялар бойынша алынды:

«Жоғары білімі бар мамандарды даярлау»: 2020ж. - 66314,2 мың теңге, 2021ж. - 77053,4 мың теңге, 2022ж. - 58298,5 мың теңге;

«Арнаулы орта білімі бар мамандарды даярлау» - 2020 жылы -100395,4 мың теңге, 2021 жылы -143095,2 мың теңге, 2022 жылы -253916,0 мың теңге (табыстың жалпы көлемінің 8,14%).

Жергілікті атқарушы органдар есебінен мемлекеттік тапсырыс бойынша түсімдердің жиыны 2022 жылы 312214,5 мың теңгені құрайды.

Бюджеттік қаржыландыру бойынша кірістер есепті жылы 1881604,1 мың теңгені құрады, бұл кірістердің жалпы көлемінің 60,33% құрады.

Шарттық негізде мамандар даярлаудан түскен кірістер 2020 жылы – 625339,3 мың теңгені, 2021 жылы – 872624,6 мың теңгені, 2022 жылы - 1095461,0 мың теңгені (кірістердің жалпы көлемінің 35,11%) құрады. 2022 жылы «Қазақстан халқына» ҚҚ-дан Қордан әлеуметтік қолдау алған студенттерді оқытуға 7901,0 мың теңге көлемінде қаржы алынды.

ҒЗЖ – ны шаруашылық шарттық негізде орындау: 2020 жылы -2162,8 мың теңге, 2021 жылы -33452,6 мың теңге, 2022 жылы - 20471,4 мың теңгені құрады.

Басқа түсімдер (жатақхана, спорт ғимараттарының қызметтері және т.б.) есепті кезеңде 95885,1 мың теңгені, қосымша білім беру қызметтері – 18439,8 мың теңгені құрады.

Барлығы 2022 жылы бюджеттен тыс кірістер 1238158,3 мың теңгені немесе ЖОО кірісінің жалпы көлемінің 39,67% құрады.

Университет кірістері кестесі (мың теңге)

Атауы	2020	2021	2022	Үлес салмағы %
Мемлекеттік мамандарды даярлау гранттар	954916,7	1250674,9	1465439,1	47,0
ЖАО тапсырысы бойынша мамандар даярлау	66314,2	77053,4	58298,5	1,86
Мамандарды даярлау мемлекеттік тапсырыс колледжі	100395,4	143095,2	253916,0	8,14

ҒЗЖ гранттық қаржыландыру	18295,9	35862,0	86463,6	2,77
Академиялық ұтқырлық шеңберінде шетелде оқыту	0,0	2491,8	8986,9	0,29
Шетелдік мамандарды тарту	0,0	5160,0	8500,0	0,27
Барлығы бюджеттік қаржыландыру	1 139 922,2	1 514 337,3	1 881 604,1	60,33
Ақылы негізде мамандар даярлау	625339,3	872624,6	1095461,0	35,11
Қазақстан Халқына ҚҚ есебінен дайындық			7901,0	0,25
Қосымша білім беру қызметтері	8331,0	18676,2	18439,8	0,59
Шаруашылық келісімшарттық ҒЗЖ орындау	2162,8	33452,6	20471,4	0,65
Басқа қызметтер мен түсімдер	27101,4	69324,6	95885,1	3,07
Бюджеттен тыс қаражат жиыны	662 934,5	994 078,0	1 238 158,3	39,67
БАРЛЫҒЫ	1 802 856,7	2 508 415,3	3 119 762,4	100,0

Осылайша, ЖОО-ның 2022 жылғы жиынтық табысы 3119762,4 мың теңгені құрады, бұл өткен жылдың деңгейінен 24% - ға жоғары және 2020 жылмен салыстырғанда 73% - ға жоғары.

Кесте Қаржы-шаруашылық қызметтің негізгі көрсеткіштері (мың теңге)

Көрсеткіштер	2020	2021	2022
Кірістер	1 802 856,7	2 508 415,3	3 119 762,4
• Негізгі қызметтен түсетін кірістер	1 775 755,3	2 439 090,7	3 023 877,3
• Басқа кірістер	27 101,4	69 324,6	95 885,1
Шығындар	1 671 341,6	2 309 464,0	3 069 470,6
• Қызметтер мен жұмыстардың өзіндік құны	1 385 109,3	1 920 572,6	2 832 853,4
• Әкімшілік шығыстар	162 280,6	185 273,0	230 932,2
• Басқа шығындар	123 951,7	203 618,4	5 685,0
Қаржылық нәтиже (пайда)	131 515,1	198 951,3	50 291,8

Университет шығындары: 2020 жылы - 1671341,6 мың теңге, 2021 жылы - 2309464,0 мың теңге және 2022 жылы-3069470,6 мың теңге. Шығыстар құрылымында қызметтердің өзіндік құны 2832853,4 мың теңгені немесе 92,3% әкімшілік шығыстар – 7,5%, өзге шығыстар - 0,2% құрады.

ЖОО-ның қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижесінде 2022 жылы 50291,8 мың теңге сомасында таза пайда алынды.

Шығындардың негізгі бабы қызметкерлердің еңбегіне ақы төлеуге арналған шығыстар болып табылады-2022 жылы жалақы қоры 2014047,0 мың теңгені құрады, аударымдар мен әлеуметтік салықты ескере отырып, бұл университеттің барлық шығындарының 73% құрайды.

2022 жылы ЖОО қызметкерлерінің орташа жылдық саны 631 адамды құрады. Еңбекақы төлеу қорының жалпы сомасынан негізгі жалақыға 87% келеді. Қызметкерлерді материалдық ынталандыру мақсатында ЖОО – ға лауазымдық айлықақыларға ай сайынғы үстемеақылар, мерекелік күндерге арналған сыйлықақылар және рейтингтік бағалау бойынша-барлығы 261826,0 мың теңге сомасына төленді.

2021 жылы профессор-оқытушылар құрамының лауазымдық жалақысы көтерілді, ОПҚ орташа жалақысы есепті жылы 358 355 теңгені құрады.

Еңбекақы төлеу қоры кестесі

Көрсеткіштер	2020	2021	2022
Еңбекақы төлеу қоры (мың теңге)	1 095 497,0	1 472 624,0	2 014 047,0
Шығындар құрылымындағы шығыстардың үлесі - аударымдармен еңбекақы төлеуге	70%	71%	73%
ЖОО бойынша орташа жалақы (теңге)	134 055	182 889	268 190
оның ішінде ОПҚ	184 727	248 844	358 355

Қызметкерлер мен студенттерді әлеуметтік қорғау, оқу процесін материалдық-техникалық қамтамасыз ету қаржы ресурстарын бөлудегі басты міндеттер болды. Университет қызметкерлері үшін әлеуметтік шығыстарды жүзеге асыру негізінен бюджеттен тыс қаражат есебінен жүзеге асырылады. Лауазымдық жалақыға үстемеақыдан басқа, қызметкерлерге мемлекеттік және кәсіби мерекелерге сыйлықақы, диссертацияны сәтті қорғаған кезде ақшалай сыйақы берілді. Қызметкерлердің өтініштері бойынша қиын өмірлік жағдайларда оларға материалдық көмек көрсетіледі.

Жыл сайын оқу-зертханалық жабдықтар мен мүкәммалды жаңартуға, кітап қорын толықтыруға жұмсалатын қаражат көлемі ұлғаяды.

Университет ескірген негізгі құралдарды жаңа аналогтармен уақтылы ауыстырады. Оқу процесін заманауи бағдарламалық қамтамасыз етумен және компьютерлік жабдықтармен қамтамасыз етуге ерекше назар аударылады. ЖОО-да еңбектің техникалық қарулануы жақсаруда, бұл оқу процесін жетілдіруге, сондай-ақ ОПҚ және әкімшілік қызметкерлер жұмысының тиімділігін арттыруға әкеледі.

2022 жылы материалдық-техникалық базаны (компьютерлер, бағдарламалық қамтамасыз ету, зертханалық жабдық, Оқу жиһазы, кітапхана қоры) нығайтуға жалпы 106968,9 мың теңге бағытталды.

Кесте негізгі құралдар

Көрсеткіштер	Ғимараттар, құрылыстар	Жер	Машиналар мен жабдықтар	Көлік құралдары	Басқа да негізгі құралдар	Барлығы (мың теңге)
Бастапқы құны 31.12.2021 ж.	1 847 285,2	1 141,0	522 700,2	48 665,0	592 075,8	3 011 867,2
31.12.2021 ж. жинақталған тозу	222 428,0		289 471,9	24 809,0	231 957,6	768 666,5
Бастапқы құны 31.12.2022 ж.	1 887 773,9	1 141,0	556 527,2	48 665,0	626 306,3	3 120 413,4
31.12.2022 ж. жинақталған тозу	247 883,1		335 583,4	28 088,9	245 506,5	857 061,9
Баланстық құн						
2021 жылғы 31 желтоқсанға	1 624 857,2	1 141,0	233 228,3	23 856,0	360 118,2	2 243 200,7
2022 жылғы 31 желтоқсанға	1 639 890,8	1 141,0	220 943,8	20 576,1	380 799,8	2 263 351,5

Есепті жылдың соңында негізгі құралдардың қалдық құны 2263351,5 мың теңгені құрады. Құнсыздануға арналған резервті ескере отырып, баланстық құны 2224400,7 мың теңге.

ЖОО-ның қаржы-шаруашылық қызметінің басты мақсаты-оқу процесін материалдық және ақшалай ресурстармен қамтамасыз ету, кірістер мен шығыстардың ұтымды пропорцияларына қол жеткізу, қызметкерлер мен студенттермен, қорлармен және жеткізушілермен есеп айырысудың уақтылы болуы.

ППУ-ның ағымдағы және болашақ қаржылық саясатының векторы кәсіпорынның тиімді қызметі мен қаржылық тұрақтылығына қол жеткізуге бағытталған.

Кесте 2022 жылғы баланстық көрсеткіштер (мың теңге)

Активтер	Есепті кезеңнің соңына	Есепті кезеңнің басында
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	962 901,3	792 610,7
Қысқа мерзімді сауда және басқа дебиторлық берешек	56 232,3	39 392,4
Қорлар	101 721,9	108 208,8
Басқа қысқа мерзімді активтер	3 216,7	5 662,5
Қысқа мерзімді активтердің жиыны	1 124 072,2	945 874,4
Негізгі құралдар	2 224 400,7	2 204 249,9
Пайдалану құқығындағы Актив (жалға берілетін жер учаскелері)	1872,4	2437,3
Материалдық емес активтер	10 309,9	5 188,3
Басқа да ұзақ мерзімді активтер		150 000,0
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны	2 236 583,0	2 361 875,5
Баланс	3 360 655,2	3 307 749,9
Міндеттемелер және капитал	Есепті кезеңнің соңына	Есепті кезеңнің басында
Қысқа мерзімді сауда және басқа кредиторлық берешек	11 452,8	20 965,7
Қысқа мерзімді резервтер	129 891,8	132 365,2
Басқа қысқа мерзімді міндеттемелер	241 831,0	226 322,9
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны	383 175,6	379 653,8
Долгосрочные резервы	43 300,6	43 300,6
Жерді жалға алу бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер.учаскелер	1 872,5	2 437,3
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жиыны	45 173,1	45 737,9
Жарғылық (акционерлік) капитал	2 440 833,0	2 440 833,0
Бөлінбеген пайда (жабылмаған шығын)	491 473,5	441 525,2
Жалпы капитал	2 932 306,5	2 882 358,2
Баланс	3 360 655,2	3 307 749,9

Университеттің қаржылық жағдайы, оның тұрақтылығы көбінесе қандай мүлікке ие екендігіне, қандай активтер капиталға салынғанына, олар қандай табыс әкелетініне байланысты. Тәуелсіздік пен қаржыландыру коэффициенттері ұйымның қаржылық тұрақтылығының маңызды көрсеткіштері болып табылады, ол университет активтерінің меншікті қаражаты есебінен қалыптасқан үлесін және меншікті капиталды маневрлеу қабілетін сипаттайды.

Қаржылық тәуелсіздік көрсеткіштерін талдау кестесі

Көрсеткіштер / жылдар	2020 жыл	2021 жыл	2022 жыл
Меншікті капитал (мың теңге)	2672255	2882358	2932306
Активтер (мың теңге)	2965898	3307749	3360655
Міндеттемелер (мың теңге)	293643	425391	428348
Қаржыландыру коэффициенті (СК/О)	9,10	6,77	6,85
Тәуелсіздік коэффициенті (СК/А)	0,90	0,87	0,87

2020-2022 жылдары қол жеткізілген қаржылық көрсеткіштер университеттің қаржылық орнықты, жеткілікті қаржылық ресурстарға ие екендігі туралы қорытынды жасауға мүмкіндік береді, оларды бөлу және пайдалану тәуекелдің рұқсат етілген деңгейі жағдайында төлем қабілеттілігін сақтай отырып, бюджеттік және бюджеттен тыс түсімдер есебінен капиталдың өсуі негізінде ЖОО-ның негізгі қызметін жүзеге асыруды және дамуын қамтамасыз етеді.

7 Қорытындылар және стратегиялық бағдарлар

Университеттің Павлодар облысының білім беру жүйесіндегі ұстанымын бағалай отырып, жалпы өңірдегі жоғары педагогикалық білімге, атап айтқанда түлектерге деген сұранысты күшті жақ ретінде атап өткен жөн.

Есепті кезеңде университет ұжымы қызметтің Білім беру, ғылыми-зерттеу, тәрбиелік және қаржылық бағыттарының тұрақтылығын сақтау және одан әрі дамыту бойынша үлкен жұмыс атқарды.

Білім беру қызметінің табыстылығының нысаналы көрсеткіштері тобы бойынша негізгі нәтижелерге мыналар жатады:

- Жұмыс берушілердің талаптарын, Педагогтің кәсіби стандартын, кәсіби халықаралық қауымдастықтардың тәжірибеге бағдарлануына бағытталған білім берудің барлық деңгейлерінің МЖМБС, сондай-ақ TIMSS және PISA халықаралық білім беру зерттеулерінің көрсеткіштерін ескере отырып, білім беру бағдарламаларын өзектендіру.

Осы топтың көрсеткіштеріне қол жеткізу білім беру порталының және оқытушы мен студенттің жеке виртуалды кабинеттерінің, оқу абонементі мен

оқу залдары бар Бекмаханов атындағы Ғылыми кітапхананың, қашықтықтан оқыту жүйесінің жұмыс істеуі, цифрлық инфрақұрылымды дамыту, дерекқорларға біріздендірілген қолжетімділікті енгізу, ақпараттық ресурстар кешенінің сапасын арттыру және жақсарту, сондай-ақ кәсіби білім беру жүйесі сияқты іс-шараларды іске асырумен байланысты ОПҚ құзыреттілігі.

Білім беру қызметін дамыту үшін ұсынылатын іс-шаралар:

1. Тәжірибеге және зерттеуге бағдарланған білім беру бағдарламаларын жаңғырту (ББ мазмұнындағы тәжірибеге бағдарланған пәндердің, зерттеу құзыреттерін қалыптастыратын пәндердің, пәнаралық зерттеулерге бағдарланған оқу курстарының, мазмұнына кәсіптік сертификаттауға бағдарланған оқу курстары мен пәндері енгізілген білім беру бағдарламаларының үлесін ұлғайту).

2. Дарынды білім алушыларды іріктеу бойынша талант-менеджментті енгізу.

3. Цифрлық экожүйені дамыту (Технологиялық даму университеті ағындағы университетті қолдау және цифрлық технологиялардың әлеуетін барынша пайдалана отырып, оқытудың жаңа құралдары мен тәсілдерін енгізу).

4. Интернеттегі ақпараттық мәдениет пен қауіпсіз мінез-құлық мәдениетін дамыту (Цифрлық сауаттылық дағдыларын тұрақты дамытуды қамтамасыз ету үшін ОПҚ, құрылымдық бөлімшелер қызметкерлерінің біліктілігін үздіксіз арттыру бағдарламаларын әзірлеу).

5. Дарынды қызметкерлердің «пулын» басқарудың басым бағыттарын қалыптастыру, ОПҚ кадр құрамын сапалы жақсарту тетіктерін іске асыру.

Күтілетін нәтиже:

1. Университеттің білім беру ортасын жүйелі жаңарту:

- бәсекеге қабілетті білім беру бағдарламаларының портфелін қалыптастыру;

- дербестендіру қағидаты негізінде білім беру процесін ұйымдастыру (білім алушының жеке басына бағдарлану, ынтымақтастық, Интерактивті диалог);

2. Талапкерлердің, студенттердің сапалық құрамын жақсарту.

3. Университет контурларын оңтайландыру және цифрландыру-цифрлық білім беру ресурстарының санын ұлғайту және сапасын қамтамасыз ету, бағдарламалық-аппараттық кешенді - контенттің бағыты мен мазмұнын айқындай отырып виртуалды зертхананы әзірлеу, «Цифрлық кітапхана» ресурстарын қалыптастыру, сыртқы және ішкі коммуникацияның жаңа нысандарын дамыту.

4. Университеттің кадрлық әлеуетінің сапасын арттыру.

Ғылыми-зерттеу әлеуетінің нәтижелілік көрсеткіштері тобы бойынша негізгі нәтижелерге мыналар жатқызылуы тиіс:

1. ҚР ҒЖБМ желісі бойынша орындалатын жобаларды іске асыру.

2. Ғылыми-зерттеу инфрақұрылымының жұмыс істеуі (Margulan Centre, практикалық психология орталығы, педагогикалық зерттеулер орталығы,

биоэкология және экологиялық зерттеулер орталығы, эксперименттік Психология және психодиагностика зертханасы, Арт-зертхана).

3. Шаруашылық шарттар бойынша тапсырысты жұмыстарды орындау.

4. Университеттің патенттік-лицензиялық саясатын жүзеге асыру.

Осы топтың көрсеткіштеріне қол жеткізу, ең алдымен, зерттеу қызметіне тартылған ОПК санын ұлғайту, ғылымды дамытудың басым бағыттары бойынша ҒЗЖ жүргізуді қамтамасыз ететін ғылыми-зерттеу орталықтарының жұмыс істеуі сияқты іс-шараларды іске асыру негізінде жүзеге асырылды.

Ғылыми-зерттеу қызметін дамыту бойынша ұсынылатын іс-шаралар:

1. ЖОО-да коммерцияландыру стратегиясын қалыптастыру:

- коммерциялық әлеуеті және игеруге жоғары дайындығы бар жобаларды талдау және іріктеу;

- коммерцияландыру сатысына Трансфер нысанасына нәтижелерді тіркегеннен кейін ЖОО ғалымдарының куәліктері мен патенттерін талдау.

2. Білім алушылар мен ОПК әртүрлі отандық және халықаралық қаржыландырылатын ғылыми жобалар мен бағдарламаларға қатысуға бастамашылық жасау.

3. Шетелдік басылымдарда, импакт-факторы бар журналдарда, РФДИ және ҒЖБМ ғылыми өнімдерін жариялай отырып, ОПК-ның жеке ғылыми зерттеулерін жандандыру, ОПК мен студенттердің бірлескен ғылыми жарияланымдарын өзектендіру.

Күтілетін нәтиже: ресурстарды басым ғылыми бағыттарға шоғырландыру және ғылыми бағыттарды коммерцияландыру:

- эндаумент-қорды қалыптастыру;

- зерттеу зертханаларын дамыту;

- QS EESA халықаралық рейтингінде ЖОО-ны ілгерілету.

Жастардың дамуына жағдай жасау, оларды елдің әлеуметтік-экономикалық дамуына тарту бөлігінде жастар саясатының нәтижелілік көрсеткіштері тобы бойынша негізгі нәтижелерге білім алушылардың әлеуметтік белсенділігі, волонтерлік қызметке тартылған студенттер үлесінің едәуір артуы жатады.

Жастар саясатын іске асыру бойынша ұсынылатын іс-шаралар.

Қазіргі уақытта өзін-өзі жүзеге асыру қажеттіліктері, өмірдің жақсы материалдық жағдайлары, әлеуметтік тану қажеттілігі, танымдық қажеттілік, моральдық қажеттілік қазіргі жастар үшін негізгі басымдықтар болып табылады. Сонымен қатар, ұжымдық өмір мен қызметке деген қажеттіліктің жоғалуы, студент жастар арасында бытыраңқылықтың артуы байқалады. Осыған байланысты қазіргі заманғы трендтерді ескере отырып университетте Жастар саясатын дамыту бағыттарын жетілдіру қажет:

1. Тәрбие жұмысын жаңғырту, алдағы кезеңге бәсекелестік артықшылық жасау мақсатында корпоративтік мәдениетті қалыптастыру, жастарды әлеуметтік жобаларға тарту шарттары ретінде коуч-ортаны, «Бастамашыл жастардың аумағын» жобалау жөніндегі қызмет көзделген.

2. Студенттердің шығармашылық әлеуетін дамыту және өзін-өзі дамыту үшін инфрақұрылымды жақсарту (кабинеттерді қайта құру, коворкинг орталықтарын ашу және т.б.) мүмкіндігін қарастыру.

3. Студенттік өзін-өзі басқару студенттердің шығармашылық және әлеуметтік капиталын дамыту бойынша жастармен жұмыс істеудің ең тиімді түрі ретінде ерекше естіледі.

Күтілетін нәтиже: мәдени-адамгершілік құндылықтарды бекіту мақсатында университеттің әлеуметтік белсенділік салаларын кеңейту, оның ішінде ЖОО, өңір, республика деңгейінде студент жастардың волонтерлік бастамалары мен әлеуметтік жобаларының жана бағыттарын дамыту, пікірсайыс қозғалысын дамыту, салауатты өмір салтына қажеттілікті және әлеуметтік құбылыстарға төзбеушілікті қалыптастыру; студенттердің бастамашыл жобаларының санын ұлғайту, ЖОО қолдады.

ППУ қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз етудің негізгі нәтижесі ЖОО-ның Даму Стратегиясының негізгі көрсеткіштерін орындау, оның ішінде материалдық-техникалық базаны нығайту, университет қызметінің рентабельділігін қамтамасыз ету, ОПК мен құрылымдық бөлімшелер қызметкерлерінің орташа жалақысын арттыру болып табылады;

Перспективалық бағыттар:

-Білім беру және ғылыми-зерттеу қызметі зертханаларын жаңғырту.

-Материалдық-техникалық құндылықтарды жаңарту және олардың сақталуын бақылау.

Күтілетін нәтиже-қаржылық менеджменттің сапасын қалыптастыру, білім беру, ғылыми-зерттеу қызметін ресурстық қамтамасыз ету, білім алушылар мен ППУ ұжымы үшін қолайлы жағдайлар жасау.

Қорытынды: университеттің дамуындағы оң тенденциялар өзгеретін жағдайлар мен туындайтын қиындықтарға жауап беру қажеттілігін жоймайды. Әр бағыт бойынша тұжырымдар университет қызметінің өз дамуын талап ететін тараптары бар екенін көрсетеді. Сонымен қатар, бәсекелестердің белсенді саясаты сияқты факторды ескеру қажет.

ППУ өзінің дамуында қолда бар Кадрлық, ресурстық әлеуеттерді жұмылдыру негізінде өзінің бәсекелестік артықшылығын, Step By Step-ті дәйекті түрде қалыптастыра отырып, сыртқы сын-қатерлер мен ішкі шектеулерді еңсеруге бағдарланады. Болашақта университеттің әлеуетін қалыптастыру бакалаврлар, магистрлер, докторанттар, ППУ бітіретін мекемелерге қарағанда кеңірек болуы тиіс деп санаймыз, өңірдің барлық білім беру ұйымдары үшін тартымдылық болуы тиіс.